

Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése

TOP Plusz 2.1.1-21

Rövid összefoglaló

Ki nyújthat be támogatási kérelmet? (Részletes információk a felhívás 1.1 és 1.2 fejezetében)	<ul style="list-style-type: none"> - Helyi önkormányzatok (GFO 321); megyei önkormányzat (GFO 321), illetve megyei önkormányzat (GFO 321) a 2.1.1. 7) tevékenység vonatkozásában kizárólag konzorciumvezetői státusszal - Megyei önkormányzat (GFO 321) a kisebbségi tulajdonában álló épületek vonatkozásában, amelyek tekintetében egyúttal az állam a további (többségi) tulajdonos; - Helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek (GFO 322); - Helyi nemzeti önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek (GFO 37); - Helyi önkormányzatok társulása (GFO 327); - 100% önkormányzati tulajdonú, többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok (GFO 11; 572; 573; 575; 576).
Nyújthat be támogatási kérelmet konzorcium? (Részletes információk a felhívás 1.1 fejezetében)	A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség.
Milyen tevékenységek támogathatóak? (Részletes információk a felhívás 2. fejezetében)	Épületek külső határoló szerkezeteinek korszerűsítése; Fosszilis energiahordozó alapú hőtermelő berendezések korszerűsítése és cseréje; Fűtési és HMV rendszerek korszerűsítése; Napkollektorok telepítése és hőközlő rendszerre kötése; Legfeljebb háztartási méretű kiserőmű (HMKE) fotovillamos rendszer kialakítása; Hőszivattyú rendszerek telepítése és hőközlő rendszerre kötése; Fosszilis-, vegyes- vagy tisztán megújuló energiaforrásokból táplálkozó helyi közösségi fűtőműre való csatlakozás; SECAP kidolgozása, SEAP felülvizsgálata illetve átdolgozása SECAP-pá; Okos hálózat és okos mérési rendszer létrehozása; Kül- és beltéri világítási rendszerek korszerűsítése; Központi szellőző- és légkondicionáló rendszerek korszerűsítése; Helyi, térségi jelentőségű gyógyfürdők energetikai célú fejlesztése, korszerűsítése.
Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet? (Részletes információk a felhívás 1.3 fejezetében)	Megyéenként eltérő benyújtási dátum lehetséges a felhívás mellékleteként megjelent terüleetspecifikus mellékletekben foglaltak szerint.
Mennyi támogatást lehet igényelni? (Részletes információk a felhívás 3. fejezetében)	Megyéenként eltérő minimum és maximum támogatási összeg lehetséges a felhívás mellékleteként megjelent terüleetspecifikus mellékletekben foglaltak szerint.
A támogatás visszatérítendő vagy vissza nem térítendő?	A támogatás vissza nem térítendő támogatásnak minősül

(Részletes információk a felhívás 3. fejezetében)	
Kell-e önerő a projekthez? (Részletes információk a felhívás 7.2. fejezetében)	Nem
Mekkora mértékű előleg igényelhető? (Részletes információk a felhívás 7.1. fejezetében)	Akár 100%, a Felhívás 7.1 pontja szerinti feltételek teljesülése esetén.
Mennyi a projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam? (Részletes információk a felhívás 4. fejezetében)	A projekt fizikai befejezésére a megkezdésétől számított legfeljebb 36 hónap áll rendelkezésre.
Hol valósítható meg a projekt?	A megvalósítás helyszíne a terület-specifikus mellékletek szerinti megyék települései.
Várhatóan hány projekt kap támogatást?	Megyéenként eltérő számú projekt támogatása lehetséges a felhívás mellékleteként megjelölt területspecifikus mellékletekben foglaltak szerint.

A felhívás

- meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg, összes elszámolható költség alapon¹, 91.052.904.000 Ft. A területi egység számára rendelkezésre álló forrás meghatározása és a támogatási kérelmek várható darabszáma a felhívás területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében található.
- a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében a Regionális Fejlesztési Operatív Programok Irányító Hatósága által kerül meghirdetésre az 1652/2021. (IX. 21.) számú kormányhatározatban szereplő éves fejlesztési keret alapján,
- forrását az Európai Regionális Fejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja,
- keretében beérkezett kérelmekről az irányító hatóság TKR eljárásrend szerint hoz döntést. A döntés-előkészítés során az irányító hatóság Döntés-előkészítő Bizottságot állít fel.

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy a Felhívás, az Általános Útmutató a 2021-2027-es programozási időszakban meghirdetett felhívásokhoz c. dokumentum (a továbbiakban: „ÁÚF 21-27”), az Elszámolási Útmutató, a támogatási kérelem adatlapja és mellékletei együttesen tartalmazzák a támogatási kérelem elkészítéséhez szükséges összes feltételt. Az irányító hatóság és a Miniszterelnökség a dokumentumok változtatási jogát fenntartja. A módosításokról minden esetben közleményt jelentetünk meg, ezért kérjük, hogy kövessék figyelemmel a www.palyazat.gov.hu honlapon megjelenő közleményeket!

Az irányító hatóság az „ÁÚF 21-27”-ben, és az Elszámolási Útmutatóban megfogalmazott általános szabályoknál meghatározhat szigorúbb feltételeket a Felhívásban, ezért ha a Felhívásban szereplő információ eltér az „ÁÚF 21-27”-ben vagy az Elszámolási Útmutatóban megfogalmazott általános előírásoktól, akkor a Felhívásban szabályozottak az irányadók.

A támogatási kérelem elkészítése, benyújtása, a támogatott projekt végrehajtása során irányadó jogszabály a 2021–2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet (a felhívásban a továbbiakban: Korm. rendelet).

¹Az operatív programban rögzítettek alapján.

Tartalomjegyzék

1. A támogatási kérelem benyújtásának feltételei	5
1.1. Ki nyújthat be támogatási kérelmet?.....	5
1.2. Ki nem nyújthat be támogatási kérelmet?.....	5
1.3. Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet?	7
1.4. Hogyan lehet benyújtani a támogatási kérelmet?.....	8
2. A projekttel kapcsolatos elvárások	8
2.1. Milyen tevékenységek támogathatóak?.....	8
2.1.1.1. Kötelezően megvalósítandó önállóan támogatható tevékenységek	11
2.1.1. 2. Választható önállóan támogatható tevékenységek	11
2.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása	14
2.3. Milyen műszaki, szakmai elvárásoknak feleljen meg a projekt?	16
2.4. Horizontális szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások	29
3. A finanszírozással kapcsolatos információk	30
3.1. Vissza kell-e fizetni a támogatást?	31
3.2. Mennyi a projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége?	31
3.3. Mennyi támogatást lehet igényelni?	31
4. A projektvégrehajtás időtartama	31
4.2. Mikorra kell befejezni a projektet?	32
5. Mérföldkövek, indikátorok.....	32
5.1. Hány mérföldkövet kell tervezni?	32
5.2. Milyen indikátorok teljesítéséhez kell hozzájárulni?	33
6. Projektvégrehajtással kapcsolatos egyéb elvárások	35
6.1. Mire nem kapható támogatás?	35
6.2. Milyen további szakmai elvárásoknak kell megfelelni a megvalósítás során?	35
6.3. Kell-e közbeszerzést lefolytatni?	38
6.5. Hol találhatóak a biztosítéknyújtásra vonatkozó elvárások?	39
6.6. Milyen elvárások vannak az Alapjogi Charta érvényesítésével kapcsolatban?	39
6.7. Hogyan kell az adatokat gyűjteni ESZA+, illetve MMIA támogatás esetén?	39
6.8. A projekt megvalósítása után milyen kötelezettségeim lesznek?.....	39
7. Elszámolhatóság	40
7.1. Mennyi előleg igényelhető?	40
7.2. Mekkora önerő kell a projekthez?	41
7.3. Melyek az elszámolható költségek?	41
7.4. Milyen feltételei vannak az elszámolhatóságnak?	45

7.5. Melyek az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások?	49
7.6. Milyen költségek nem számolhatók el?	50
8. Kiválasztási eljárásrend és kiválasztási kritériumok.....	51
8.1. Milyen eljárásrend alapján történik a támogatási kérelmek kiválasztása?	51
8.2. Melyek a kiválasztási kritériumok?	51
9. Az állami támogatásokra vonatkozó szabályok	55
9.1. Állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések	55
9.2. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok	55
10. További információk	58
10.1. Milyen adatkezelési kötelezettségek vannak?	58
10.2. További dokumentumok.....	59
11. Ügyfélszolgálatok elérhetősége	59
12. Csatolandó mellékletek listája	60
12.1. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási kérelemhez?	60
12.2. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási szerződéshez?	61
12.3. Milyen dokumentumokat kell csatolni az első kifizetési kérelemhez?	61
13. A felhívás szakmai mellékletei	61
13.1. A felhívás indokoltsága és az OP-hoz való illeszkedése.....	61
13.2. A felhíváshoz kapcsolódó jogszabályok	62
13.3. További mellékletek	62

1. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI

1.1. Ki nyújthat be támogatási kérelmet?

A felhívásra támogatási kérelmet nyújthatnak be:

- a) Helyi önkormányzatok (GFO 321)
- b) Megyei önkormányzat (GFO 321)
- c) Helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek (GFO 322)
- d) Helyi nemzeti önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek (GFO 37);
- e) Helyi önkormányzatok társulása (GFO 327)
- f) 100% önkormányzati tulajdonú, többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok (GFO 11; 572; 573; 575; 576)

A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség.

Konzorciumvezető kizárólag helyi önkormányzat vagy a többségi önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaság lehet.

Önállóan nem, konzorciumi partnerként nyújthatnak be támogatási kérelmet az alábbi szervezetek:

- g) Önkormányzati hivatal (költségvetési szerv) (GFO 325)
- h) Nonprofit gazdasági társaság, szervezet (GFO 572; 573; 575; 576; GFO 599), amelyben az állam vagy önkormányzat – együttesen vagy külön, közvetve vagy közvetlenül – 100%-os tulajdoni részesedéssel rendelkezik
- i) Vállalkozás (GFO 11), amelyben az állam vagy helyi önkormányzat – együttesen vagy külön, közvetve vagy közvetlenül – 100%-os tulajdoni részesedéssel rendelkezik.

A TKR kiemelt eljárásrendet alkalmazó megyék esetén a támogatást igénylők körére vonatkozó előírások – a fentiektől eltérő módon – a területi szereplőre vonatkozó területspecifikus mellékletben találhatóak meg. A Felhívás 13.3. pontja tartalmazza a területspecifikus mellékleteket, külön jelölve a TKR kiemelt eljárásrendben hirdető megyéket.

1.2. Ki nem nyújthat be támogatási kérelmet?

- 1) Az "ÁÚF 21-27" „Kizáró okok listája” c. részben felsoroltak.
- 2) Azon támogatást igénylő, amely:
  - a) nem rendelkezik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-a szerinti öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programmal, amennyiben releváns.
  - b) nem rendelkezik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. §-a szerinti esélyegyenlőségi tervvel, amennyiben releváns.
- 3) Azon támogatási kérelemre nem ítélt meg támogatás, amely:
  - a) amelynek tartalma a Felhívásban megfogalmazott célokkal nincs összhangban,
  - b) azon tevékenység megvalósítására irányul, amely korábban az államháztartás alrendszereiből (pl.: Magyar Falu Program keretéből), vagy a Strukturális Alapokból a támogatási kérelemben tervezett tevékenység megvalósítására vonatkozóan támogatásban részesült és annak kötelező fenntartási időszaka még nem járt le. Ez alól kivételt képez, ha a jelen Felhívásra benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi fejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a jelen fejlesztéstől való lehatárolását a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni,
  - c) megvalósítási helyszíne Budapest és a megyei Integrált Területi Programokban meghatározott azon városok és várostérségek közigazgatási területe, amelyek a Fenntartható Városfejlesztési eszköz keretében jogosultak támogatási kérelmet benyújtani, kivéve utóbbi városok esetében a megyei önkormányzatok tulajdonában vagy rész tulajdonában álló ingatlanokat érintő fejlesztéseket,

- d) azon tevékenység megvalósítására irányul, amely a TOP_Plusz-1.1.3-21 Helyi és térségi turizmusfejlesztés című felhívásban a gyógyfürdők komplex turisztikai fejlesztési tevékenységeinek hatálya alá tartozik.
- 4) Csekély összegű állami támogatás esetén:
- a) a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott akvakultúra-termékek termeléséhez, feldolgozásához és értékesítéséhez;
  - b) elsődleges mezőgazdasági termeléshez;
  - c) azon támogatást igénylő részére, amely azt mezőgazdasági termékek feldolgozásához vagy forgalmazásához használja fel, amennyiben
    - a. a támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre, vagy
    - b. a támogatás az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbítástól függ;
  - d) exporttal kapcsolatos tevékenységhez, ha az az exportált mennyiségekhez, értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódik;
  - e) ha azt import áru helyett hazai áru használatától teszik függővé;
  - f) a közúti kereskedelmi árufuvarozást ellenszolgáltatás fejében végző vállalkozások számára teherszállító járművek megvásárlására;
  - g) olyan feltétellel, amely az európai jog megsértését eredményezi.
- 5) Közzolgáltatásért járó ellentételezés esetén:
- a) a szárazföldi közlekedés területén működő vállalkozások javára közzolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott támogatás,
  - b) azon támogatást igénylő részére, amely azt mezőgazdasági termékek feldolgozásához vagy forgalmazásához használja fel, amennyiben:
    - a. támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy az érintett vállalkozás által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre,
    - b. a támogatás feltétele az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbadás,
  - c) exporttal kapcsolatos tevékenységhez, ha az az exportált mennyiségekhez, értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódik,
  - d) ha azt import áru helyett hazai áru használatától teszik függővé,
  - e) azon szervezet részére, amely az Európai Bizottság Magyarországnak címzett, európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatás visszafizetésére kötelező határozatának nem tett eleget,
  - f) olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi.
- 6) Kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás esetén:
- a) Nyomtatott vagy elektronikus formában közzétett sajtótermék és magazin kiadására,
  - b) a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott akvakultúra-termékek termeléséhez, feldolgozásához és értékesítéséhez nyújtott támogatásként,
  - c) elsődleges mezőgazdasági termeléshez,
  - d) azon támogatást igénylő részére, amely azt mezőgazdasági termékek feldolgozásához vagy forgalmazásához használja fel,
    - c. amennyiben- a támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre, vagy

- d. akkor, ha a támogatás az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbítástól függ,
  - e) nehéz helyzetben lévő vállalkozás részére, kivéve, ha a vállalkozás 2019. december 31-én nem volt nehéz helyzetben, de 2020. január 1-je és 2021. június 30-a között nehéz helyzetbe került,
  - f) exporttal kapcsolatos tevékenységhez, ha az az exportált mennyiségekhez, értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódik,
  - g) ha azt import áru helyett hazai áru használatától teszik függővé,
  - h) a 2010/787/EU tanácsi határozat hatálya alá tartozó versenyképtelen szénbányák bezárásához,
  - i) azon szervezet részére, amely az Európai Bizottság Magyarországnak címzett, európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatás visszafizetésére kötelező határozatának nem tett eleget,
  - j) olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi.
- 7) Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás esetén:
- a) a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről, az 1184/2006/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 104/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 11-i 1379/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott akvakultúra-termékek termeléséhez, feldolgozásához és értékesítéséhez nyújtott támogatás,
  - b) elsődleges mezőgazdasági termeléshez nyújtott támogatás,
  - c) azon támogatást igénylő részére, amely azt mezőgazdasági termékek feldolgozásához vagy forgalmazásához használja fel, amennyiben
    - a támogatás összege az elsődleges termelőktől beszerzett vagy érintett vállalkozások által forgalmazott ilyen termékek ára vagy mennyisége alapján kerül rögzítésre, vagy
    - a támogatás az elsődleges termelőknek történő teljes vagy részleges továbbítástól függ,
  - d) nehéz helyzetben lévő vállalkozás részére, kivéve, ha a vállalkozás 2019. december 31-én nem volt nehéz helyzetben, de 2020. január 1-je és 2021. június 30-a között nehéz helyzetbe került
  - e) exporttal kapcsolatos tevékenységhez, ha az az exportált mennyiségekhez, értékesítési hálózat kialakításához és működtetéséhez vagy az exporttevékenységgel összefüggésben felmerülő egyéb folyó kiadásokhoz közvetlenül kapcsolódik,
  - f) ha azt import áru helyett hazai áru használatától teszik függővé,
  - g) a 2010/787/EU tanácsi határozat hatálya alá tartozó versenyképtelen szénbányák bezárásához,
  - h) azon szervezet részére, amely az Európai Bizottság Magyarországnak címzett, európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatás visszafizetésére kötelező határozatának nem tett eleget
  - i) olyan feltétellel, amely az európai uniós jog megsértését eredményezi,
  - j) dedikált infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott támogatás,
  - k) olyan infrastruktúrához nyújtott támogatás, amelyre a 651/2014/EU bizottsági rendelet egyéb cikke alapján (a 14. cikk szerinti regionális beruházási támogatás kivételével) nyújtható támogatás.

1.3. Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet?

A kérelem benyújtási határideje a felhívás adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében található.

1.4. Hogyan lehet benyújtani a támogatási kérelmet?

1. Nyújtsa be kérelmét az online kitöltő programban. Ehhez először jelentkezzen be a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalon a Pályázati e-ügyintézés (EPTK) felületre az „Egységes beléptető felület bejelentkezés” gomb használatával.
2. A kérelem kitöltését és lezárását követően a program előállít egy nyilatkozatot, ezzel tudja majd hitelesíteni a kérelemben megadott adatokat. A hitelesítés két formában történhet:
  - a) a nyilatkozatot minősített tanúsítványon alapuló, legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással kell ellátnia, vagy
  - b) azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szolgáltatással (AVDH) kell hitelesítenie. Az AVDH szolgáltatás ingyenesen elérhető, azonban elektronikus azonosítással (pl.: ügyfélkapu regisztrációval) kell rendelkezni hozzá. Az AVDH szolgáltatás itt érhető el: <https://magyarorszag.hu>. (Az AVDH szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos tájékoztató a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalon elérhető.)
3. Az elektronikus aláírás, vagy az AVDH szolgáltatás igénybevétele után:
  1. Mellékelje a véglegesített kérelemhez a minősített elektronikus aláírással ellátott, vagy AVDH szolgáltatással aláírt és hitelesített nyilatkozatot.
  2. A kitöltő program utasításainak megfelelően nyújtsa be a kérelmét.

2.A PROJEKTTTEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

2.1. Milyen tevékenységek támogathatóak?

2.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek támogathatóak önállóan:

Többségi önkormányzati tulajdonú épületek, valamint a megyei önkormányzat (GFO 321) kisebbségi tulajdonában álló épületek, amelyek tekintetében egyúttal az állam a további (többségi) tulajdonos vonatkozásában:

1. **Épületek energiahatékonyság-központú fejlesztése külső határoló szerkezeteik korszerűsítése által**

Épületek hőtechnikai jellemzőinek javítása, az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló, a felhívás megjelenésekor hatályos 7/2006 (V. 24.) TNM rendelet (továbbiakban: TNM rendelet) 6. § (5) és (6) bekezdésekben megfogalmazott követelményeknek megfelelően az alábbiakkal:

- a külső határoló szerkezetek utólagos szigetelésével, beleértve a pince- és zárófödémeket vagy a fűtött tetőteret határoló szerkezeteket, valamint a talajon fekvő padlót és a lábazatot,
- az épületszerkezeti elemek vízszigetelésével,
- kizárólag a homlokzati hőszigeteléssel érintett homlokzaton elhelyezkedő rossz állapotú csapadékvíz csatorna cseréjével,
- külső nyílászárók cseréjével vagy korszerűsítésével (pl. hővisszanyerős szellőzővel ellátott ablakokra történő csere),
- az épületek nyári, passzív hővédelmének javításával,
- műemléki illetve a helyi védelem alatt álló épületek esetében a homlokzatok fűtött tér felé eső (belső oldali) hőszigetelésével, amennyiben a műemléki vagy a helyi védetség alátámasztásra, illetve a páratechnikai számítás benyújtásra kerül.

2. Fosszilis energiahordozó alapú hőtermelő berendezések korszerűsítése, cseréje, és/vagy a kapcsolódó fűtési és HMV rendszerek korszerűsítése, amennyiben az épület legalább a felhívás megjelenésekor hatályos 176/2008. (VI. 30.) Kormányrendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába esik:

- Hőtermelő berendezések korszerűsítése, cseréje: meglévő fosszilis alapú hőtermelő cseréje korszerűbb fosszilis alapú hőtermelőre vagy biomassza kazánrendszer telepítése;
- Fosszilis vagy vegyes (fosszilis és megújuló egyaránt) alapú távhőellátásban részesülő épületek szekunder oldali gépészeti elemek korszerűsítései, a távhőszolgáltató tulajdonában lévő, jellemzően primer oldali gépészeti elemek kivételével, mert azok felújítása a KEHOP Plusz programból történhet. Nem támogatható továbbá a távhőszolgáltatás helyett más hőtermelő beépítése, azaz a távhőszolgáltatásról való leválás;
- A fűtési és HMV rendszer korszerűsítése, cseréje;
- VRF típusú fűtési rendszer kiépítése, kizárólag korábban is fűtött épületrészekben;
- Hőleadó berendezések korszerűsítése, cseréje;
- Szükség esetén a kapcsolódó kéménytechnikai fejlesztések;
- Épületegyüttes hőenergetikai rendszerének épületekre történő szétválasztása hőtermelő helyiség kialakításával, gázvezeték kiépítésével, amennyiben a fejlesztés utáni külön hőenergetikai rendszerrel rendelkező épületek összesített számított energiafogyasztása kevesebb, mint a fejlesztés előtti állapotban lévő épületegyüttes energiafogyasztása, azaz a szétválasztás energia megtakarítással jár;
- Egy-máshoz közel eső, önálló hőenergetikai rendszerrel rendelkező épületek épületegyüttessé alakítása közös hőenergetikai rendszer megvalósításával, amennyiben a fejlesztés utáni közös hőenergetikai rendszerrel rendelkező épületegyüttes számított összesített energiafogyasztása kevesebb, mint a fejlesztés előtti állapotban lévő épületek energiafogyasztása, vagyis az egyesítés energia megtakarítással jár;
- Épületgépészeti intelligens szabályzási rendszerek kiépítése, fejlesztése. Ennek keretében épületek energetikai szabályzását, vezérlését biztosító rendszerek fejlesztése, hiányuk esetén ezek kiépítése, az ehhez szükséges mérési pontok kialakítása, központi épületenergia-menedzsment rendszerek kialakítása, a mérési eredmények gyűjtését, feldolgozását, megjelenítését biztosító fejlesztések megvalósítása.

3. Napkollektorok telepítése és hőközlő rendszerre kötése, amennyiben az energiaforrást alkalmazni kívánó épület legalább a felhívás megjelenésekor hatályos 176/2008. (VI. 30.) Kormányrendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába esik:

- Napsugárzás energiatartalmát hasznosító berendezés és a kapcsolódó szerkezeti- és tartóelemek beszerzése és telepítése; statikai szakvélemény alapján a tetőszerkezet érintett teherhordó elemeinek megerősítése; az épületgépészeti rendszerben működéshez szükséges eszközök, berendezések telepítése, például kollektorköri vezérlőegység, termosztatikus szabályozószelep, tágulási tartály, hőcserélős melegvíztároló, hőátadó rendszer gépészeti elemei, szigetelt csővezeték rendszer, szivattyúk.

4. Maximum háztartási méretű kiserőmű (HMKE) fotovillamos rendszer kialakítása

- Napelemek és tartóelemek beszerzése és telepítése; statikai szakvélemény alapján a tetőszerkezet érintett teherhordó elemeinek megerősítése; a helyi elektromos rendszerhez illetve a hálózathoz való csatlakozáshoz szükséges elemek (pl. inverter, kétirányú mérő)

beszerzése, a belső csatlakozáshoz elengedhetetlenül szükséges hálózatfejlesztés és kiépítésének költségei, a megtermelt villamos energiát mérő-rögzítő eszközök, a napelemek telepítéséhez nélkülözhetetlen hálózati teljesítmény bővítés költségei elszámolhatók a napelem tevékenység részeként. Kizárólag védelmi kockázatelemzéssel igazolt esetben a projektben telepítendő napelemek villám- és túlfeszültség elleni védelmének kiépítése.

5. **Hőszivattyú rendszerek telepítése és hőközlő rendszerre kötése**, amennyiben az energiaforrást alkalmazni kívánó épület legalább a felhívás megjelenésekor hatályos 176/2008. (VI. 30.) Kormányrendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról rendelet szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába esik:

- Primer és szekunder oldalak kialakítása; beüzemelés, hőszivattyú energiaellátását biztosító energiavételezési pontok kialakítása, szabályzó rendszer kialakítása, monitoring rendszer kialakítása és telepítése, amellyel a COP, SPF_{prim} értékek számíthatók és ellenőrizhetők, Thermal Response Test (TRT) elvégzése, a berendezés telepítése.

6. **Fosszilis- vagy vegyes- (fosszilis és megújuló egyaránt) vagy tisztán megújuló energiaforrásokból táplálkozó, meglévő helyi közösségi fűtőműre vagy hulladékhőt hasznosító rendszerre való csatlakozás megteremtése** (a felhívás 6.1. pont j)-ben leírtak kivételével), amennyiben az energiaforrást alkalmazni kívánó épület legalább a felhívás megjelenésekor hatályos 176/2008. (VI. 30.) Kormányrendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába esik, továbbá ezen tevékenységekre más konstrukcióban nem igényeltek támogatást. Nyilatkozattal szükséges igazolni, hogy a csatlakozás nem a felhívás 6.1. pont j)-ben leírt módon valósul meg.

- A csatlakozáshoz szükséges bekötővezeték megépítése a primer oldali hőfogadóig;
- A csatlakozáshoz szükséges primer oldali hőfogadó rendszer kialakítása/felújítása beleértve a hőellátó rendszerhez (szekunder rendszer) való csatlakozás kiépítését;
- A rendelkezésre álló erőművi, ipari hulladékhő, pl. kondenzációs hő, füstgázhoz, sarjűgőz, stb. mint alternatív energiaforrás hasznosítása, ezen energiaforrást alkalmazni kívánó épület rendszerre csatlakoztatásával.

7. **Megyei önkormányzati konzorciumvezetői szinten összefogott és koordinált, a helyi önkormányzati konzorciumi tagok Fenntartható Energia Akciótervének (SEAP) felülvizsgálata illetve átdolgozása Fenntartható Energia és Klíma Akciótervvé (SECAP) vagy a saját SECAP-juk kidolgozása és/vagy a megye területén működő Helyi Fejlesztési Stratégiával rendelkező vidékfejlesztési közösségek SECAP-jainak összefogása.**

Az intézkedés keretében megvalósuló tevékenységet illetően kizárólag a megyei önkormányzat, mint konzorciumvezető a támogatásra jogosult, aki koordinálja, szakmailag támogatja ezen tevékenységeket és rendszeres konzultációt folytat a nemzeti és/vagy regionális „Covenant koordinátorral”, a konzorciumi tagokkal, akik csak a helyi önkormányzatok lehetnek és a Helyi Fejlesztési Stratégiával rendelkező településközösségekkel és településekkel.

Jelen felhívás keretében legfeljebb egy támogatási kérelmet nyújthat be a megyei önkormányzat mint konzorciumvezető, ami az alábbiakat tartalmazhatja:

- A helyi önkormányzat, mint konzorciumi tag által a saját akciótervének vonatkozásában végzendő szükséges adatgyűjtések, felmérések elvégzése, az

akcióterv (SEAP) felülvizsgálata és átdolgozása, vagy a saját SECAP kidolgozása, továbbá a tag csatlakozása a Covenant of Mayors (Európai Polgármesterek Szövetsége) szervezethez és annak vonatkozó programjához;

- A megye területén működő Helyi Fejlesztési Stratégiával rendelkező vidékfejlesztési közösségek - akik nem lehetnek konzorcium tagjai - SECAP-jainak kidolgozása és a közösség csatlakozása az Európai Polgármesterek Szövetsége (Covenant of Mayors) szervezethez és annak vonatkozó programjához.

8. Városok energiahatékonyságának növelése érdekében okos hálózat (smart grid) és okos mérés (smart metering) rendszer létrehozása

- Önkormányzati tulajdonú épületek és intézmények energia ellátását (villamos- és hő-energia) megvalósító egységek egy irányítási rendszerbe, hálózatba kötése, és ennek működéséhez szükséges városi szintű integrált energia menedzsment, monitoring és irányítási rendszer bevezetése (smart metering és smart grid). A smart grid és a smart metering rendszer megvalósítása csak együttesen lehetséges, azok e tekintetben egymástól nem elválaszthatók, kivétel, ha jelen felhívásban pilot projekt keretében kizárólag smart metering rendszer kerül kialakításra.

9. Helyi, térségi jelentőségű gyógyfürdők energetikai célú fejlesztése, korszerűsítése

Kizárólag olyan energetikai célú fejlesztések támogathatók, melyek a helyi, térségi jelentőségű gyógyfürdő területén, a felhívás 2.1.1. 1. - 6. pontjai tevékenységein túl kerülnek megvalósításra, mint például:

- Épületenergetikai fejlesztések, hőtermelők, hőelosztók, légkezelők és épületklímák fejlesztése, épület- és technológiai automatizálási tevékenység, világítás, abszorpciós központi hűtőberendezések telepítése és kompresszoros folyadékhűtő kiváltása, gépészeti rendszer korszerűsítés, hőszivattyú beépítés, puffertároló kialakítás.
- Termálvíz kutak létesítése és bővítése, felújítása, kúttechnológiai fejlesztés, csurgalékvíz-, uszoda- és termálvíz hőtartalmának hasznosítása, a keletkező hulladékhő gyógyfürdő területén kívüli hasznosítása kizárólag középületek meglévő fosszilis energiaigényének kiváltására, amennyiben energetikai számítás alapján a kalkulált üvegházhatásúgáz-csökkenés mennyisége a tárgyi projekt keretében ÜHG csökkenés indikátor hozamként elszámolásra kerül.
- Kísérőgáz hasznosítás, beleértve a gyógyfürdő területén kívüli hasznosítást, amennyiben az abból származó üvegházhatásúgáz-csökkenés a tárgyi projekt keretében az ÜHG csökkenés indikátor hozama részeként vállalásra kerül.
- Fotovoltaikus kiserőművek telepítése és bővítése az 50 kW - 499,99 kW teljesítmény tartományban.
- Egyéb, a vízkezeléshez, medencetechnológia kialakításhoz és korszerűsítéshez kapcsolódó fejlesztések, vezetékek és szerelvények hőszigetelése, medence takarás, mérőrendszerek kialakítása.

2.1.1.1. Kötelezően megvalósítandó önállóan támogatható tevékenységek

Jelen felhívás keretében nem releváns

2.1.1.2. Választható önállóan támogatható tevékenységek

- a) Szemléletformálási, tájékoztatási tevékenység.

2.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek önállóan nem támogathatóak:

2.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek

A felhívás keretében önállóan nem, csak a 2.1.1. fejezetben felsorolt tevékenységekkel együtt támogatható, kötelezően megvalósítandó tevékenységek:

- b) Akadálymentesítés: amennyiben releváns, jelen felhívás 4. és 5. sz. általános mellékletekben, az akadálymentesítésre vonatkozó feltételek alapján;
- c) Azbesztmentesítés: amennyiben releváns, jelen felhívás 2.3 fejezetében, az azbesztmentesítésre vonatkozó feltételek alapján;
- d) Nyilvánosság biztosítása: – „ÁÚF 21-27” c. dokumentum 10. fejezete és a Felhívás 2.3 és 6.2.1 fejezetében a nyilvánosság biztosítására vonatkozó feltételek alapján;
- e) Képzési anyag kidolgozása és képzés tartása - jelen felhívás 2.3 fejezetében, a képzés biztosítására vonatkozó feltételek alapján;
- f) Műemléki vagy a helyi védettséget megalapozó érték megőrzése – amennyiben releváns, jelen felhívás 2.3 fejezetében, az értékek megőrzésének biztosítására vonatkozó feltételek alapján.

2.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek

A felhívás keretében önállóan nem, csak a 2.1.1. 1. tevékenységgel együtt támogathatók az alábbi tevékenységek.

1. **Fosszilis energiahordozó alapú hőtermelő berendezések korszerűsítése, cseréje, és/vagy a kapcsolódó fűtési és HMV rendszerek korszerűsítése**, amennyiben az épület nem esik legalább a felhívás megjelenésekor hatályos 176/2008. (VI. 30.) Kormányrendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába.
  - Hőtermelő berendezések korszerűsítése, cseréje: meglévő fosszilis alapú hőtermelő cseréje egy korszerűbb fosszilis alapú hőtermelőre vagy biomassza kazánrendszer telepítése;
  - Fosszilis vagy vegyes (fosszilis és megújuló egyaránt) alapú távhőellátásban részesülő épületek szekunder oldali gépészeti korszerűsítései, a távhőszolgáltató tulajdonában lévő, jellemzően primer oldali gépészeti elemek kivételével, mert azok felújítása a KEHOP Plusz programból történhet. Nem támogatható továbbá a távhőszolgáltatás helyett más hőtermelő beépítése, azaz a távhőszolgáltatásról való leválás;
  - A fűtési és HMV rendszer korszerűsítése, cseréje;
  - VRF típusú fűtési rendszer kiépítése, kizárólag korábban is fűtött épületrészekben;
  - Hőleadó berendezések korszerűsítése, cseréje;
  - Szükség esetén a kapcsolódó kéménytechnikai fejlesztések;
  - Épületegyüttes hőenergetikai rendszerének épületekre történő szétválasztása hőtermelő helyiség kialakításával, gázvezeték kiépítésével, amennyiben a fejlesztés utáni külön hőenergetikai rendszerrel rendelkező épületek összesített számított energiafogyasztása kevesebb, mint a fejlesztés előtti állapotban lévő épületegyüttes energiafogyasztása, azaz a szétválasztás energia megtakarítással jár;
  - Egyemáshoz közel eső, önálló hőenergetikai rendszerrel rendelkező épületek épületegyüttesé alakítása közös hőenergetikai rendszer megvalósításával, amennyiben a fejlesztés utáni közös hőenergetikai rendszerrel rendelkező épületegyüttes számított összesített energiafogyasztása kevesebb, mint a fejlesztés

előtti állapotban lévő épületek energiafogyasztása, vagyis az egyesítés energia megtakarítással jár;

- Épületgépészeti intelligens szabályzási rendszerek kiépítése, fejlesztése. Ennek keretében épületek energetikai szabályzását, vezérlését biztosító rendszerek fejlesztése, hiányuk esetén ezek kiépítése, az ehhez szükséges mérési pontok kialakítása, központi épületenergia-menedzsment rendszerek kialakítása, a mérési eredmények gyűjtését, feldolgozását, megjelenítését biztosító fejlesztések megvalósítása.

2. Napkollektorok telepítése és hőközlő rendszerre kötése, amennyiben az energiaforrást alkalmazni kívánó épület nem esik legalább a felhívás megjelenésekor hatályos 176/2008. (VI. 30.) Kormányrendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába:

- Napsugárzás energiatartalmát hasznosító berendezés és a kapcsolódó szerkezeti- és tartóelemek beszerzése és telepítése; statikai szakvélemény alapján a tetőszerkezet érintett teherhordó elemeinek megerősítése; az épületgépészeti rendszerben működéshez szükséges eszközök, berendezések telepítése, például kollektorköri vezérlőegység, termosztatikus szabályozószelep, tágulási tartály, hőcserélős melegvíztároló, hőátadó rendszer gépészeti elemei, szigetelt csővezeték rendszer, szivattyúk.

3. Hőszivattyú rendszerek telepítése és hőközlő rendszerre kötése, amennyiben az energiaforrást alkalmazni kívánó épület nem esik legalább a felhívás megjelenésekor hatályos 176/2008. (VI. 30.) Kormányrendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába:

- Primer és szekunder oldalak kialakítása; beüzemelés, hőszivattyú energiaellátását biztosító energiavételezési pontok kialakítása, szabályzó rendszer kialakítása, monitoring rendszer kialakítása és telepítése, amellyel a COP, SPF_{prim} értékek számíthatók és ellenőrizhetők; Thermal Response Test (TRT) elvégzése, a berendezés telepítése.

4. Fosszilis- vagy vegyes- (fosszilis és megújuló egyaránt) vagy tisztán megújuló energiaforrásokból táplálkozó, meglévő helyi közösségi fűtőműre, vagy hulladékhőt hasznosító rendszerre való csatlakozás megteremtése (a felhívás 6.1. pont j)-ben leírtak kivételével), amennyiben az energiaforrást alkalmazni kívánó épület nem esik legalább a felhívás megjelenésekor hatályos 176/2008. (VI. 30.) Kormányrendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába, továbbá ezen tevékenységekre más konstrukcióból nem igényeltek támogatást. Nyilatkozattal szükséges igazolni, hogy a csatlakozás nem a felhívás 6.1. pont j)-ben leírt módon valósul meg.

- A csatlakozáshoz szükséges bekötővezeték megépítése a primer oldali hőfogadóig;
- A csatlakozáshoz szükséges primer oldali hőfogadó rendszer kialakítása/felújítása beleértve a hőellátó rendszerhez (szekunder rendszer) való csatlakozás kiépítését;
- A rendelkezésre álló erőművi, ipari hulladékhő, pl. kondenzációs hő, füstgáz hő, sarjűgőz, stb. mint alternatív energiaforrás hasznosítása, ezen energiaforrást alkalmazni kívánó épület rendszerre csatlakoztatásával.

A felhívás keretében *önállóan nem, csak a 2.1.1. 1., 2.1.1. 2., 2.1.1. 3., 2.1.1. 4., 2.1.1. 5., 2.1.1. 6., 2.1.1. 9. pont szerinti tevékenység valamelyikével együtt* támogathatók az alábbi tevékenységek.

5. Az adott épülethez kapcsolódó, már meglévő, kül- és beltéri világítási rendszerek korszerűsítése

- Világítótest és kapcsolódó villamos és rögzítő szerkezeti elemek beszerzése, beszerelése;
- Az érvényben lévő szabályozásnak nem megfelelő, kizárólag a korszerűsítés megkezdése előtt meglévő elektromos vezetékek-szakaszok felújítása vagy cseréje, amennyiben azok jelen tevékenység keretében érintetté válnak. Új vezetékszakaszok kiépítése nem támogatható;
- Vezérlés, automatika beszerzése és beépítése;
- Intelligens világítási rendszerek kiépítése.

6. Központi szellőző- és légkondicionáló rendszerek korszerűsítése

- Meglévő, központi szellőző- és légkondicionáló berendezések korszerűsítése vagy cseréje;
- VRF típusú hűtési rendszer kiépítése, kizárólag korábban is hűtött épületrészekben;
- Hővisszanyerő berendezés beépítése;
- Hővisszanyerős szellőzőrendszer kiépítése;
- Légcsatornák, vezetékek felújítása, szigetelése illetve, indokolt esetben, cseréje;
- Nyílászáró cseréhez kapcsolódóan fellépő, az adott támogatható funkciót ellátó helyiségben már meglévő, speciális tevékenységek (pl. vegyi fülkék, laborok, de ide nem tartozóan a konyhai munkával, főzéssel/melegítéssel kapcsolatos tevékenység) folytatásához, gázterv alapján igazoltan előírt, helyi hő és füstelszívó rendszer kiépítése², amennyiben nyílászáróba építhető automata légbeeresztők alkalmazása igazoltan nem elégséges megoldás.

2.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása

A Felhívás keretében támogatható tevékenységek finanszírozása keretében megvalósuló infrastruktúra kialakításának/fejlesztésének támogatása **a tulajdonos szintjén** abban az esetben nem minősül az Európai Unió működéséről szóló szerződés (továbbiakban: EUMSZ) 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak, amennyiben az elszámolható költségek a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény alapján települési önkormányzatok vagy a Magyar Állam tulajdonába kerülő eszközökhöz kapcsolódó beruházásra aktíválhatóak és alábbi feltételek együttesen teljesülnek:

- az infrastruktúra, és a kapcsolódó eszköz közvetlen versennyel nem érintett, mivel pl. a replikáció nem gazdaságos (természetes monopóliumok),
- az infrastruktúra, és a kapcsolódó eszköz tekintetében a magánfinanszírozás nem jellemző, valamint
- az infrastruktúra, és a kapcsolódó eszköz a társadalom egészének nyújt előnyöket (azaz nem úgy alakítják ki, hogy egy adott vállalkozást/ágazatot részesítsen előnyben)

Felhívás keretében támogatható tevékenységek finanszírozása **a támogatást igénylő szintjén** abban az esetben **nem minősül** az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti **állami támogatásnak**, amennyiben

- a) a kedvezményezett nem minősül uniós versenyjogi értelemben vett vállalkozásnak, azaz nem végez gazdasági tevékenységet (pl. hatósági tevékenység, térítésmentesen hozzáférhető

² Az RWA hő- és füstelvezető rendszerhez tartozó, nyílászárótól független elemek (pl.: szünetmentes áramú vezérlőközpont, füstérzékelő, hőkülönbégtérzékelő, RWA-vészkapcsoló, szellőztető kapcsoló, szél- vagy csapadékérzékelő, stb.) kiépítési költsége nem számolható el.

kulturális tevékenység vagy olyan, a kulturális és természeti örökség megőrzéséhez kapcsolódó tevékenység, amely nem tekintendő gazdasági tevékenységnek), vagy

- b) amennyiben a támogatást igénylő dokumentálja, hogy a támogatásban részesített tevékenység kizárólag helyi jelentőséggel bír, és így a támogatási intézkedés nem érinti a tagállamok közötti kereskedelmet (a külföldi látogatók száma marginális),
- c) amennyiben a támogatott tevékenység nem gazdasági tevékenységre használt infrastruktúra ún. szokásos létesítményeihez kapcsolódik (ilyen szokásos létesítmény például egy múzeum büféje, ha a múzeum tevékenysége a fenti a. pont alapján nem minősül gazdasági tevékenységnek),
- d) az önkormányzati tulajdonú fejlesztéssel érintett ingatlant vagy eszközt legalább az amortizációjának idejéig közszolgáltatási tevékenységhez kapcsolódóan használják, és felek között, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 106. cikke (2) bekezdésének az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásával megbízott egyes vállalkozások javára közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról szóló 2012/21/EU bizottsági határozat (a továbbiakban 2012/21/EU bizottsági határozat) alapján megkötött közszolgáltatási szerződés megkötésére sor kerül.

Az Európai Bizottság az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatás fogalmáról szóló közleményének értelmében egy támogatási intézkedés abban az esetben nem érinti a tagállamok közötti kereskedelmet, amennyiben az kizárólag helyi jelentőséggel, hatókörrel bír. A közlemény 196. pontja értelmében egy intézkedés abban az esetben minősülhet helyi jelentőségűnek, ha

1. a kedvezményezett az adott tagállamon belüli korlátozott területen kínál árukat vagy szolgáltatásokat,
2. valószínűtlen, hogy e tevékenység más tagállamokból vonzana vásárlókat és
3. nem feltételezhető, hogy az intézkedésnek marginálisnál nagyobb hatása lenne a határon átnyúló beruházásokra és letelepedésekre.

Az ilyen jellegű intézkedések nem minősülnek uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásnak, ezekben az esetekben tehát az állami támogatási szabályokat nem kell alkalmazni.

Amennyiben a támogatható tevékenységek finanszírozása az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti **állami támogatásnak minősül**, a felhívás keretében támogatható – lenti táblázatban szereplő – tevékenységek Korm. rendelet alapján közösségi versenyjogi szempontból az alábbi jogcímen, a következő támogatási kategóriákra vonatkozó előírások alapján valósíthatók meg:

Támogatható tevékenység	Támogatás jogcíme	Támogatási kategória
A 2.1.1. 1.-2.1.1. 6., 2.1.1. 8 és a 2.1.2.1 tevékenységek, valamint a 2.1.2.2. 1.-2.1.2.2. 6. tevékenységek, melyeket a 2.3. pont 3. n) szerinti funkciónak helyt adó többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társasági tulajdonban lévő olyan épületen hajtanak végre, melyben gazdasági tevékenységként közszolgáltatási szerződés alapján végzett tevékenységet folytatnak.	258/2021. (V. 20.) Korm. rendelet 4.§ 21.	Közszolgáltatásért járó ellentételezés

A 2.1.1. 1.-2.1.1. 6., a 2.1.1. 8 és a 2.1.2.1 tevékenységek, valamint a 2.1.2.2.1.–2.1.2.2.6. tevékenységek, melyeket a 2.3. pont 3. c) szerinti kategórián belül filmszínházban hajtanak végre.	258/2021. (V. 20.) Korm. rendelet 4. § 18. pontja	Kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás.
A 2.1.1. 1.-2.1.1. 6., a 2.1.1. 8 és a 2.1.2.1 tevékenységek, valamint a 2.1.2.2.1.–2.1.2.2.6. tevékenységek, melyeket a 2.3. pont 3. o) szerinti gyógyfürdőben hajtanak végre, valamint a 2.1.1.9 tevékenységek	258/2021. (V. 20.) Korm. rendelet 4. § 20. pontja	Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás
A támogatási kérelem benyújtása előtt a projekt előkészítésével kapcsolatban felmerült költségek (amennyiben állami támogatásnak minősülő támogatható tevékenységhez kapcsolódik)	258/2021. (V. 20.) Korm. rendelet 4. § 21., 23.	Amennyiben a Kedvezményezett a kérelem benyújtása előtt megkötött közszolgáltatási szerződéssel rendelkezik, akkor közszolgáltatásért járó ellentételezés, ellenkező esetben csekély összegű támogatás

2.3. Milyen műszaki, szakmai elvárásoknak feleljen meg a projekt?

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy a támogatási kérelem benyújtásával egyidejűleg vállalják a Felhívás 2.3 pontjában előírt feltételek teljesítését. A feltételek nem teljesítése, illetve be nem tartása a támogatási kérelem elutasítását, későbbiekben a szerződésszegés jogkövetkezményeit vonja maga után.

Ha a projekt műszaki, szakmai tartalma csökken, ezzel arányosan csökken a támogatási összeg is. (Részletesen lásd: Korm. rendelet 156.§, 157. §)

A projekt műszaki, szakmai tartalmának meghatározásához az alábbi elvárások figyelembe vétele szükséges.

- 1) **Önálló energetikai rendszerrel rendelkező épület vagy épületegyüttes épületenergetikai korszerűsítése, helyi, térségi jelentőségű gyógyfürdő energetikai célú fejlesztése támogatott, illetve lehetőség van „összetett beruházás” megvalósítására is (lásd fogalomjegyzék: Projekt, Épületegyüttes, Összetett beruházás. A felhívás 2.1.1 9. alpontja szerinti tevékenységet tartalmazó projekt esetén összetett beruházás benyújtása nem megengedett).** Emellett olyan, meglévő épületeket és csatlakozó infrastruktúrájukat célozza a Felhívás, amelyek a nagyközönség számára látogathatóak, ezzel is elősegítve a szemléletformálást, a műszaki információk, tapasztalatok terjesztését, mely szintén a program céljaként szerepel.
- 2) **Energetikai központú felmérésen és számításokon alapuló projektek kidolgozása támogatott.** A cél olyan, energetikai felülvizsgálatokra alapozott és energetikai szakemberek dokumentált javaslataira épülő korszerűsítések kivitelezése, ahol a döntéshozók a

szakemberek által adott javaslatok, a helyi adottságok, a célszerűség és a költséghatékonyság alapján választják ki a felhasználandó technológiákat.

- 3) Jelen felhívás keretében kizárólag az alábbi intézményeknek/funkcióknak helyt adó épületek és kapcsolódó infrastruktúrájuk energiahatékonysági fejlesztése és/vagy megújuló energia-felhasználásának növelése támogatható. Amennyiben a jelenlegi funkció nem támogatható, de támogatható funkcióra való átállás tervezett, úgy a támogatási kérelem benyújtása során a támogatást igénylőnek nyilatkozni szükséges, hogy a tervezett funkcióváltást legkésőbb a projekt fizikai befejezéséig elvégzi. A tervezett funkcióváltást legkésőbb a támogatási szerződés megkötéséig igazolni szükséges. A kérelemben releváns funkcióknak való megfelelést nyilatkozattal, illetve szükség szerint alátámasztó dokumentumokkal igazolni szükséges.
- a) Alap- és középfokú, oktatási intézmények és kapcsolódó épületeik: iskolaépület, kollégium, tornaterem, tanműhely;
  - b) Kulturális és művészeti oktatást végző intézmények;
  - c) Művelődési házak, színházak, egyéb, rendszeresen használt közösségi terek;
  - d) Kulturális-, tudományos kiállítótermek, múzeumok, könyvtár, levéltár;
  - e) Klubok, foglalkoztatók;
  - f) Közigazgatási funkciót ellátó hivatali intézmények;
  - g) Idősek otthona, pszichiátriai betegek otthona, szenvedélybetegek otthona, fogyatékos személyek otthona, valamint hajléktalanok otthona;
  - h) Közcélú, nem professzionális sporthoz kötődő sportlétesítmények, fedett uszodák, közcélú szabadidős létesítmények;
  - i) TOP_Plusz-3.3.2-21 felhívásban támogatható funkciók (háziorvosi és házi gyermekorvosi ellátás; fogorvosi alapellátás; alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátás; védőnői ellátás; iskola-egészségügyi ellátás; járóbeteg-szakellátások, mentőállomás);
  - j) TOP_Plusz-3.3.2-21 felhívásban támogatható funkciók (étkeztetés; közösségi ellátások; házi segítségnyújtás támogató szolgáltatás; utcai szociális munka; nappali ellátás, család- és gyermekjóléti szolgálat/központ; gyermekek/családok átmeneti otthona);
  - k) TOP_Plusz-3.3.1-21 felhívásban támogatható funkciók: bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde, óvoda, óvoda-bölcsőde, mint többcélú intézmény.
  - l) Szociális ellátórendszer keretében finanszírozott támogatott lakhatás, mint szakosított ellátási forma céljára szolgáló lakás, épület továbbá a családok átmeneti otthona és albérlők háza, szolgálati lakás.
  - m) 100% önkormányzati tulajdonban lévő olyan épület, ami az önkormányzat igazgatási, illetve kötelezően ellátandó feladatainak helyszínéül szolgál, vagy amelyben uniós versenyjogi értelemben vett egyéb gazdasági tevékenységet nem folytatnak.
  - n) Többségi önkormányzati vagy többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társasági tulajdonban lévő olyan épületet, melyben gazdasági tevékenységként közszolgáltatási szerződés alapján végzett tevékenységet folytatnak. A felhívás 9.2. pontjában leírtak alapján támogatás kizárólag a támogatható tevékenység tekintetében megbízási aktussal rendelkező kedvezményezett részére nyújtható.
  - o) Önkormányzati vagy többségi önkormányzati tulajdonban, illetve többségi önkormányzati tulajdonú gazdaság társaság tulajdonában álló helyi, térségi jelentőségű gyógyfürdő.

Abban az esetben, ha a TOP_Plusz-3.3.2-21 vagy a TOP_Plusz-3.3.1-21 felhívások tekintetében **egy önálló energetikai rendszerrel rendelkező különálló épületben** - ami többségi önkormányzati és/vagy többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság

tulajdonában áll - csak és kizárólag az adott felhíváson belül felsorolt funkciók kerülnek ellátásra, akkor ezen épület esetén az épületenergetikai korszerűsítésére vonatkozó tevékenységek (energiahatékonysági fejlesztések, megújuló energia felhasználás) a támogatást kérelmező döntése alapján:

1. **A releváns TOP_Plusz-3.3.2-21 vagy TOP_Plusz-3.3.1-21 felhívás keretén belül kerülhetnek támogatásra.** Ez esetben a támogatást igénylőnek a releváns felhívásra vonatkozó támogatási kérelem benyújtása során nyilatkoznia kell, hogy a beruházás révén megvalósítani kívánt épületenergetikai korszerűsítés (energiahatékonysági fejlesztés, megújuló energia felhasználás) vonatkozásában nem vesz igénybe a 2021-2027 tervezési időszak TOP Plusz-2.1.1 felhívásából támogatást, továbbá nyilatkozik, hogy ezen épületenergetikai korszerűsítést és azok költségeit, számláit elkülönítetten tartja nyilván,

vagy

2. **A tárgyi TOP Plusz-2.1.1 felhívás keretén belül kerülhetnek támogatásra.** Ez esetben a támogatást igénylőnek a támogatási kérelem benyújtása során nyilatkoznia kell, hogy a beruházás révén megvalósítani kívánt épületenergetikai korszerűsítés (energiahatékonysági fejlesztés, megújuló energia felhasználás kiterjesztése) vonatkozásában nem igényel, illetve vesz igénybe a 2021-2027 tervezési időszak releváns TOP_Plusz-3.3.2-21 vagy TOP_Plusz-3.3.1-21 felhívásaiból támogatást.

A fentiekén túl, a projektbe bevonni tervezett épületeknek meg kell felelnie a felhívás 6.4. pontjában részletezett tulajdonviszony követelményeknek.

Olyan, központi költségvetési szerv, vagy egyház általi fenntartásba, működtetésbe, vagyonkezelésbe átvett intézmény esetében, mely többségi önkormányzati tulajdonú, vagy többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság által tulajdonolt épület **egy részében helyezkedik el és támogatható funkciót lát el**, továbbá központi költségvetési szerv általi fenntartásba, működtetésbe, vagyonkezelésbe átvett köznevelési intézménynek helyt adó önálló épület (pl. Tankerületi Központ fenntartásában lévő iskola) esetén támogatási kérelmet csak az önkormányzat nyújthat be.

Ilyen esetekben szükség van az adott a fenntartó/üzemeltető/vagyonkezelő támogató nyilatkozatára, melyben:

- a Nyilatkozik, hogy a munkálatok céljával egyetért;
- b. Nyilatkozik, hogy a munkálatokkal járó zavarást tűri;
- c. Nyilatkozik, hogy a fenntartási időszak alatt, amennyiben a fenntartói /üzemeltetői/vagyonkezelői jogviszony fennáll, az érintett ingatlan funkcióját fenntartja;
- d. Nyilatkozik, hogy legalább a fenntartási időszak alatt, az önkormányzat kérésére, az épület energetikai teljesítményével kapcsolatosan rendelkezésére álló adatokat az önkormányzat rendelkezésére bocsátja.

Az önkormányzat továbbá nyilatkozik, amennyiben a fenntartási időszak alatt a fenntartói /üzemeltetői/vagyonkezelői jog visszaszáll az önkormányzatra, a támogatási kérelem elbírálásakor figyelembe vett és támogatott eredeti funkciót a fenntartási időszak végéig megtartja vagy az elbírálás időpontjában azonos feltételekkel támogatható olyan egyéb funkció ellátását biztosítja az adott épületben, melynek hatására ezen funkcióknak helyt adó épület/épületrész fosszilis energiaszükséglete nem növekszik és releváns esetben a megújuló energiafelhasználása nem csökken.

Amennyiben a teljes többségi önkormányzati tulajdonú, vagy többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság által tulajdonolt épület került központi költségvetési szerv vagy egyház általi fenntartásba, működtetésbe vagy vagyonkezelésbe, úgy az épület energetikai korszerűsítése

a KEHOP Plusz program keretében nyújtott támogatásból finanszírozható (kivétel a Tankerületi Központ [KLIK] fenntartásában lévő iskola).

- 4) Amennyiben olyan funkció is működik az épületben, amely a felhívás keretében nem támogatható, a közös használatú vagy nem támogatható tevékenységeknek helyt adó helyiségek, épületrészek költségeinek arányosítására figyelemmel kell lenni.

Amennyiben a beruházással érintett ingatlan jelen felhívás keretében támogatható funkciókon túl egyéb funkciónak is helyt ad, az alábbi módon szükséges az építési és kapcsolódó projekt előkészítési és szolgáltatási költségeket arányosítani:

A közös használatú, mindkét funkcióhoz kapcsolódó ingatlanrészekre (pl. külső homlokzat, tető, külső tér, fűtésrendszer) jutó kivitelezési költségek elszámolhatóak a felhívás szerint támogatott szolgáltatás-/ellátásnyújtás helyiségének/helyiségeinek alapterülete alapján, azaz az elszámolható, támogatható épületrész, és a nem elszámolható épületrész nettó alapterületének (m²) arányában.

Közös használatú helyiségre, épületrészre jutó elszámolható költség számítása a közös helyiségek figyelembe vétele nélkül:

$$\frac{\text{támogatható tevékenységhez kapcsolódó helyiség [m}^2\text{]}}{\text{támogatható+nem támogatható tevékenységhez kapcsolódó helyiség [m}^2\text{]}}$$

Az alapterület alapú arányosítás nem vonatkozik a fejleszteni kívánt tevékenység végzéséhez szükséges, jogszabály vagy hatóság által előírt, adott tevékenységhez kötelezően kapcsolódó fejlesztésekre.

Az arányosítás minden olyan építéshez kapcsolódó költség tekintetében kötelezően alkalmazandó, amely a támogatható és a nem támogatható funkcióhoz is kapcsolható, beleértve a projekt előkészítés (pl. tervezési díjak), és a szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások (pl. műszaki ellenőrzés) költségeit is. Ezen költségek a felhívás keretében a fenti százalékos aránynak megfelelően számolhatók el.

- 5) A projektek által érintett épületek tekintetében a projekt megkezdése előtt el kell készíteni az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008 (VI.30.) Kormányrendelet szerinti hiteles energetikai tanúsítványt (HET) - kivételt képeznek a 2.1.1. 4., 2.1.1. 7. és 2.1.1. 8. és 2.1.1. 9. tevékenységek -, amennyiben az még nem áll rendelkezésre, és emellett legalább a tanúsító mint műszaki szakértő által javasolt intézkedések megvalósítását tervbe kell venni. Továbbá a projekt által érintett épületek esetében - a 2.1.1. 4., 2.1.1. 7. és 2.1.1. 8. és 2.1.1. 9. tevékenységek kivételével - be kell nyújtani az energiahatékonysági fejlesztések hatására bekövetkező (*köztes*) állapotot valamint a beruházás megvalósítását követő (*tervezett*) állapotot rögzítő, tanúsító program használatával készített a 7/2006. (V.24.) TNM rendelet szerinti olyan számítást, mely a CO₂ kibocsátási értékeket is tartalmazza.

Amennyiben megújuló energia felhasználás növekedést eredményező tevékenység (pl. napelem telepítés) is tervezett az adott épületnél, úgy ezen fejlesztés hatását a *tervezett* állapot számításában szükséges kimutatni. Amennyiben csak energiahatékonysági fejlesztések történnek az adott épületnél, úgy az energetikai melléklet „01 energetikai adatok” munkalapján a *köztes* állapot számítási eredményeit kell a tervezett állapotnál feltüntetni. Amennyiben csak megújuló energia felhasználás növekedést eredményező fejlesztések történnek az adott épületnél (pl. napelem), úgy az energetikai melléklet „01 energetikai adatok” munkalapján a meglévő állapot számítási eredményeit szükséges a *köztes* állapotnál is feltüntetni!

Csak napelemes fejlesztéssel érintett épület esetén a *meglévő* és a *köztes* állapotnál az épület jelenlegi villamos energia fogyasztását, a tervezet állapotnál pedig a napelem által termelt villamos energiamennyiséggel csökkentett értéket kell feltüntetni. Ebben az esetben az „Általános adatok” munkalap rész nem kitöltendő.

- 6) **„Összetett” projektek** esetében, a beruházást meg kell, hogy előzze egy, a projekt teljes műszaki kiterjedésében a kiindulási állapotot lefedő, meghatározott szakember által elvégzett **épületenergetikai átvilágítás**.

Az átvilágításnak különösen a komplex, több tevékenységet együtt alkalmazó és több épületet érintő felújítási lehetőségeket kell vizsgálnia, és aminek eredményét és megállapításait a Projekt Tervben (PT) kötelező figyelembe venni, felhasználni.

Az épületenergetikai átvilágítás során, amennyiben még nem létezett, elő kell állítani a 176/2008. (VI. 30.) Kormányrendelet szerinti hiteles energetikai tanúsítványt is.

Összetett projekt esetén az épületenergetikai átvilágítás elkészítésétől abban az esetben lehet eltekinteni, amennyiben a támogatási kérelem mellékletét képező Projekt Terv releváns pontjában (A/2.5.1 pont) a változatelemzés során minden reális és költséghatékony projektem/tevékenység változatot számításba vesznek, és mindezek alapján döntenek a projektben tervezendő tevékenységekről.

Amennyiben a projekt a felhívás 2.1.1. 9 alpontja alatti azon tevékenységet tartalmaz, mely alapján összetett projektnek minősül (lásd fogalomjegyzék), úgy épületenergetikai átvilágítás benyújtása nem szükséges, azonban a támogatási kérelem mellékletét képező projekt terv releváns pontjában (A./2. 5.1 alpont) változatelemzés elkészítése kötelező.

Az épületenergetikai átvilágítás igénybe vehető nem összetett projekt esetében is. Amennyiben a projekt csak a 2.1.1. 4., 2.1.1. 7. és 2.1.1. 8. tevékenységre irányul, úgy jelen pont előírásai nem relevánsak.

- 7) Az épületenergetikai átvilágítás, amennyiben az releváns, az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet, vagy jogutódjai 1. melléklete szerinti műszaki szakértőnek (SzÉS6, épületenergetikai szakértő), vagy jogutódjai szerinti, illetve az EU más tagállamaiban jogosítványt szerzett, Magyarországon nyilvántartásba vett, az említett rendelet vonatkozó követelményeinek megfelelő, külföldi szakértői jogosultsággal rendelkező szakértőnek, vagy az energiahatékonyságról szóló törvény végrehajtásáról szóló 122/2015. (V.26.) Korm. rendelet 13-14. pontjában leírtak szerinti energetikai auditornak kell végeznie.
- 8) Amennyiben az épületenergetikai átvilágítás világítástechnikai fejlesztéseket is vizsgál, az átvilágítást végzőnek a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet, vagy jogutódjai 1. melléklete szerinti SzÉS7-V (kül- és beltéri világítás szakértő) vagy M-B-28, Világítástechnika, vagy jogutódjai szerinti jogosultsággal bíró szakértőt, vagy az EU más tagállamaiban jogosítványt szerzett, Magyarországon nyilvántartásba vett, az említett rendelet vonatkozó követelményeinek megfelelő, külföldi szakértői jogosultsággal rendelkező szakértőt is be kell vonnia vagy az energiahatékonyságról szóló törvény végrehajtásáról szóló 122/2015. (V.26.) Kormányrendelet 13-14. pontjaiban leírtak szerinti energetikai auditornak kell végeznie.

Műemléki vagy a helyi védettséget megalapozó értékek megőrzése:

- 9) Műemléki vagy helyi védelem alatt álló épület érintettsége esetében a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 1. sz. melléklete, vagy jogutódjai szerinti SzÉS5 (építésügyi műszaki szakértői szakterület, műemléki részsakterület), vagy jogutódjai szerinti jogosultsággal bíró szakértőt, vagy az EU más tagállamaiban jogosítványt szerzett, Magyarországon nyilvántartásba vett, az említett rendelet vonatkozó követelményeinek megfelelő, külföldi szakértői jogosultsággal rendelkező szakértőt is be kell vonnia a projektbe. Amennyiben egy összetett projekt részeként (az egyik épület műemlék, vagy helyi védelem alatt lévő épület) jelenik meg a műemléki vagy helyi védelmi érintettség, úgy az épületenergetikai átvilágításba is be kell vonni a műemlékvédelmi szakértőt.

- 10) Műemléki védelem alatt álló épület esetén az előkészületek során a támogatást igénylőnek a támogatási kérelem benyújtásáig a védett műemléki értékek leltárszerű felsorolásáról, az építéstörténeti tudományos dokumentáció megelőző elkészítéséről gondoskodnia szükséges. Műemlék védelem alá eső épület felújítási támogatásának feltétele műemlékvédelmi szakértői nyilatkozat, amely megjelöli azokat a védendő épületelemeket, melyeknél a TNM rendelet 1. § (2) bekezdése szerinti energiahatékonyságra vonatkozó minimumkövetelmények betartása a műemléki érték megváltoztatását eredményezné, azaz, melyeknél nem lehetséges alkalmazni a védendő értéket károsító technológiákat. Továbbá ezen nyilatkozat/bizonyítvány alapján igazolható, hogy az adott épület teljes határoló felületének hány százalékát érintheti a felújítás: 25% alatti vagy afeletti, ún. „jelentős felújítás” végezhető el az adott műemlék épületnél.
- 11) Helyi védelem alá eső épület esetében elegendő a műemlékvédelmi szakértő nyilatkozata, mely tartalmazza a védendő épületelemeket – ahol nem lehet alkalmazni a védendő értéket károsító technológiákat, mert ezen épületelemeknél a TNM rendelet 1. § (2) bekezdése szerinti energiahatékonyságra vonatkozó minimumkövetelmények betartása a helyi védelmi érték megváltoztatását eredményezné – és ezen épületelemeken alkalmazható műszaki megoldásokat. Tovább ezen nyilatkozat alapján igazolható, hogy az adott épület teljes határoló felületének hány százalékát érintheti a felújítás: 25% alatti vagy afeletti, ún. „jelentős felújítás” végezhető el az adott, helyi védelem alatt álló épületnél.
- 12) Műemléki védelem vagy helyi védelem alatt álló épület esetén kizárólag az esetben alkalmazható az 450.000 Ft/kW fajlagos beruházási költségkorlát, amennyiben az alkalmazható műszaki megoldás a napelemek telepítésére vonatkozó fajlagos beruházási költségelemet érint és a szükséges, de az általánostól eltérő megoldások szükségességét a szakértő önállóan, jóváhagyólag indokolja.
- 13) A támogatást igénylőnek a műemléki vagy a helyi védettséget megalapozó értékek szakmai útmutatás alapján történő megőrzéséről gondoskodnia szükséges.

Horizontális követelmények:

- 14) **Azbesztmentesítés:** Amennyiben a beruházással érintett épület/épületrész szórt azbesztet tartalmaz, úgy a támogatást igénylő számára kötelező a szórt azbeszt mentesítés elvégzése, melynek költsége elszámolható a projektben. A projekttel nem érintett épületszerkezetek egyéb azbeszttartalmú anyagainak mentesítése nem kötelező elvárás, azonban megvalósítása esetén elszámolható a projekt keretében.

Tájékoztatással kapcsolatos követelmények

- 15) **Nyilvánosság biztosítása:** A kedvezményezett a projekt megvalósítása során köteles a hatályos jogszabályokban meghatározott tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségeknek eleget tenni, a projektről és a támogatásról az ott meghatározott módon és tartalommal információt nyújtani. A tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó követelményeket a www.szechenyi2020.hu honlapról letölthető „Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei Plusz” c. útmutató és az Arculati Kézikönyv Plusz” tartalmazza.

A kommunikációs tevékenységek megkezdése előtt javasoljuk, egyeztetés céljából vegye fel a kapcsolatot a közreműködő szervezet kommunikációs munkatársával.

Beruházás megvalósítására vonatkozó általános követelmények:

- 16) A támogatást igénylőnek a fejlesztési elképzelés kidolgozása során kötelező a felhívás 8. fejezetében hivatkozott és mellékletként csatolt módszertani útmutató előírásainak megfelelő Projekt Tervet készíteni. A Projekt Tervet és annak a „Kötelezően csatolandó” mellékleteit (I.-VI.) a támogatási kérelem benyújtásakor szükséges benyújtani. A „Csatolandó, amennyiben rendelkezésre áll” típusú mellékleteket (VII. - XIV.) legkésőbb az első mérőföldköig szükséges benyújtani.

- 17) A projekt megvalósítása során kötelező szakirányú műszaki ellenőr alkalmazása.
- 18) Kizárólag olyan projektek támogathatóak, amelyek abszolút értékben csökkentik az országos üvegházhatású gáz kibocsátást.
- 19) Kizárólag olyan projektek támogathatóak, amelyekben szereplő épületekre a 176/2008. (VI. 30.) Kormányrendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról 1. § (1) - (3) bekezdései alapján alkalmazható, és az összes hasznos alapterület meghaladja az 50 nm-t.
- 20) A projektek által érintett épületek a 176/2008. (VI. 30.) Kormányrendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szerinti hiteles energetikai tanúsítványát el kell készíteni a projekt kivitelezési munkálatainak befejezése után is. Kivételt jelentenek a felhívás 2.1.1. 4., 2.1.1. 7., 2.1.1. 8. és 2.1.1. 9. pontokban felsorolt tevékenységek.

Intelligens rendszerek kiépítésére vonatkozó követelmények:

- 21) Minden energiatermelő beruházás során kötelező beépíteni a különböző eredetű megtermelt energia mérését lehetővé tevő eszközöket.
- 22) Kötelező megvizsgálni az automatikus központi- (hőforrás-oldali) és helyi (hőleadó-oldali) szabályozások létesítésének a lehetőségét, melynek kiépítése támogatható.
- 23) Amennyiben az épület használatának jellege lehetővé teszi, a fenti szabályozási rendszernek heti időprogramok beállítására kell alkalmasnak lennie.

Szemléletformálás, tájékoztatói, képzési anyag kidolgozása, képzés tartása:

- 24) Az energetikai beruházással érintett épületek állandó használóit oktatásban kell részesíteni az alkalmazott megoldásokról, a helyes üzemeltetés szabályairól, valamint a beruházás környezeti hozadékairól, melyet az épületüzemeltetésben vagy épületenergetikában illetve energiamenedzsmentben jártas szakértő végezhet. Szemléletformálási tevékenység kizárólag a projektben tervezett tevékenységek témaköréhez kapcsolódhat.
- 25) A képzési anyagot, későbbi, önálló tanulásra alkalmas formában legalább az adott intézményen belül elérhetővé kell tenni.
- 26) A képzésekről – előadó neve, végzettsége, idő, hely, résztvevők száma, képzési anyag – beszámolót kell készíteni, és benyújtani, melynek tartalmaznia kell az alkalmanként készített legalább 5-5 db releváns fényképet.

A projekt műszaki-szakmai tartalmának meghatározásához az alábbi elvárások figyelembe vétele is szükséges:

- 27) Amennyiben a projekt keretében beépített eszközökre, vagy azokat tartalmazó, összetett rendszerekre a Bizottság 811/2013/EU és 812/2013/EU rendelete vonatkoztatható, akkor a beruházás tervezésekor érvényes besorolás szerinti legalább „A” kategóriájú berendezés alkalmazandó mind fűtési- mind használati melegvíz hőtermelésre.
- 28) Amennyiben a projekt keretében beépített eszközökre a Bizottság 874/2012/EU rendelete vonatkoztatható, akkor legalább a beruházás tervezésekor érvényes besorolás szerinti „A” kategóriájú (illetve ilyen lámpákat fogadni képes) világítástechnikai berendezés alkalmazandó.

Utólagos épület hőszigetelés alkalmazása esetén:

- 29) Támogatási feltétel a TNM rendelet szerinti „jelentős felújítás” definíciójában szereplő felújítási arány meghaladása. Kivételt képeznek a műemlék vagy helyi védelem alatt álló épületek a hozzájuk kapcsolódó 2.3. pont 10) és 11) szabályozásával.

Abban az esetben, ha egy adott épület a teljes határoló felületének több mint 75%-ban a támogatási igény benyújtását megelőzően már felújításra került úgy, hogy az akkor felújított épületrész megfelelt a felújítás engedélyezésének időpontjában hatályos TNM rendeletben

szabályozott épületszerkezeti értékeknek, akkor az adott épület fennmaradó részének felújítása a TNM rendelet 6. § (5) és (6) bekezdésekben megfogalmazott szabályozás szerint támogatható.

Nyílászáró csere vagy korszerűsítés esetén:

- 30) Nyílászáró csere vagy korszerűsítés csak akkor alkalmazható, amennyiben a korszerűsíteni kívánt nyílászáró nem felel meg a TNM rendelet támogatási kérelem benyújtása időpontjában hatályos szabályozása és a Felhívás vonatkozó követelményeinek.

A megújuló energiaforrást alkalmazni kívánó épületekre vonatkozó követelmény:

- 31) A megújuló energiaforrást alkalmazni kívánó épületnek legalább a felhívás megjelenésekor hatályos, az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008. Korm. rendelet szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriába kell esnie, kivéve a felhívás 2.1.1. 4. és 2.1.1. 9 pontjaiban lévő tevékenység megvalósításának esetét. Ellenkező esetben támogatási kérelmet a támogatást igénylő csak a 2.1.1. 1. pont tevékenységével kombináltan nyújthat be.

Az épületek nyári hővédelmének javítása, árnyékoló- vagy árnyékvető szerkezetek beépítése:

- 32) A 7/2006. TNM rendelet V. Gépészeti rendszerekre vonatkozó követelmények / 7. Hűtési rendszerre vonatkozó előírások szerint telepíthetők.

Fosszilis energiahordozó vagy biomassza alapú hőtermelő berendezések és kapcsolódó hőleadó rendszerek korszerűsítése:

- 33) A levegőminőség védelme érdekében, amennyiben az vonatkoztatható rá, a beruházásnak teljesítenie kell a szilárd tüzelőanyagokkal üzemelő, kézi és automatikus betáplálású, legfeljebb 300 kW leadott névleges hőteljesítményű fűtőkazánokra kialakított MSZ EN 303-5:2000 szabvány szerinti tüzeléstechnikai követelményeit (250 mg/m³).
- 34) A 140 kW_{th} és az ennél nagyobb, de 50 MW_{th}-nál kisebb névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezések légszennyező anyagainak technológiai kibocsátási határértékeiről szóló jogszabály (4/2011. (I. 14.) VM rendelet a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről) tartalmazza a biomassza tüzelésű berendezések technológiai kibocsátási határértékeit (szilárd anyag tekintetében 150 mg/m³), a követelményeknek meg kell felelnie a támogatásban részesülő tüzelőberendezéseknek.
- 35) Az összes éves (a projektben és a hőtermelő kiválasztásában releváns és azok közül is a mérvadó fűtés, HMV, egyéb) hőigény 25%-nál nagyobb mértéket meghaladóan tervezett, beépített teljesítményű hőtermelő beruházási többletköltsége el nem számolható költségnek minősül. 30 kW hőteljesítmény igény alatt a túlméretezési szabályt nem kell alkalmazni.
- A beépített hőtermelő teljesítményének kiválasztásánál fő szempont, hogy a méretezési hőteljesítmény igényhez (Q - kW)) közel eső, a kereskedelmi kínálatban a hőteljesítmény sorozatban közvetlenül felette vagy alatta álló hőtermelő választandó. A Projekt Terv B/2 3.3/ d. pontjában kifejteni szükséges a hőtermelők kiválasztásának vonatkozó megfelelést, beleértve a méretezési hőteljesítmény igény és a piaci kínálat viszonyát. Az ennél magasabb méret választása esetén a nem elszámolható költségrész megállapítása kötelezően alkalmazandó az alábbiak szerint.
- Nem elszámolható költségrész számítása: $\{(P - Q) / Q\} - 0,25$ x a kazán beszerzési költsége, ahol az energetikai melléklet „Hőtermelők” munkalapjával összhangban P a beépített hőtermelő teljesítménye (kW), Q az épület összes, a beépített hőtermelőre vonatkozó releváns legmagasabb hőteljesítmény igénye (kW).
- A nem elszámolható költségrészt a támogatást igénylő nem elszámolható hozzájárulásaként szükséges a projektben feltüntetni. Amennyiben a hőtermelő kombinált üzemű (fűtés és HMV, pl. kombi cirkó kazán), úgy - amennyiben az magasabb érték - a *használati melegvíz*

előállításakor elvárt névleges teljesítmény mértékadó a megfelelő melegvíz komfort elérése érdekében, melyet a hőtermelő teljesítmény meghatározása során figyelembe lehet venni. A HMV előállításához szükséges elvárt névleges teljesítmény meghatározása a tervező feladata, a Projekt Tervben a számítások bemutatása kötelező.

Központi szellőző- és légkondicionáló rendszerek korszerűsítése:

- 36) A tevékenység keretében a szellőző és légkondicionáló rendszerek korszerűsítése csak akkor támogatott, ha az épület jellemző használati viszonyait alapul véve a tevékenység szakértő (SzÉS6, épületenergetikai szakértő) által kimutatott ÜHG-kibocsátás csökkentést eredményez.

Maximum HMKE méretű fotovillamos rendszerek (2.1.1. 4. pontja szerinti tevékenység), valamint HMKE feletti méretű kiserőművek (2.1.1 9. pontja szerinti tevékenység) telepítése:

- 37) A termelőnek és a fogyasztónak a fogyasztó valamely meglévő csatlakozási pontján kell a közműszolgáltató hálózatára csatlakozniuk, továbbá az igénybejelentésre adott áramszolgáltatói tájékoztatót/nyilatkozatot a Projekt Terv mellékleteként szükséges csatolni. A felhívás 2.1.1. 4. és 2.1.1. 9. pontja szerinti kiserőmű létesítési tevékenységek esetén a záró csomag elfogadásának feltétele a hálózati engedéllyel kötött hálózathasználati és villamosenergia-vásárlási szerződés megléte. Amennyiben a támogatást igénylő többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság, a felhívás 2.1.1. 4. és a 2.1.1. 9. pont szerinti kiserőmű létesítési tevékenység esetében kizárólag abban az esetben vehető igénybe támogatás, ha a kedvezményezett által a záró csomag benyújtásáig bemutatásra kerülő hálózathasználati és villamosenergia-vásárlási szerződés olyan elszámolást tartalmaz, amelyben az alkalmazott elszámolási időszakról függetlenül szaldó nem képezhető és a hálózatba betáplált és vételezett villamos energia mennyisége külön-külön kerül megállapításra. Ellenkező esetben ezen tevékenységre jutó költségek tekintetében támogatás nem elszámolható.
- 38) HMKE méretű fotovillamos rendszer létesítése esetén a több épületet tartalmazó, közös hőenergetikai rendszeren lévő, de villamos energia ellátás szempontjából egynél több egységre bontott épületegyüttes esetén, napenergia villamos energia célú felhasználására irányuló tevékenység felvétele esetén annyi HMKE létesítés megengedett, ahány különálló villamos energetikai rendszerrel rendelkezik az épületegyüttes.
- 39) A Támogatást igénylőnek nyilatkoznia kell, hogy a megvalósítani kívánt beruházás tekintetében nem vesz igénybe a 2021-2027-as tervezési időszak más operatív programjából, illetve felhívásaiból támogatást.

Hőszivattyú rendszerek telepítése és kapcsolódó hőleadó rendszerek korszerűsítése:

- 40) 100 kW fűtőteljesítményig a berendezésnek meg kell felelnie a 2007/742/EK direktívának. Továbbá amennyiben az adott hőszivattyú által hasznosított légtermikus, geotermikus vagy hidrotermikus energia az Európai Parlament és a Tanács 2009/28/EK irányelve 7. sz. melléklete szerint megújuló energiaforrásból előállított energiának (ERES) minősül, azt az alábbi képlet segítségével kell kiszámítani:

$$ERES = Q_{hasznos} \times (1 - 1/SPF)$$
 ahol az SPF tényező minimum értékei:

Szekunder oldali hőleadók (radiátor, konvektor, fan-coil és felületfűtés: mennyezet-, fal- és padlófűtés)	Hőszivattyú			
	Meghajtás	Energiaforrás és hőelosztó közeg		
		Levegő-víz	Földhő-víz	Víz-víz

Méretezett max. előremenő fűtési vízhőmérséklet: 55 °C vagy 55 °C felett	Villamos meghajtású rendszer	3,1	3,5	3,5
Méretezett max. előremenő fűtési vízhőmérséklet: 55 °C alatt		3,3	3,8	3,8
Méretezett max. előremenő fűtési vízhőmérséklet: 55 °C vagy 55 °C felett	Gázüzemű rendszer	1,3	1,6	1,6
Méretezett max. előremenő fűtési vízhőmérséklet: 55 °C alatt		1,5	1,7	1,7

1. Hatásfok követelmények:

1.1. Villamos meghajtású hőszivattyúk esetében MSZ EN 14511 szabványsorozat, MSZ EN 14825 szabvány vagy ezekkel egyenértékű műszaki követelmények, valamint a Határozat előírásai szerint;

1.2. Gázüzemű hőszivattyúk esetében az MSZ EN 12309 szabványsorozat, MSZ EN 14825 szabvány vagy ezekkel egyenértékű műszaki követelmények valamint a Határozat előírása szerint.

2. Berendezésre vonatkozó követelmények:

2.1. Rendelkezik a gyártó által megadott műszaki adatok valódiságáról szóló, független tanúsító intézet által kiállított tanúsítvánnyal;

2.2. Eleget tesz a 2005/32/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a tömszelence nélküli önálló keringető szivattyúkra, illetve termékekbe beépített tömszelence nélküli keringető szivattyúkra vonatkozó környezetbarát tervezési követelmények tekintetében történő végrehajtásáról szóló 2009. július 22-i 641/2009/EK európai bizottsági rendelet szerinti energiahatékonysági követelményeknek;

2.3. Talaj-víz és víz-víz hőszivattyú alkalmazása esetén az éves hőigényeket min. 65%-ban a hőszivattyúnak kell ellátnia, így a csúcskázán a beépített összes méretezési teljesítmény maximum 35%-a lehet. Ezen feltételeknek megfelelően méretezett hőigényt 25%-nál nagyobb mértékben meghaladóan tervezett, beépített teljesítményű hőtermelő beruházási többletköltsége nem elszámolható költségnek minősül (lásd a felhívás 2.3. pont *Fosszilis energiahordozó vagy biomassza alapú hőtermelő berendezések és kapcsolódó hőleadó rendszerek korszerűsítése* követelményét). Ezen nem elszámolható költségként a támogatást igénylő nem elszámolható hozzájárulásaként szükséges a projektben feltüntetni. Meglévő épületeknél a kiépített kazán ettől függetlenül üzemben maradhat, de kazáncsere esetében ezen előírást kötelezően alkalmazni szükséges;

2.4. Levegő-víz hőszivattyú alkalmazása esetén az éves hőigényeket min. 50%-ban a hőszivattyúnak kell ellátnia, így a csúcskázán a beépített összes méretezési teljesítmény maximum 50%-a lehet. Ezen feltételeknek megfelelően méretezett hőigényt 25%-nál nagyobb mértékben meghaladóan tervezett, beépített teljesítményű hőtermelő beruházási többletköltsége nem elszámolható költségnek minősül (lásd a felhívás 2.3 pont *Fosszilis energiahordozó vagy biomassza alapú hőtermelő berendezések és kapcsolódó hőleadó rendszerek korszerűsítése* követelményét). Ezen nem elszámolható költségként a támogatást igénylő nem elszámolható hozzájárulásaként szükséges a projektben feltüntetni. Meglévő épületeknél a kiépített kazán ettől függetlenül üzemben maradhat, de kazáncsere esetében ezen előírást kötelezően alkalmazni szükséges;

2.5. Rendelkezik a gyártó által kiállított, a berendezés teljesítményére vonatkozó nyilatkozattal;

2.6. Rendelkezik telepítési, üzemeltetési és karbantartási útmutatóval.

3. Egyéb követelmények

3.1. Az MSZ EN 14825 szabvány vagy azzal egyenértékű műszaki követelmények szerint elvégzett SPF tényező számítások a hőszivattyús rendszerre vonatkozóan (a fűtési rendszer, a magyar éghajlati adatsorok és statisztikák, valamint meglévő épületek korszerűsítésének esetében tapasztalati adatok figyelembe vételével);

3.2. Kizárólag víz közvetítő közeggel működő fűtési rendszerre való csatlakozás támogatható;

3.3. Kizárólag a külső hőmérsékleten alapuló fűtési előremenő víz hőmérséklet-szabályozással rendelkező fűtési rendszerre való csatlakozás támogatható;

3.4. Fűtésen kívüli funkciók ellátására csak olyan hőszivattyú alkalmazása támogatható, amely eredeti, gyári állapotában tartalmazza a szükséges funkciókat és az ezekhez szükséges szabályozásokat.

41) Hőszivattyú alkalmazásakor vizsgálni szükséges a 44/2008 (XII. 31.) KHEM Rendelet szerinti „H” tarifa, vagy, ahol elérhető „GEO-tarifa” alkalmazhatóságát, annak elhagyása külön indokolandó.

Fosszilis- vagy vegyes- (fosszilis és megújuló egyaránt) vagy tisztán megújuló energiaforrásokból táplálkozó helyi közösségi fűtőműre vagy hulladékhőt hasznosító rendszerre való csatlakozás megteremtése:

42) A tevékenység akkor támogatható, ha a megvalósítása kimutathatóan ÜHG csökkenést eredményez.

Adott épülethez kapcsolódó, már meglévő, kül- és beltéri világítási rendszerek korszerűsítése:

43) A beépíteni kívánt fényforrások kiválasztását indokolni szükséges, különösen, ha nem energiatakarékos vagy energiatakarékos, de retrofit megoldást terveznek alkalmazni.

44) Fénycsatornák használatának lehetőségét vizsgálni szükséges a beruházás tervezése folyamán.

45) A világítási rendszert vezérlő irányítási- és szabályozási rendszer komplexitását vagy elhagyását az épület használatán alapulóan szükséges indokolni a tervezés során.

Városok önkormányzati Fenntartható Energia Akciótervének (SEAP) felülvizsgálata illetve átdolgozása Fenntartható Energia és Klíma Akciótervvé (SECAP) vagy Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv (SECAP) elkészítése:

46) SEAP felülvizsgálat, átdolgozás és SECAP kidolgozás csak városi szinten támogatható, kisebb területi egységre vonatkozó részstratégia elkészítése nem támogatható.

47) Azon városok esetén, ahol alapidokumentum (SEAP) készült a korábbi tervezési időszak valamely operatív programja vagy nemzetközi programja támogatásával, a dokumentum szerzői, hasznosítási és átdolgozási jogával rendelkező szervezettel való együttműködés kötelező. Az együttműködésre és hasznosítási jogokra vonatkozó megállapodás bemutatása a támogatási kérelemmel együtt szükséges.

48) Amennyiben a város SEAP alapidokumentuma felülvizsgálatához és/vagy átdolgozásához és/vagy SECAP-jának kidolgozásához egyéb támogatást vett igénybe, a kérelem benyújtásakor nyilatkoznia szükséges a kettős finanszírozás kizárásáról.

49) A városi önkormányzat, a felülvizsgált és/vagy átdolgozott SEAP-jának vagy kidolgozott SECAP-jának birtokában egyénileg jelenti be csatlakozási szándékát a Polgármesterek Szövetségéhez.

50) SECAP kidolgozás során figyelemmel kell lenni minden releváns operatív program prioritásaira.

- 51) A SEAP felülvizsgálat illetve átdolgozás vagy a SECAP elkészítés során kötelező a Polgármesterek Szövetsége honlapján közzétett Nemzeti Koordinátorral (Country Coordinator) való együttműködés.
- 52) A SEAP/SECAP az Európai Unió stratégiai tervezési alapidokumentumai a fenntartható energiagazdálkodás és klímavédelem területén, amelyek elkészítése az energiahatékonyság növelése és a CO₂ kibocsátás csökkentése érdekében javasolt.

Városok energiahatékonyságának növelése érdekében okos hálózat (smart grid) és okos mérés (smart metering) rendszer létrehozása

- 53) A projekt keretén belül okos mérők kerülnek elhelyezésre a városok intézményeiben, amelyek az intézmények energiaellátásával kapcsolatos fogyasztást mérik és továbbítják a menedzsment, monitoring és irányítási központba. A központ rögzíti a beküldött adatokat, és fogyasztási trendeket alakít ki. A fogyasztási trendek alapján beavatkozási pontok jelölhetőek ki annak érdekében, hogy hogyan lehet a fogyasztást csökkenteni az adott intézményben. A központ fő feladata felhívni a figyelmet a beavatkozási pontok mentén a felhasználás csökkentésre és automatikusan vagy személyes beavatkozással a fogyasztás csökkentését elérni. Az okos mérők elhelyezése mellett a projekt része a központ kialakításához és működéséhez szükséges eszközök, hardverek, szoftverek, immateriális javak beszerzése, telepítése
- 54) Az okos hálózati megoldások segítik a különböző energiatermelő egységeket az energiarendszer működésébe integrálni, ugyanakkor könnyebbé teszik a hálózatok összekapcsolódását. Az energetikai rendszerek tervezése összetett feladat, a nagyszámú energiatermelő és fogyasztó, valamint a megújuló energiatermelés egyre jelentősebb hányada miatt, ami állandóan változó energiaáramlást eredményez egy hálózaton belül.

Az energiarendszerek tervezése során az okos hálózati technológia (pl. a valós idejű adatszolgáltatás, a hálózat és az áramtermelő egységek állapot- és az időjárás-előrejelzésének, stb. figyelembe vételével) fontos szerepet játszik a termelés és fogyasztás előre tervezésében, valamint az energiarendszer kiegyensúlyozásának aktív támogatásában. Az okos rendszerek által az elosztó és az átviteli eszközök hatékonyabban kihasználásra kerülnek, így minimálisra csökkenthető az átviteli hálózat bővítésének igénye.

- 55) Nyilatkozat benyújtása szükséges arra vonatkozóan, hogy a város okos hálózat (smart grid) és okos mérés (smart metering) rendszer vagy a rendszer bármely elemének kidolgozásához más támogatásban (költségvetési, uniós, stb.) a kérelem benyújtása előtt nem részesült.
- 56) Városonként egy (1) db projekt javaslat adható be jelen tevékenységre. A rendszer részét képező épületekre vonatkozóan szakértői számítással szükséges alátámasztani a rendszer alkalmazásával elérhető primer energia megtakarítást és az abból adódó ÜHG csökkenést. A megtakarítást az épületek várható primer energia fogyasztás-csökkenésének bemutatásával kell alátámasztani, a megtakarítás mértéke nem lehet magasabb 10%-nál.

Fenntartás, működtetés biztosítása

- 57) A Projekt Terv Útmutató A/3. pontjában szükséges röviden bemutatni, hogy a támogatást igénylő milyen szervezeti és műszaki erőforrásokkal rendelkezik a fejlesztés legalább 5 éves fenntartásának biztosításához.
- 58) Pénzügyi oldalról kérjük a várható fenntartás általános és tartós forrásainak karbantartási, pótlási, javítási költségek és azok tervezett pénzügyi fedezete biztosításának rövid bemutatását, összhangban az Energetikai melléklet „Pénzügyi mutatók” munkalapjával.

Helyi, térségi jelentőségű gyógyfürdők energetikai célú fejlesztése, korszerűsítése

- 59) A felhívás 2.1.1. 9. pontjában foglalt tevékenységek megvalósítására a többségi önkormányzati tulajdonban vagy többségi önkormányzati tulajdonú gazdaság társaság tulajdonában álló, a

Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Főosztálya által nyilvántartásba³ vett vagy a Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030 felülvizsgálatáról szóló 1348/2021. (VI.3.) Kormányhatározatban elfogadott Turizmus 2.0/Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégiában rögzített kategorizálás⁴ alapján egészségturisztikai zászlóshajónak nem minősülő fürdők energetikai célú fejlesztésére nyújtható be támogatási kérelem, ha a megvalósítás helyszíne nem Budapesten van, továbbá a megyei Integrált Területi Programokban nem minősül azon városok és várostérségek közigazgatási területének, amelyek a Fenntartható Városfejlesztési Eszköz keretében jogosultak támogatási kérelmet benyújtani.

A tervezett tevékenységek besorolásánál figyelemmel kell lenni arra, hogy a 2.1.1. 9. ponthoz kizárólag a 2.1.1. 1. – 2.1.1. 6. szerintieken túli tevékenységek rögzíthetők, azaz a 2.1.1. 1. – 2.1.1. 6. pontokhoz megfeleltethető tevékenységeket azok részeként kell megvalósítani.

A fejlesztés Turizmus 2.0-hoz történő illeszkedéséről írásban tájékoztatni szükséges a Magyar Turisztikai Ügynökséget (MTÜ), aki szakmai véleményt ad ki a fejlesztésről, melyet a 2022. június 15-től benyújtott támogatási kérelmek esetében a támogatási kérelemhez szükséges csatolni, a 2022. június 15. előtt benyújtott támogatási kérelmek esetében legkésőbb az első mérőidő teljesítéséig szükséges benyújtani. A szakmai véleményezés lefolytatásához a MTÜ által összeállított adatlapot szükséges kitölteni, majd megküldeni a topplusz@mtu.gov.hu címre. Az adatlap sablon megtalálható a felhívás szakmai mellékletei között.

A 2022. június 1. után benyújtott támogatási kérelmek esetében a támogatást igénylő szándéknyilatkozatának csatolásával vállalni szükséges, hogy a támogatott fürdő sikeresen elvégzi a minősítést és megszerzi a fürdő minősítését igazoló turisztikai tanúsító védjegyet legkésőbb a fenntartási időszak 2. évének végéig. Amennyiben a támogatást igénylő a támogatási kérelem benyújtása előtt rendelkezik minősítéssel, abban az esetben elvárt a létesítmény újraminősítése, a projekt fizikai zárását követő két éven belül.

Csak az a projekt támogatható, mely ÜHG megtakarítást ér el. A felhívás 2.1.1. 9. pontja szerinti tevékenységekből elérhető primerenergia megtakarítást és az abból elérendő ÜHG csökkenés hozamot szakértői számításokkal szükséges bemutatni a projekt terv B/2. 3.4. pontjában. Amennyiben olyan tevékenységeket valósítanak meg a projektben, melynek primerenergia és ÜHG megtakarítása a TNM szerinti energetikai számítással bemutatatható, úgy a megtakarítást tanúsító program használatával készített, a 7/2006. (V.24.) TNM rendelet szerinti, a CO₂ kibocsátási értékeket tartalmazó számítással szükséges kalkulálni.

Amennyiben a projekt keretében kizárólag napelem kiserőmű létesítés történik, akkor a megtakarításokat elegendő a projekt tervben részletezendő szakértői számítással igazolni.

A projekt megvalósítása révén keletkező hőenergia gyógyfürdő területén kívüli felhasználása, hasznosítása kizárólag középületek meglévő fosszilis energiaigényének kiváltása céljából és az esetben lehetséges, ha az ennek eredményeként elért üvegházhatásúgáz-csökkenés mennyisége a projekt tervben kimutatásra, és a projekt keretében az ÜHG csökkenés indikátor hozam részeként feltüntetésre és elszámolásra kerül.

Az épületeknél jelentkező fosszilis energia-kiváltás ÜHG megtakarítását épületenkénti TNM szerinti energetikai számítással kell igazolni a meglévő és a tervezett állapot számításainak a projekt terv VII. melléklet részeként történő benyújtásával, az ÜHG hozam kimutatásával. Az

³ Elérhetősége: https://www.kormanyhivatal.hu/download/d/2b/f6000/5_Gyogyfurdok_005.pdf

⁴ Elérhetősége: <https://mtu.gov.hu/cikkek/strategia> 240. oldaltól

elérhető primerenergia megtakarítást és az abból adódó ÜHG csökkenést a projekt terv B/2 3.4. pontjában szükséges bemutatni.

Amennyiben olyan energetikai célú egyéb tevékenység kerül megvalósításra, melyek ÜHG megtakarítását TNM szerinti számítással nem lehetséges bemutatni, úgy ezen tevékenységek megtakarítását egyéb szakértői számítással szükséges bemutatni.

Gyógyfürdők energetikai célú fejlesztése esetén, beleértve, ha a projekt a 2.1.1. 9. pontja szerint tevékenység mellett a felhívás 2.1.1. 1. – 2.1.1. 6. pontjai szerinti tevékenységet is tartalmaz az Energetikai melléklet nem kitöltendő és a projekt terv kizárólag releváns részei elkészítendő.

Gyógyfürdő korszerűsítés, fejlesztés esetén az összetett beruházás megvalósítása nem támogatott.

2.4. Horizontális szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások

1. Általános elvárások:

A táji, természeti, környezeti értékek védelmével, a klímaváltozás elleni küzdelemmel, az esélyegyenlőséggel, valamint a nők és férfiak közötti egyenlőséggel kapcsolatos követelmények, más néven horizontális követelmények érvényesítése az Európai Unió fejlesztéspolitikájának kötelező eleme. A kiemelt célok és követelmények részletes ismertetése megtalálható az „ÁÚF 21-27” 11. fejezetében.

A horizontális cél megvalósítása, valamint a megvalósítás eredményességének nyomon követése érdekében végzett tevékenység következtében felmerült költség elszámolható.

A projekt tervezése és megvalósítása során kérjük, vegye figyelembe, hogy a projektben létrehozott eredményeknek meg kell felelniük az alábbi elvárásoknak is:

- a) Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projektre vonatkozó európai uniós és hazai környezetvédelmi és esélyegyenlőségi előírásokat, jogszabályokat, a „jelentős károkozás elkerülését célzó”⁵ elővigyázatosság elvét betartani, a projekt által érintett területen a védett környezeti, természeti és kulturális értékeket megőrizni, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba⁶ ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszüntetni.
- b) Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projekt végrehajtása során a Fogytékossággal élő Személyek Jogairól szóló ENSZ-egyezményt a 2010/48/EK tanácsi határozattal összhangban alkalmazni. A projektek végrehajtása során a fogyatékos személyeket megillető alapvető emberi jogokat – többek között akadálymentesítéssel és az ehhez kapcsolódó szabványok alkalmazásával – biztosítani kell.
- c) A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációjában és viselkedésében a kedvezményezett esélytudatosságot fejezzen ki: ne közvetítsen szegregációt, csökkentse a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

2. Témaspecifikus elvárások:

a) **Klímaváltozás elleni küzdelem:**

Amennyiben a projekt megvalósítása során Ön tervez infrastrukturális vagy ingatlan beruházást, amely legalább öt éves várható élettartamú, akkor Önnek a tervezés során figyelembe kell vennie, hogy a projekt várható üvegházhatásúgáz-kibocsátása/elnyelése mennyire számottevő, továbbá fel kell mérnie a projekt éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási potenciálját, és biztosítani kell, hogy a projekt ellenálló legyen az éghajlatváltozással és a természeti katasztrófákkal szemben! Ezért a támogatási kérelem összeállítása során vizsgálni kell a projekt megvalósításával összefüggő fő éghajlatváltozási kihívásokat, a projekt helyszínén várható energiafelhasználás-változást, a klímavédelmi törekvésekhez való illeszkedést, valamint be kell mutatnia, milyen

⁵ Jelentős károkozás elkerülését célzó elv: a támogatott fejlesztés nem sérti jelentősen az (EU) 2019/2088 rendelet 9. cikkben meghatározott egyik környezeti célkitűzést (az éghajlatváltozás mérséklése; az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás; a vízi és tengeri erőforrások fenntartható használata és védelme; a körforgásos gazdaságra való áttérés; a szennyezés megelőzése és csökkentése; a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása) sem.

⁶ 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

módon tervezi lebonyolítani az Európai Parlament és a Tanács 2021/1060 rendeletének 73. cikk (2) bek. j) pontja alapján elvárt éghajlatváltozási rezilienciavizsgálatot. A támogatást igénylőnek a támogatási kérelem benyújtásakor a Projekt Terv (PT) vonatkozó fejezetében részleteznie szükséges az éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat megalapozását az abban részletezett szempontok szerint. Az éghajlatváltozási rezilienciavizsgálatot a projekt előkészítésével párhuzamosan kell elvégeznie és annak dokumentációját az 1. mérőföldkőig kell benyújtania. Az éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat elvégzéséhez 2021-2027 közötti támogatási időszakra az „Útmutató az infrastrukturális projektek éghajlatváltozási rezilienciavizsgálatának elvégzéséhez” (röviden: Klímareziliencia Útmutató) c. dokumentum nyújt segítséget (<https://www.palyazat.gov.hu/tmutat-az-infrastrukturilis-projektek-ghajlatvltozsi-ezilienciavizsglatnak-elvqzshez-2021-2027>).

b) Fényszennyezés negatív hatásainak minimalizálása:

A fényszennyezés negatív hatásainak minimalizálása érdekében kültéri világítás korszerűsítése, továbbá újonnan kialakítandó kültéri világítási rendszerek tervezése és megvalósítása során alkalmazni szükséges az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet 53 - 54. § követelményeket, valamint a vonatkozó érvényes európai szabványok és a helyi szabályozási eszközök követelményeit. A beruházások megvalósítása során javasolt „A fényszennyezésről – világosan!” c. szakmai útmutató (http://www.termeszetvedelem.hu/fenyszennyezessel_vilagosan) módszertanának alkalmazása.

c) Esélyegyenlőség érvényesítése:

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény értelmében a közszolgáltatásokhoz⁷ (pl. közhatalmi, önkormányzati tevékenységek, oktatási, közművelődési, közgyűjteményi, kulturális, tudományos, szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, egészségügyi, sport-, ifjúsági, foglalkoztatási, közlekedési, ügyfélszolgálati szolgáltatás, ellátás, illetve tevékenység) való egyenlő esélyű hozzáférés követelményét be kell tartani. Ennek részeként a közszolgáltatásokhoz kapcsolódó fejlesztéseket az egyetemes tervezés alapelvét figyelembe véve⁸ komplex akadálymentesítést elvégezve kell végrehajtani (építmények mindenki által használható részeinek, közhasználatú tereinek akadálymentessége, az információkhoz való hozzáférés és kommunikáció)^{9,10}.

Ha a támogatást igénylő települési önkormányzat, az igénylőnek igazolnia kell a helyi esélyegyenlőségi program meglétét az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (6) bekezdésének megfelelően.

Ha a támogatást igénylő ötven főnél több személyt foglalkoztató költségvetési szerv, vagy többségi állami tulajdonban álló jogi személy, az igénylőnek igazolnia kell az esélyegyenlőségi terv meglétét az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. §-nak megfelelően.

3. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

⁷ A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4.§ f) értelmében

⁸ További információ: <http://www.etikk.hu>

⁹ További információ:

- Pandula András (szerk.): Segédlet a közszolgáltatásokhoz és egyéb szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtéséhez – Komplex akadálymentesítés. Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhatalmi Nonprofit Kft, Budapest, 2015 (https://fszk.hu/wp-content/uploads/2015/11/Seg%C3%A9dlet_2015_v2.pdf)

- Farkasné dr. Gönczi Rita - Szőke József: Komplex kisokos a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek biztosításához. NFSZK Nonprofit Kft., Budapest, 2019 (<https://fszk.hu/kiadvany/komplex-kisokos/>)

¹⁰ 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről

1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről

3.1. Vissza kell-e fizetni a támogatást?

Nem, a támogatás vissza nem térítendő támogatásnak minősül, ezért a támogatást – szerződés szerinti projektmegvalósítás esetén – nem kell visszafizetni.

3.2. Mennyi a projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége?

A projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége az adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletben található.

3.3. Mennyi támogatást lehet igényelni?

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás minimum és maximum összege a felhívás adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében olvasható.

A támogatás maximális mértéke az Európai Unióval elszámolható összköltség 100 %-a, a 2.2. fejezetben állami támogatással érintett tevékenységek tekintetében pedig az alábbi intenzitást kell alkalmazni:

Csekély összegű állami támogatás esetén: a támogatás maximális mértéke az elszámolható költségek 100 %-a.

Közszolgáltatásért járó ellentételezés esetén: a támogatás maximális mértéke az elszámolható költség 100%-a, figyelemmel az alábbiakra is:

- Az ellentételezés összege évente és feladatonként a közlekedés és a közlekedési infrastruktúra, valamint a következő pontok kivételével nem haladhatja meg a 15 millió eurónak megfelelő forintösszeget. Amennyiben az ellentételezés összege a megbízás időszaka alatt változik, úgy az éves összeget a megbízási időtartamra tervezett ellentételezés éves összegeinek átlagaként kell kiszámítani.
- A támogatás éves átlagos összegének túllépése esetén a közszolgáltatásért járó ellentételezést előzetes jóváhagyás céljából be kell jelenteni az Európai Bizottság részére.

A kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás esetén: a támogatás összege nem haladhatja meg az elszámolható költség és a beruházás megvalósításából származó működési eredmény közötti különbséget azzal, hogy az infrastruktúra üzemeltetője - a támogatást nyújtó döntésétől függően - jogosult ésszerű nyereséget szerezni.

A működési eredmény mértékét

- a) megalapozott előrejelzések alapján kell meghatározni és előzetesen, vagy
- b) visszafizetési mechanizmus alkalmazásával utólag kell levonni az elszámolható költségekből.

Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás esetén: a támogatás összege nem haladhatja meg az elszámolható költségek és a működési eredmény közötti különbséget.

A működési eredmény mértékét

- a) megalapozott előrejelzések alapján kell meghatározni és előzetesen, vagy
- b) visszafizetési mechanizmus alkalmazásával utólag kell levonni az elszámolható költségekből.

4. A PROJEKTVÉGREHAJTÁS IDŐTARTAMA

4.1. Mikor kezdhető meg a projekt?

A támogatási kérelem benyújtása előtt megkezdett projekthez is igényelhet támogatást, ha azt a kérelem benyújtásáig fizikailag még nem fejezte be.

A 2.2. pont szerinti uniós állami támogatási kategóriával támogatott tevékenységhez kapcsolódóan a támogatási kérelem benyújtását megelőzően a projekt előkészítésével kapcsolatban felmerült költségek – figyelemmel az uniós állami támogatási szabályokra – kizárólag a csekély összegű (de minimis) támogatás keretében számolhatók el.

További részletes szabályozást az "ÁÚF 21-27" 8.6. fejezetének 1. alpontja tartalmaz.

Ha Ön a támogatási döntés kézhezvétele előtt már megindítja a közbeszerzési eljárást, be kell tartania a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket is.¹¹

4.2. Mikorra kell befejezni a projektet?

Mikor minősül befejezettnek a projekt?

Fizikailag akkor befejezett a projekt, ha valamennyi támogatott tevékenység megvalósult a támogatási szerződésben/támogatói okiratban (a továbbiakban együtt: támogatási szerződés) és a felhívásban meghatározott feltételek szerint. A projekt fizikai befejezésének napja tehát az a nap, amikor az utolsó támogatott tevékenység megvalósul.

Pénzügyileg akkor befejezett a projekt, ha fizikailag befejezett, és a megvalósítás során keletkezett bizonylatok - szállítói kifizetés esetén az előírt önrész szállítók részére történő - kifizetése megtörtént.

További részletes szabályozás az "ÁÚF 21-27" 8.6. fejezetének 2. alpontjában olvasható.

Mennyi idő alatt kell fizikailag befejezni a projektet?

A projekt fizikai befejezésére a megkezdésétől számított **36 hónap** áll rendelkezésre.

Ha Ön a projekt megvalósítását a támogatási szerződés hatályba lépéséig nem kezdte meg, a végrehajtási határidő a támogatási szerződés hatályba lépésének napjával kezdődik.

További részletes szabályozás az „ÁÚF 21-27” 8.6. fejezetének 2. alpontjában olvasható.

A záró kifizetési kérelem benyújtásának határideje a projekt fizikai befejezését követő 60 nap, de legkésőbb 2029. június 29.

5. MÉRFÖLDKÖVEK, INDIKÁTOROK

5.1. Hány mérföldkövet kell tervezni?

A mérföldkő a projekt megvalósítása szempontjából jelentős időpont, amelyhez a projekt megvalósítása révén elért szakmai vagy műszaki eredmény kapcsolódik, vagy az elérendő eredmény egy jól körülhatárolható fejlesztési szakasza lezárul. Egy adott mérföldkőhöz ezen túlmenően meg kell tervezni az adott mérföldkövel bezárólag várhatóan elszámolni kívánt költségek kumulált mértékét is.

Önnök a projektjében 2 mérföldkövet kell tervezni. Az utolsó mérföldkövet a projekt fizikai befejezésének várható időpontjára kell megtervezni.

Az egyes mérföldkövekkel kapcsolatos elvárások a következők:

1. mérföldkő: A projekt szakmai-műszaki előkészítésének lezárása legkésőbb a támogatási szerződés hatályba lépésétől számított 18. hónap utolsó napjáig.

A mérföldkőhöz az alábbi, projekt szempontjából releváns, dokumentumok csatolása szükséges:

- Teljes műszaki dokumentáció az összes érintett tevékenységre vonatkozóan. Amennyiben korábban támogatott projekthez is kapcsolódik a tárgyat beruházás, úgy szükséges a pontos, tevékenység szintű lehatárolás bemutatása is,
- építési/létesítési engedélyek vagy tervezői nyilatkozatok, hogy az adott tevékenység nem hatósági engedélyköteles,
- a Felhívás 2.3. és 2.4. pontjában előírt releváns szakmai-műszaki és horizontális feltételeknek való megfelelés bemutatása, éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat dokumentációja,

¹¹ Lásd: Korm. rendelet Közbeszerzési eljárások ellenőrzése c. fejezete

- d) szemléletformáló program, valamint képzés tartalmának bemutatása,
- e) a Felhívás 2.3 és 2.4 pontjában előírt releváns szakmai-műszaki és horizontális feltételeknek való megfelelés bemutatása (kizárólag a 2.1.1. 7. pont szerinti tevékenység esetében),
- f) 700 millió Ft feletti összköltségű projektek esetében költség-haszon elemzés elkészítése a Felhívás 6.2 pont 2) alpontban meghatározottak alapján, valamint szükség esetén nyilatkozat működtetésre irányuló támogatásokról a felhívás 6.2 pont 2) alpont utolsó szakaszában foglaltak szerint,
- g) a projektmenedzsment szervezet rövid bemutatása, valamint a kedvezményezett büntetőjogi felelőssége tudatában megtett nyilatkozat arra vonatkozóan, hogy a projektmenedzsment szervezet megfelel a 2021-2027-es időszakra vonatkozó Elszámolási Útmutató c. dokumentumának 3.8.2 pontjában leírtaknak.
- h) A fejlesztés Turizmus 2.0-hoz történő illeszkedésének megítéléséről szóló, a Magyar Turisztikai Ügynökség jóváhagyó szakmai véleménye a felhívás 2.3. 59) alpontjának utolsó szakasza figyelembe vételével.

2. mérföldkő: A projekt fizikai befejezése

A mérföldkőhöz az alábbi, projekt szempontjából releváns, dokumentumok csatolása szükséges:

- a) Műszaki átadás-átvétel, műszaki ellenőr beszámolója,
- b) a megvalósított állapotra vonatkozó hiteles épületenergetikai tanúsítvány,
- c) releváns esetben a funkció váltás tényének igazolása;
- d) ZB (záró beszámoló),
- e) az energetikai mellékletben található „kivitelezői nyilatkozat” és a „ZB nyilatkozat”,
- f) fotódokumentáció,
- g) egyéb projektzárást igazoló dokumentumok.
- h) igazolás, hogy a felülvizsgált vagy átdolgozott SEAP illetve SECAP benyújtásra került a Polgármesterek Szövetsége szervezethez (kizárólag a 2.1.1. 7. pont szerinti tevékenység esetében),
- i) a kedvezményezett büntetőjogi felelőssége tudatában megtett nyilatkozata arra vonatkozóan, hogy a megvalósítási időszak alatt alkalmazott projektmenedzsment szervezet megfelelt a 2021-2027-es időszakra vonatkozó Elszámolási Útmutató c. dokumentumának 3.8.2 pontjában leírtaknak.

5.2. Milyen indikátorok teljesítéséhez kell hozzájárulni?

A támogatási kérelemben az alábbi táblázatban szereplő indikátor vállalása kötelező, amennyiben az az adott projekt szempontjából releváns.

Indikátor neve	Alap	Mértékegység	Típusa ¹²	Célérték	Azonosító	Része-e a műszaki-szakmai tartalomnak?	Célérték tervezése szükséges (Igen/Nem)
Becsült üvegházhatásúgáz-kibocsátások	ERFA	tonna CO2 egyenérték/év	Közös eredmény		RCR 29	igen	igen
Jobb energiahatékonyságú középületek	ERFA	m2	Közös kimeneti		RCO19	nem	igen

Indikátor neve: Becsült ÜHG-kibocsátás

¹² Közös kimeneti, közös eredmény, OP-kimeneti, OP-eredmény.

Indikátor definíciója: A támogatott szervezetek vagy folyamatok teljes becsült üvegházhatású gáz kibocsátása. A bázisérték a beavatkozás megkezdése előtti év becsült üvegházhatású gáz kibocsátás mértékére vonatkozik, a tényérték pedig a teljes becsült üvegházhatású gáz kibocsátásként kerül kiszámításra, a beavatkozás befejezését követő év során elért energiateljesítmény szintje alapján.

Indikátor számítási módja: Üvegházhatású gázok becsült éves kibocsátása = fejlesztéssel érintett létesítmények fejlesztés előtti és fejlesztés utáni üvegházhatású gáz-kibocsátásának különbsége (tonna CO₂ egyenérték).

Indikátor igazolásának módja: Az „Energetikai melléklet” elnevezésű szakmai melléklet „02 Szakértői Nyilatkozat” munkalapja alapján kiállított nyilatkozat, ami a projekt megkezdése előtti állapotra elkészített energetikai tanúsítvány és a tervezett állapotra elkészített energetikai tanúsítvány/számítás alapján készül, valamint a megvalósított projektelemekre vonatkozóan készült „08 ZB nyilatkozat”. Részteljesítés esetén a teljesített projektelem(ek)re vonatkozó „08 ZB nyilatkozat”, valamint ehhez kapcsolódóan, a projekt megkezdése előtti állapotára elkészített energetikai tanúsítvány és a részteljesítés szerinti állapotra elkészített energetikai számítás adatai alapján kiállított „02 Szakértői Nyilatkozat”.

Indikátor neve: Jobb energiahatékonyságú középületek

Indikátor definíciója: Középületek nettó alapterülete, amelyek a kapott támogatás révén jobb energiahatékonyságot érnek el. A megnövelt energiateljesítmény a középület energiaosztályozásának legalább egy energiaosztály általi javulásával értendő, és ezt a hiteles energetikai tanúsítványok (HET) alapján kell dokumentálni. A figyelembe vett energiaosztályozás a nemzeti energiateljesítmény tanúsítványban szereplő meghatározást követi, összhangban a 2010/31/EU irányelvvel.

Középületek alatt az állami hatósági szervek és a nonprofit szervezetek tulajdonában álló épületek értendők. A nonprofit szervezet olyan jogi személy, amelyet kollektív, állami vagy társadalmi haszon érdekében szerveznek és működtetnek, ellentétben azzal a szervezettel, amely vállalkozásként működik, és amelynek célja a nyereség megszerzése a tulajdonosainak. Ilyen például a közigazgatás, az iskolák, a kórházak, stb.

Indikátor számítási módja: Jobb energiahatékonyságú középületek alapterülete (m²) = A projekt megkezdése előtti és a megvalósított állapotra elkészített hiteles energetikai tanúsítványban szereplő, illetve a korszerűsítés alapjául szolgáló nettó alapterület (m²).

Indikátor igazolásának módja: Az „Energetikai melléklet” elnevezésű szakmai melléklet „01 Energetikai adatok” munkalapja, ami tartalmazza a projekt megkezdése előtti állapotra elkészített hiteles energetikai tanúsítvány szerinti fűtött alapterület adatokat, valamint a megvalósított projektelemekre vonatkozóan készült „08 ZB nyilatkozat, melyben fel kell tüntetni a megvalósított projektelemek vonatkozásában a épület(ek) fűtött alapterület adatait”. Részteljesítés esetén a teljesített projektelem(ek)re vonatkozó „08 ZB nyilatkozat”, melyben fel kell tüntetni a fejlesztéssel lezárt épületrészek fűtött alapterület adatait.

Kizárólag SEAP felülvizsgálatot/átdolgozást illetve SECAP kidolgozást tartalmazó projektek esetében ezen indikátorok nem alkalmazandók.

A támogatási szerződésben vállalt indikátor tervértékének csökkenése:

Ha Ön a támogatási szerződésben vállalt tervértéket csökkenti, a műszaki, szakmai tartalom csökkenésére vonatkozó rendeleti szabályozást alkalmazzuk.¹³

A támogatási szerződésben vállalt indikátor alulteljesítése:

A támogatás összegét csökkentjük, ha a támogatási szerződésben meghatározott indikátor teljesítése a célérték elérésének vállalt időpontjában nem éri el a célérték 75%-át. A támogatás csökkentésének aránya megegyezik az indikátor célérték 75%-a és az indikátor teljesítésének százalékos mértéke közötti különbséggel¹⁴.

¹³ Korm. rendelet 156. §.

¹⁴ Korm. rendelet 160.§.

6. PROJEKTVÉGREHAJTÁSSAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELVÁRÁSOK

6.1. Mire nem kapható támogatás?

A felhívás keretében 2.1. pontban meghatározott tevékenységeken kívül más tevékenység nem támogatható.

Így például nem támogatható:

- a) Épület kizárólag bizonyos határoló szerkezeti elmeinek felújítása, amennyiben az épület egészére vonatkozóan a felújítás mértéke ezáltal nem éri el a felhívás 2.3. pont 29) szerinti jelentős felújítás mértékét. Kivételt képeznek a felhívás 2.3. pont 10) és 11) szerinti műemlék vagy helyi védelem alatt álló épületek.
- b) A támogatható funkcióhoz tartozó tevékenységeken túlmutató, gazdasági jellegű tevékenységhez (pl. kereskedelmi célú K+F tevékenységek, for-profit alapon helyiségek bérbeadása, stb.) hasznosított épület illetve épületrész energetikai felújítása;
- c) Új épület építése kivéve az 50 nm-nél kisebb méretű, az esetlegesen alkalmazott biomassza tárolásához vagy az alkalmazott technika védelméhez szükséges fűtetlen, vagy a technika védelméhez szükséges mértékben temperált melléképület;
- d) Északra néző homlokzatokon külső árnyékolók vagy árnyékvetítő szerkezetek létesítése;
- e) Biztonságtechnikai elemek (kaputelefon-rendszer, hangosítás, biztonsági kamerarendszer, stb.) beszerzése és telepítése;
- f) Split (mono, multi) vagy ablakklímák beépítése, cseréje, korszerűsítése, felújítása;
- g) Gépjárművek, mobil anyagmozgató- vagy munkagépek beszerzése;
- h) SEAP felülvizsgálata és átdolgozása, SECAP kidolgozása, amennyiben a 2007-2013 vagy a 2014-2020 tervezési időszakban és/vagy SECAP kidolgozása, amennyiben 2014-2020 vagy a 2021-2027-as tervezési időszakban erre a célra az önkormányzat támogatást kapott bármely operatív program keretében.
- i) Olyan tevékenység, amely szerepel a támogatható tevékenységek között, de a projekt által érintett épületet vagy berendezést figyelembe véve, a 2007-2013 időszakban, ROP vagy KEOP forrásból, vagy a 2014-2020 időszakban TOP forrásból támogatásban részesült ugyanaz a tevékenység, és amelynek a fenntartási időszaka még nem zárult le;
- j) A 2.1.1. 6. és 2.1.2.2. 4. tevékenység esetén a távhőszolgáltatói működési engedéllyel rendelkező távhőszolgáltató által működtetett távhőrendszerre történő csatlakozás;
- k) Állékonysági problémával rendelkező épület energetikai korszerűsítése. Abban az esetben lehet ilyen épületen energetikai korszerűsítést végrehajtani, amennyiben statikai szakvéleménnyel igazolták, hogy az épület állékonysági problémát a fejlesztés előtt megszüntették.
- l) Okos hálózat (smart grid) és okos mérés (smart metering) rendszer vagy a rendszer bármely elemének megvalósítása, amennyiben az más forrásból (pl. költségvetési-, uniós támogatás, stb.) már támogatásban részesült vagy részesül.

6.2. Milyen további szakmai elvárásoknak kell megfelelni a megvalósítás során?

- 1) Ön, mint kedvezményezett a projekt megvalósítása során köteles a hatályos jogszabályokban meghatározott tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségeknek eleget tenni, a projektről és a támogatásról az ott meghatározott módon és tartalommal információt nyújtani. Az ezzel kapcsolatos követelményeket a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalról letölthető

„Kedvezményezettak tájékoztatási kötelezettségei Plusz” c. útmutató és az Arculati Kézikönyv Plusz” tartalmazza.

2) Költség-haszon elemzés készítésére vonatkozó elvárások:

Az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízügyi politika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról szóló 2021/1060/EU rendeletének (a továbbiakban CPR) 73. cikkének teljesítése céljából a pályázatoknak biztosítani kell a következő elvárásokat:

- Bizonyítható a projekt társadalmi hasznossága, megfelelő ár-érték aránya.
- Csak a megvalósuláshoz szükséges mértékű támogatást kap, túl-támogatás nem történik. (A PT energetikai mellékletének, pénzügyi mutatók nevű munkalapján a támogatás tényleges összege meghatározza a projekt megvalósításához feltétlenül szükséges támogatás összegét.)
- A fejlesztési projekt keretében létrehozott eszközök működtetése, a szolgáltatási színvonal pénzügyileg fenntartható. (A projekt pénzügyi fenntarthatósága a PT-ben szövegesen, valamint a PT energetikai mellékletének - pénzügyi mutatók munkalap- kitöltésével mutatható be.)

A vonatkozó európai uniós jogszabályoknak való megfelelés érdekében a projektek előkészítése és a kiválasztási eljárás során alá kell támasztani a projekt társadalmi hasznosságát, ár-érték arányát. Ennek érdekében a **pályázat benyújtásakor csatolandó a projekt tervben:**

- Be kell mutatni a problémákat, hiányokat, amelyekre választ jelent a tervezett fejlesztés. Szükséges felmérni az igényeket, amelyek a fejlesztendő infrastruktúra/ szolgáltatás létrejöttét, kapacitását alátámasztják.
- Az így meghatározott projekt célokról be kell mutatni kapcsolódásukat az OP céljaihoz, valamint a vonatkozó európai, országos, regionális, valamint helyi stratégiákhoz.
- Annak érdekében, hogy megállapítható legyen, hogy a projektben megvalósítandó beavatkozás céljának elérésére a választott megoldás az optimális a teljes költséget és a hatásokat összevetve, szövegesen kell indokolni, hogy miért az adott műszaki megoldás került kiválasztásra, azt milyen kiválasztási logika, további vizsgálat előzte meg.

A támogatás mértékének indoklásához és a fenntarthatóság bizonyításához a **pályázat benyújtásakor a projekt tervben** be kell mutatni a következőket (összhangban a PT energetikai mellékletének, pénzügyi mutatók nevű munkalapjának a kitöltésével):

- A kért támogatás összege a projekt megvalósításához feltétlenül szükséges, mely releváns állami támogatási szabály hatálya esetén álljon összhangban annak szabályozásával. Egyéb esetben az indoklás térjen ki különösen arra, hogy a beruházás fenntartása során a képződő bevételek milyen mértékben nem nyújtanak fedezetet a működési költségekre, a beruházáshoz szükséges forrásgyűjtésre.

A beruházás fenntartása során a képződő nettó bevételnek minősül az energetikai korszerűsítés által a megtakarított energiából származó, éves szintű működési költségcsökkenés, kivéve, ha ezeket a működtetésre irányuló támogatások ugyanilyen mértékű csökkentése ellentételezi (PT energetikai mellékletének, pénzügyi mutatók nevű munkalapjának "G" oszlopa)

Fontos kihangsúlyozni, hogy a bevételek között szerepeltetni kell a saját villamos energia igény feletti éves szintű villamos energia értékesítéséből származó bevételt is abban az esetben, amennyiben a hálózatra feltermelt éves szintű villamos energia mennyisége meghaladja a vételezett villamos energia mennyiségét.

Az energetikai melléklet „Pénzügyi mutatók” munkalap „H” oszlopában szükséges ezen bevételeket felvezetni a „Villamos igény meghatározása” munkalap alapján.

A villamos energia értékesítésből származó éves bevétel összegét kérjük levezetni a „Villamos igény meghatározása” munkalap G19-e cellájában megadott értékesített villamos energia mennyiség (kWh) és az értékesítési ár (Ft/kWh) szorzataként. Ezt kell releváns esetben a „Pénzügyi mutatók” munkalap „H” oszlopában az éves bevételek között feltüntetni. A PT

energetikai mellékletének, pénzügyi mutatók nevű munkalapján a támogatás tényleges összege cella meghatározza a projekt megvalósításához feltétlenül szükséges támogatás összegét.

- A projekt pénzügyi fenntarthatósága biztosított a projekt teljes élettartama alatt. Indoklásban ki kell emelni, hogy a bevétellel, költségmegtakarítással nem fedezett működési (üzemeltetési és pótlási) költségek finanszírozása hogyan történik, pl. milyen központi költségvetési, önkormányzati költségvetési forrás biztosítja a finanszírozásukat. A projekt pénzügyi fenntartása akkor biztosított, amennyiben a projekt terv energetikai mellékletének pénzügyi mutatók nevű munkalap „V” oszlopában a fenntartás éve alatt kumulált pénzáram egyik évben sem eredményez negatív értéket.

Az **1. mérföldkőre a 700 millió Ft-nál nagyobb** elszámolható költségű projekteknél a CPR előírásainak való megfelelés érdekében **az alábbiak bemutatása csatolandó:**

- Közgazdasági értékeléssel kell igazolni a projekt társadalmi hasznosságát, megfelelő ár-érték arányát.
  - Ha a projekt olyan stratégiához illeszkedik, amely társadalmi hasznosság értékelése (költség-haszon elemzés, költség-hatékonyság elemzés, többszemponútú értékelés) alapján rangsorolta a projekteket és a projekt megvalósítását tartalmazza, akkor projekt szinten külön elemzés nem szükséges a változatelemzésről és a kiválasztott projektről - elegendő a PT.A/2.5.1 pontja alatti az előzetes energetikai felülvizsgálatok során javasolt változatok bemutatása-, valamint a lentebb kiemelt, releváns stratégia(k) mentén röviden elmagyarázni:
    - A projekt célja megalapozott, illeszkedik a stratégiához, nettó társadalmi hasznot hoz létre?
    - A projektben megvalósítani javasolt megoldás eléri a célt, ez a leghatékonyabb megoldás-e a cél eléréséhez?
    - A megoldás költségei reálisak-e?

Ennek az elvárásnak megfelelnek többek között a fenntartható városi mobilitási tervek (SUMP), a **fenntartható energia- és klíma akciótervek (SECAP)**, Vízyűjtő-gazdálkodási Terv, Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési Stratégia, **Nemzeti Energiastratégia**, Fenntartható Városfejlesztési Stratégia, **NEKT (Magyarország Nemzeti Energia és Klímaterve)**, Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030.

- **A tárgyi projekt fentebb nevesített energiastratégiá(ák)hoz való illeszkedésének hiányában** projekt szinten szükséges a változatelemzést, illetve a kiválasztott változat közgazdasági értékelését elvégezni. Ennek módszertanát az Európai Bizottság közgazdasági értékelési útmutatója, a Vademecum¹⁵ valamint az Útmutató a projektek közgazdasági és pénzügyi értékeléséhez és további releváns magyar CBA útmutatók tartalmazzák. Ennek megfelelően:
  - ahol lehet és az az egyszerűbb, teljes közgazdasági költség-haszon (CBA) elemzés elvégzése
  - egyszerűsített CBA elvégzése, ha a költségek és hasznok csak nagyvonalú, nem teljeskörű becslése lehetséges
  - Költség-hatékonyság elemzés (Cost Effectiveness Analysis, CEA), ha a hatásokat csak naturáliában lehet meghatározni, így a sorbarendeázés alapja az egységnyi hatás költsége.
  - Legkisebb költség elemzés (Least Cost Analysis, LCA): Amennyiben a projektek ugyanarra az eredményre vezetnek, a leghatékonyabb választás egyszerűen a legkisebb költségű változat kiválasztását jelenti.
  - Többszemponútú értékelés (Multi-Criteria Analysis, MCA): a fejlesztések költségei, hatásai, kockázatai és lehetőségei számszerűsített vagy kvalitatív formában meghatározásra kerülnek, majd fontosságuk szerint súlyozzák őket,

¹⁵ Economic Appraisal Vademecum 2021-2027, General Principles and Sector Applications, European Commission, 2021

amellyel meghatározásra kerülhet egy összesített pontszám és ez alapján egy rangsor.

Az előző pontban bemutatott útmutatók alapján szükséges a pénzügyi elemzést elvégezni a szükséges mértékű támogatás és a pénzügyi fenntarthatóság alátámasztása érdekében. (Összhangban a PT energetikai mellékletének, a pénzügyi mutatók nevű munkalapjának kitöltésével, ami meghatározza a projekt pénzügyi fenntarthatóságát, valamint a projekt megvalósításához feltétlenül szükséges támogatás összegét)

A 700 millió Ft feletti elszámolható költségű projekt esetében a nettó bevétel termelés becslésének elvégzése és igazolása érdekében a támogatást igénylőnek nyilatkoznia szükséges működési költség-megtakarításokról és a működtetésre irányuló támogatásokról, amely tartalmazza az alábbiakat:

- c1) A projekt hatására jelentkező működési költség megtakarítás (nettó bevétel) összegével a működtetésre irányuló támogatások összege is csökken.
- c2) Vállalja, hogy legalább a fenntartási időszak végéig számszerűsíthető módon nyilvántartja ezeket, s amennyiben változás történik a nyilatkozatához képest, azt jelezni köteles.
- c3) A kedvezményezett a nyilatkozat mellékleteként benyújtja a várható bevételekre, működési költségekre, működési költség-megtakarításokra és a működtetésre irányuló támogatások várható csökkenését alátámasztó számításait.

3) Szakmai adatszolgáltatás:

A támogatási kérelem benyújtásakor a projekt tervezett tartalma alapján szükséges a szakmai adatszolgáltatás kitöltését elvégezni. Amennyiben a projekt előkészítése során, annak szakmai tartalma módosul, úgy szükséges a lenti mutatókra tett vállalások felülvizsgálata. Önmagában a szakmai adatszolgáltatás módosításához, értékük csökkentéséhez szankció nem kapcsolódik.

Mutató neve	Mérték-egység
Éves végső energiafogyasztás (ebből: háztartások, középületek, vállalkozások egyéb)	MWh/év
Előállított összes megújuló energia (ebből: villamos, termikus)	MWh/év
A megújulóenergia-termelési kapacitás növekedése (ebből: villamos, termikus)	MW
Energiahatékonysági fejlesztések által elért primer energia felhasználás csökkenés	MWh/év
Javított energetikai teljesítménnyel rendelkező középületek száma	db
Akadálymentesítéssel érintett épületek száma	db

6.3. Kell-e közbeszerzést lefolytatni?

Ha a projektben tervezett beszerzésre a közbeszerzési jogszabályok vonatkoznak, közbeszerzést kell lefolytatni. Ennek vizsgálata és a szükséges eljárás lefolytatása – az egybeszámítási szabályok figyelembe vételével – az Ön feladata és felelőssége.

Részletes tájékoztatás az "ÁÚF 21-27" 9. fejezetében olvasható.

6.4. Milyen feltételei vannak az ingatlanfejlesztésnek?

Támogatás abban az esetben folyósítható, amennyiben a fejlesztéssel érintett ingatlanok tulajdoni viszonyai az „ÁÚF 21-27”-ben foglaltaknak megfelelnek, és a projekt tekintetében rendezett tulajdoni viszonyokat a támogatást igénylő igazolja legkésőbb a támogatási szerződés megkötéséig.

Támogatás abban az esetben folyósítható, amennyiben a tervezett fejlesztések alá vont ingatlanok többségi önkormányzati és/vagy többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok tulajdonában állnak, kivétel a megyei önkormányzat (GFO 321) kisebbségi tulajdonában álló épületek vonatkozásában megvalósuló projekt, amennyiben az érintett épületek tekintetében egyúttal az állam a további (többségi) tulajdonos.

6.5. Hol találhatóak a biztosítéknyújtásra vonatkozó elvárások?

A biztosítéknyújtással kapcsolatos részletes szabályozást az „ÁÚF 21-27” 6. fejezete tartalmazza.

6.6. Milyen elvárások vannak az Alapjogi Charta érvényesítésével kapcsolatban?

Az Alapjogi Charta felsorolja azokat az alapvető jogokat, amelyeket az Európai Uniónak és a tagállamoknak az uniós jogszabályok végrehajtása során tiszteletben kell tartaniuk. Az Alapjogi Charta megtalálható a <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:C2012/326/02&from=HU> és a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalon is.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert legfontosabb jogok, szabadságok és elvek érvényesítését a projektek tervezése és végrehajtása során is biztosítani kell. Ezért kérjük, hogy a projekt tervezése és végrehajtása során fokozott figyelmet fordítson Alapjogi Chartában rögzített alapjogok érvényesítésére, bizonyosodjon meg arról, hogy tervezett projektében az alapjogok nem sérülnek, azok érvényesítése biztosított.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a Korm. rendelet rendelkezései alapján, ha az Alapjogi Chartában szereplő jogok és alapelvek valamelyike a támogatott projektek végrehajtása során sérülne, a hazai intézményrendszer gondoskodni fog az erre irányuló panasz benyújtásának lehetőségéről és a panasz kivizsgálásáról. Az Alapjogi Charta alapelveiről, a panasz benyújtásának lehetőségéről részletes információkat az „ÁÚF 21-27” tartalmaz.

6.7. Hogyan kell az adatokat gyűjteni ESZA+, illetve MMIA támogatás esetén?

Nem releváns.

6.8. A projekt megvalósítása után milyen kötelezettségeim lesznek?

Ön vállalja, hogy a projekt megvalósítás befejezésétől számított 5 évig, a projekt megfelel az alábbi feltételeknek¹⁶:

- a) az infrastruktúra valamely elemében kizárólag olyan tulajdonosváltás következhet be, amelynek eredményeként egy cég vagy közszférabeli szervezet jogosulatlan előnyhöz nem jut;
- b) a művelet jellegében, célkitűzéseiben vagy végrehajtási feltételeiben olyan lényeges változás nem következik be, amely veszélyezteti az eredeti célkitűzéseket.

A SEAP felülvizsgálat, SECAP-pá történő átdolgozás illetve SECAP kidolgozás esetében elvárás, hogy a projekt pénzügyi befejezésétől számított **5 évig** biztosítani kell a terv időszakos felülvizsgálatát és regisztráltságát a Polgármesterek Szövetségénél (www.eumayors.eu).

Felhívjuk a figyelmet, hogy a projektben létrehozott vagyon a záró projektfenntartási jelentés elfogadásáig csak az irányító hatóság előzetes jóváhagyásával és a támogatási jogviszony

---

¹⁶ /2021 EU Rendelet 65. cikke alapján

szempontjából releváns kötelezettségek átvállalásával, átruházásával idegeníthető el, adható bérbe, illetve terhelhető meg.

Ha Ön ezeket a kötelezettségeket nem teljesíti, akkor szabálytalansági eljárás indulhat Ön ellen. A szabálytalansági döntés a támogatás visszafizetését is elrendelheti.

7. ELSZÁMOLHATÓSÁG

7.1. Mennyi előleg igényelhető?

Támogatási előleg:

Utófinanszírozású tevékenységekre Ön támogatási előleget igényelhet.

Az igényelhető támogatási előleg mértéke legfeljebb a megítélt támogatás:

- a) 25%-a, de mikro-, kis- és középvállalkozás, nonprofit gazdasági társaság kedvezményezett esetén legfeljebb 500 000 000 Ft,
- b) 100%-a a lenti feltételek teljesülése esetén.

A támogatási előleg mértéke abban az esetben 100%, ha Ön költségvetési szerv, közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, helyi önkormányzat, önkormányzati társulás, közvetlen vagy közvetett többségi önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaság kedvezményezett, és

- b1) a fizetési számláit az Áht. alapján a Kincstárban köteles vezetni vagy az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatás kezelésére a Kincstárnál külön fizetési számlával rendelkezik, **vagy**
- b2) az Ön részére a megítélt támogatás összege nem éri el az 50 000 000 Ft-ot.

A b1) vagy b2) pont nem teljesülése esetén a felhívás keretében támogatott projektek esetében az utófinanszírozású tevékenységekre igénybe vehető támogatási előleg mértéke legfeljebb a megítélt támogatás 25%-a.

Ha Ön költségvetési szerv, közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, térségi fejlesztési tanács, helyi önkormányzat kedvezményezett, akkor Ön részére támogatási előleg akkor folyósítható, ha benyújtotta az adott naptári évre vonatkozó projektszintű likviditási tervet, és az jóváhagyásra került.

A likviditási terv sablonja a www.palyazat.gov.hu oldalon található meg. A likviditási tervre vonatkozó további szabályokat a Korm. rendelet 252. §-a tartalmazza.

Ha Ön az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatások kezelésére kincstári fizetési számlával rendelkező kedvezményezett, akkor a támogatási előleget vissza kell fizetnie, ha nem nyújt be kérelmet időközi kifizetésre a támogatási előleg – vagy annak első részlete – kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül vagy az időközi kifizetési kérelem vagy más körülmény a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja,

Ha Ön az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatások kezelésére kincstári fizetési számlával nem rendelkező kedvezményezett, akkor a támogatási előleget vissza kell fizetnie, ha nem nyújt be a kifizetett támogatási előleg legalább 60 %-ával megegyező mértékű kérelmet időközi kifizetésre a támogatási előleg – vagy annak első részlete – kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül, vagy az időközi kifizetési kérelem vagy más körülmény a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja. (Rendeltetésszerű a felhasználás, ha az időközi kifizetési kérelem az ellenőrzési szempontoknak megfelel és az elszámoló bizonylatok egy részét vagy egészét az irányító hatóság jóváhagyta.)

Ha Ön állami támogatásban részesül, az előleg folyósításától számított három éven belül el kell számolnia az előleggel.

Szállítói előleg:

Ha Ön közsféra szervezet, akkor szállítói finanszírozás alkalmazása esetén

- a) a Kbt. hatálya alá tartozó közbeszerzési eljárás,
- b) a Kbt. 9. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti beszerzés

eredményeként kötött szerződésben biztosítani kell a szállító részére a szerződés – tartalékkeret nélküli – elszámolható összege 30 %-ának megfelelő mértékű szállítói előleg igénybevételeének lehetőségét.

Ha Ön közsféra szervezet, szállítói finanszírozás alkalmazása esetén a Korm. rendeletben foglaltak alapján fordított áfa-előleg igénybevételeire is jogosult.

Önnek a szállítói előleg 50 %-ával legkésőbb a szállítói szerződés szerinti ellenszolgáltatás elszámolható összege 50 %-át meghaladó teljesítésekor haladéktalanul el kell számolni.

A szállítói előleget visszaköveteljük, ha Ön nem nyújt be időközi kifizetési kérelmet a szállítói előleg – vagy annak első részlete – kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül, vagy az időközi kifizetési kérelem vagy más körülmény a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja.

7.2. Mekkora önerő kell a projekthez?

A projekt Európai Unióval nem elszámolható költségeit Önnek önerőből kell fedeznie.

7.3. Melyek az elszámolható költségek?

A **projekt Európai Unióval elszámolható költségei** között azon költségek tervezhetők, amelyek a projekt támogatható tevékenységeihez kapcsolódnak, szerepelnek a felhívásban rögzített elszámolható költségek között és megfelelnek az általános elszámolhatósági feltételeknek.

A **projekt Európai Unióval nem elszámolható költségeinek** a támogatható tevékenységekhez kapcsolódó, nem elszámolható költségek vagy a nem támogatható tevékenységek költségei minősülnek. A nem elszámolható költségek részei a projekt teljes költségének, azonban nem részei a projekt Európai Unióval elszámolható összköltségének, tehát ezeket a költségeket a támogatást igénylőnek saját forrásból kell majd fedeznie.

A támogatási kérelem részeként benyújtott költségvetésnek tartalmaznia kell a projekt teljes költségét!

A támogatási kérelemben és a későbbiekben megkötésre kerülő vállalkozói szerződésekben elkülönítetten és egyértelműen be kell mutatni, ha a projekt tartalmaz

- olyan támogatható tevékenységet, amelyet nem a támogatási kérelem részeként, nem az arra jóváhagyott, az Európai Unióval elszámolható összköltség terhére kíván megvalósítani, vagy
- olyan nem támogatható tevékenységet, amelyet a támogatást igénylő saját forrásból, de a projekt részeként kíván megvalósítani.

A projekt költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen a költségek, illetve ezen belül az elszámolható költségek besorolása.

A felhívás keretében az alábbi költségek tervezhetők, illetve számolhatók el:

I. Projektelőkészítés költségei

Előzetes tanulmányok, dokumentumok költsége

- műemlék vagy helyi védelmi igazoláshoz, állagmegóváshoz szükséges tanulmányok, szakértés
- A 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szerinti
- épületenergetikai átvilágítás, amennyiben a Felhívás szerint elkészítése szükséges
- Projekt Terv
- költség-haszon elemzés
- akadálymentesítési terv
- szükségletfelmérés, előzetes igényfelmérés, célcsoport elemzése, piackutatás, helyzetfeltárás
- szakértői hálózatépítés, szakértői műhelymunkák költsége
- társadalmi partnerek, érintettek bevonásával kapcsolatos költségek

Műszaki dokumentáció költségei

- műszaki tervek, kiviteli- és tendertervek, engedélyes tervek, ezek hatósági díja, szakági tervek, műszaki felmérések, vizsgálatok, épületenergetikai tanúsítvány
- környezeti hatásvizsgálat, előzetes vizsgálat, éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat

Közbeszerzés költsége

- közbeszerzési szakértő díja: közbeszerzési dokumentáció összeállítása, közbeszerzési tanácsadói tevékenység
- közbeszerzési eljárás díja

Egyéb projekt előkészítéshez kapcsolódó költség

II. Beruházáshoz kapcsolódó költségek

Építéshez kapcsolódó költségek

- átalakítás
- bővítés
- felújítás
- új építés (alkalmazott biomaszta tárolásához, vagy az alkalmazott technika védelméhez szükséges, fűtetlen, vagy a technika védelméhez szükséges mértékben temperált melléképületek esetén (lásd felhívás 6.1. c) pontja)
- beüzemelési költségek
- akadálymentesítés (amennyiben egy költség soron tervezik szerepeltetni az építési költséget, úgy kérjük, hogy az építési költségek szöveges részletezésében mutassák be az akadálymentesítés költségeit is)

Eszközbeszerzés költségei

- bekerülési érték
- bekerülési érték egyes tételei

Az eszközök beszerzése önállóan nem támogatható, az kizárólag a jelen dokumentum 2.1.1. 8. tevékenységnél releváns, amennyiben az eszközbeszerzés bizonyíthatóan szükséges az adott létesítmény funkciójának megfelelő működtetéséhez, továbbá megjelenik a kedvezményezett tárgyi eszköz nyilvántartásában.

Immateriális javak beszerzésének költsége

- vagyoni értékű jog bekerülési értéke
- szoftver bekerülési értéke
- egyéb szellemi termék bekerülési értéke

Kizárólag olyan szellemi termék beszerzése elszámolható, amelyik kapcsolódik a projekt tevékenységéhez, valamint piaci feltételek mellett, harmadik féltől került beszerzésre.

III. Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei

Műszaki ellenőri szolgáltatás költsége

Műszaki jellegű szolgáltatások költsége

- minőség-, környezet- és egyéb irányítási rendszerekhez kapcsolódó költségek, horizontális követelmények megvalósításának költségei
- használatbavételi és/vagy üzemeltetési engedélyek költségei
- energiamegtakarítási intézkedési terv költsége

Képzéshez kapcsolódó költségek (pl. épülethasználók képzése)

- tananyag fejlesztése, kivitelezése

- képzés költsége résztvevőnként

Egyéb szakértői szolgáltatás költségei

- egyéb mérnöki szakértői díjak (pl. rehabilitációs szakmérnök)
- felmérések, kimutatások, adatbázisok, kutatások, tanulmányok készítésének költsége (kapcsolódó szakértői tevékenység, pl. SEAP felülvizsgálat és átdolgozás, SECAP kidolgozás)
- meglévő üzemeltetési-karbantartási terv felülvizsgálata vagy új készítése energiahatékonysági szempontból
- energiamegtakarítási intézkedési terv készítése

Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei (kizárólag a szemléletformáláshoz kapcsolódóan számolható el)

- rendezvényszervezés
- egyéb kommunikációs tevékenységek költségei

Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége

Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó bérleti díj

- szakmai megvalósításhoz kapcsolódó eszközök és immateriális javak bérleti költsége

Egyéb szolgáltatási költségek

- biztosítékok jogi, közjegyzői költségei
- hatósági igazgatási, szolgáltatási díjak, illetékek
- vagyonbiztosítás díja

IV. Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei

Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás

- munkabér
- foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
- személyi jellegű egyéb kifizetések

Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség

- utazási költség
- napidíj

V. Projekt menedzsment költségek:

Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása

- munkabér
- foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
- személyi jellegű egyéb kifizetések

Projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség

- utazási költség
- napidíj

Projektmenedzsmenthez igénybevett szakértői szolgáltatás díja

Egyéb projektmenedzsment költség

- projektmenedzsmenthez kapcsolódó iroda, eszköz és immateriális javak bérleti költsége
- projektmenedzsmenthez kapcsolódó anyag és kis értékű eszközök költsége

VI. Adók, közterhek (ide nem értve a le nem vonható áfát)

VII. Tartalék

Közszolgáltatásért járó ellentételezés esetén:

A működtetésre a későbbiek során odaítélendő ellentételezés megállapításakor a támogatásból megvalósított beruházás értékét is figyelembe kell venni, tekintettel arra, hogy azt a kedvezményezett nem a saját költségén valósította meg. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásból (ide értve a csekély összegű támogatást is) és az Altmark-feltételeknek megfelelő támogatásból megvalósult beruházások esetében az értékcsökkenés vonatkozásában működési támogatás nem nyújtható.

A támogatás mértékét a 2012/21/EU bizottsági határozat 5. cikke szerint kell megállapítani. A támogatás mértéke nem haladhatja meg a közszolgáltatás ellátásának nettó költségét. A nettó költség kiszámítható a 2012/21/EU bizottsági határozat szerint meghatározott költségek és bevételek közötti különbséggént. Kiszámítható továbbá a közszolgáltatási kötelezettséget teljesítő vállalkozás nettó költsége és ugyanazon vállalkozás közszolgáltatási kötelezettség nélküli nettó költsége vagy haszna közötti különbséggént. A közszolgáltató részére a 2012/21/EU bizottsági határozat alapján ésszerű nyereség adható.

Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás esetén:

A támogatás keretében a beruházáshoz kapcsolódó tárgyi eszköz és immateriális javak beruházási költsége számolható el.

7.3.1. Milyen egyszerűsített elszámolási mód alkalmazandó?

Ön bizonyos költségtypusokat a támogatási kérelem költségvetésébe százalékban meghatározott átalánnyként tervezhet be és számolhat el.

A százalékban meghatározott átalány vetítési alapját a következő költségtypusok képezik (vetítési alap) a Felhívás 7.3. pontját figyelembe véve:

- 1) Projektelőkészítés költségei c. költségkategória alábbi költségtypusa:
  - Műszaki dokumentáció költségei c. költségtypus
- 2) Beruházáshoz kapcsolódó költségek c. költségkategória összes költségtypusa
- 3) Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei c. költségkategória alábbi költségtypusai:
  - Műszaki jellegű szolgáltatások költségei c. költségtypus
  - Képzéshez kapcsolódó költségek (pl. épülethasználók képzése)
  - Egyéb szakértői szolgáltatás költségei
  - Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei
  - Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó bérleti díj
  - Egyéb szolgáltatási költségek c. költségtypus
- 4) Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei c. költségkategória összes költségtypusa
- 5) Adók, közterhek (ide nem értve a le nem vonható áfát) c. költségtypus
- 6) Tartalék c. költségtypus

A vetítési alapba tartozó költségtypusoknak az elszámolása valós költség alapon történik. Ez azt jelenti, hogy a fenti költségtypusoknál a teljesítést pénzügyi bizonylatokkal szükséges alátámasztania.

A százalékban meghatározott átalány mértéke: 7,00%

A százalékban meghatározott átalány alapján elszámolt költségtypusok (számított költségek) a Felhívás 7.3. pontját figyelembe véve:

- 1) Projektelőkészítés költségei c. költségkategória összes költségtypusa, kivéve a műszaki dokumentáció költségei c. költségtypust
- 2) Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei c. költségkategória alábbi költségtypusai:
  - Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége c. költségtypus

- Műszaki ellenőri szolgáltatás költsége c. költségtypus
- 3) Projektmenedzsment költség c. költségkategória összes költségtypusa

A vetítési alapba tartozó költségek és a számított költségek közötti költségátcsoportosítás nem lehetséges. A tartalék, mint költségtypus a projekt költségvetésén belül, kizárólag a vetítési alapba tartozó költségekre való átcsoportosítással használható fel.

A számított költségekbe tartozó költségtypusokat a vetítési alapba tartozó költségtypusoknak a fentiekben meghatározott százalékaiban számoljuk el és fizetjük ki, a vetítési alapba tartozó költségtypusok kifizetésével együtt és azzal egyidejűleg. A számított költségek teljesítését nem szükséges pénzügyi bizonylatokkal alátámasztania. Fontos azonban, hogy a számított költségeket csak akkor fizetjük ki, ha a költségvetés tartalmaz vetítési alapba tartozó költségtypusokat.

A fenti egyszerűsített elszámolási mód alkalmazása kötelező. Az egyszerűsített elszámolási módok alkalmazása során a költségek felmerülését Önnek nem kell alátámasztania pénzügyi háttérdokumentumokkal (például számlával, bankszámlakivonattal, összesítővel, illetve egyéb számviteli bizonylattal), és a piaci áraknak való megfelelést sem vizsgáljuk. (Kivétel ez alól a százalékban meghatározott átalány alkalmazása esetén a vetítési alapba tartozó költségtypusok) Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy Önnek sem a kifizetési kérelem mellékleteként nem kell a költség felmerülését igazoló dokumentumokat benyújtani az irányító hatósághoz, sem elkülönítetten nem szükséges őrizni azokat a projekt helyszínén / nyilvántartásában. A hazai számviteli szabályoknak megfelelően a bizonylatokat természetesen meg kell őriznie, viszont az irányító hatóság és más, uniós ellenőrző szervezetek a helyszíni ellenőrzés során sem vizsgálják ezeket.

7.4. Milyen feltételei vannak az elszámolhatóságnak?

A felhívás keretében támogatott projektek költségei elszámolhatóságának kezdete: 2021.01.01., vége: 2029.szeptember 31.

A projekt tervezése és megvalósítása során az alábbi fajlagos költségkorlátokat szükséges figyelembe venni:

- 1) Amennyiben a projekt nem tartalmaz műemlék vagy helyi védelem alatt álló épületet, úgy **minden megkezdett 3.000.000 Ft igényelt támogatás esetén 1 CO2 egyenérték tonna ÜHG megtakarítást** szükséges vállalni.
- 2) Kizárólag műemlék vagy helyi védelem alatt álló épületeket tartalmazó projekt esetén **minden megkezdett 3.500.000 Ft igényelt támogatás esetén 1 CO2 egyenérték tonna ÜHG megtakarítást** szükséges vállalni.
- 3) Amennyiben a projekt vegyesen tartalmaz műemlék vagy helyi védett és nem műemlék vagy nem helyi védett épületeket is, úgy az energetikai mellékletben meghatározott **számított (súlyozott) értékkel szükséges az 1 CO2 egyenérték (t) ÜHG megtakarítást vállalni.**

Az 1) – 3) pontok szerinti fajlagos korlátok nem alkalmazandók:

- A 10.000 fő feletti lakosságszámú városok esetén a távhőszolgáltatói működési engedéllyel rendelkező távhőszolgáltató által működtetett távhőrendszeren lévő távfűtött épületek korszerűsítésére vonatkozóan,
- TKR kiemelt eljárásrendben benyújtott projektek esetén a támogatási kérelemben foglalt tevékenységekre vonatkozóan,
- Gyógyfürdők energetikai célú fejlesztése esetén, beleértve, ha a projekt a 2.1.1. 9. pontja szerint tevékenység mellett a felhívás 2.1.1. 1. - 6. pontjai szerinti tevékenységet is tartalmaz.

Az alábbi 4) – 7) pontokban szereplő fajlagos beruházási költség-korlátok a felhívás 7.3 fejezet „II. Beruházáshoz kapcsolódó költségek” költségkategória tevékenységeire vonatkoznak.

- 4) Napelemes rendszer telepítése esetén **400.000 Ft/kW_p** maximális nettó elszámolható beruházási költség támogatható *a beépített napelemek összesített névleges teljesítményére vetítve*. A napelemes rendszer csatlakozási teljesítményét *legfeljebb 20%-kal haladhatja meg* a beépített napelemek összesített névleges teljesítménye. A csatlakozási teljesítmény a hálózatra kapcsolódó inverter(ek) összesített névleges hálózati csatlakozási teljesítménye. Műemlék vagy helyi védelem alatt álló épületek esetében, amennyiben a védett jelleg igazoltan speciális megoldásokat igényel **450.000 Ft/kW_p** nettó elszámolható beruházási költség támogatható.
- 5) **Napkollektoros rendszer esetében** az abszorber felületre vetített nettó elszámolható beruházási költség nem haladhatja meg a **327.000 Ft/nm** értéket.
- 6) **Szilárd biomassza kazán beépítése** esetében, a kazánteljesítményre vetített nettó elszámolható beruházási költség **nem haladja meg a 182.000 Ft/kW értéket**, mely tartalmazhatja a kazán beszerzésének és beépítésének költsége mellett az alábbiakat: használati melegvíz- és fűtési rendszerhez való csatlakozáshoz szükséges eszközök, berendezések és építmények, valamint füstgáztisztító, pernyeleválasztó, kéményrendszer, hamu- és pernyekihordó, tüzelőanyag raktározásához, átmeneti tárolásához szükséges, nem-építmény jellegű elemek, automatikus tüzelőanyag-adagoló költségei.
- 7) **Hőszivattyú rendszerek alkalmazása** esetén a hőtermelő teljesítményre vetített maximális elszámolható fajlagos nettó beruházási költség nem haladhatja meg:
  - földhő-víz hőszivattyús rendszer esetén a **393.000 Ft/kW** értéket,
  - víz-víz hőszivattyús rendszer esetén a **272.000 Ft/kW** értéket,
  - levegő-víz hőszivattyús rendszer esetén a **224.000 Ft/kW** értéket.

A támogatási kérelemben tervezett elszámolható költségek alátámasztásával kapcsolatban kérjük, figyeljen az alábbiakra:

- 1) Csak azok a költségek számolhatók el, amelyek egyértelműen kapcsolódnak a projekt tevékenységeihez és megfelelő indoklással kerülnek alátámasztásra.
- 2) Az elszámolható költségek egyéb feltételeit az Elszámolási útmutató¹⁷ szabályozza.
- 3) **Piaci ár igazolása:**

A költségszámítás alapjául szolgáló egységárak nem haladhatják meg a szokásos piaci árat, illetve a jelen felhívás 7.5. pontjában rögzített tevékenységek esetén feltüntetett korlátokat. Piaci ár igazolása a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés esetében a közbeszerzés dokumentációjával, vagy közbeszerzési kötelezettség hiányában, illetve a közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések esetében több lehetséges szállítótól történő ajánlatkérés

¹⁷ Az elszámolási útmutató az alábbi linken érhető el: [Általános útmutató a felhívásokhoz-Szerződés minták-ÁSZF-AVDH tájékoztató-Elszámolási Útmutató 2021-2027 | Széchenyi Terv Plusz \(gov.hu\)](#).

keretében beérkezett ajánlatokkal történhet. Legalább három, egymástól és a támogatást igénylő(k)től/kedvezményezett(ek)től független ajánlattevőtől származó, azonos tárgyú, összehasonlítható, érvényes, írásos árajánlat megléte szükséges. In-house beszerzés esetén a Kedvezményezett a piaci árat a Korm. rendelet in-house beszerzésekre vonatkozó elszámolhatósági szabályainak betartásával, és a nem független árajánlat mellett, három egymástól és a támogatást igénylő(k)től/kedvezményezett(ek)től független ajánlattevőtől származó, azonos tárgyú, összehasonlítható, érvényes, írásos árajánlattal igazolja. Az ajánlatkérést úgy kell lebonyolítani, hogy az igazolás feltételei teljesíthetők legyenek.

Nem közbeszerzéshez kapcsolódó költség esetén a piaci árnak való megfelelés ellenőrzése céljából a támogatást igénylőnek a Korm. rendelet alapján a piaci árak való megfelelést igazoló dokumentumokat legkésőbb a költség felmerülésekor kell benyújtani, amennyiben korábban nem kerültek benyújtásra. Ennek megfelelően a kedvezményezettnek legalább három részletes árajánlatot szükséges benyújtania minden releváns költségvetési tétel esetében. Közbeszerzéshez kapcsolódó költség esetén elegendő egy indikatív árajánlat, vagy építési tevékenység esetében tervezői költségbecslés benyújtása minden releváns költségvetési tétel esetében.

Azon szerződések esetén, amelyek elszámolható összköltsége nem haladja meg a 100 000 forintot, a támogatást igénylő/kedvezményezett részéről nem szükséges a piaci ár alátámasztása. A három millió forintnál nagyobb elszámolható összköltségű projektek azon leendő szerződéseinek esetében, melyek tervezett elszámolható költsége nem haladja meg a 300 000 forintot, a szokásos piaci árak való megfelelést alátámasztó dokumentumokat a kedvezményezettnek nem kell benyújtania az irányító hatósághoz, azonban azokat az irányító hatóság helyszíni ellenőrzés keretében ellenőrizheti.

A nyílt kereskedelmi forgalomban beszerezhető eszközök esetén az írásos ajánlatok kiválthatóak hivatalos árajánlatok bemutatásával (pl.: forgalmazó cégek honlapja).

Az árajánlatkéréseket és az ajánlatok beérkezését megfelelően dokumentálni szükséges (postai feladás bélyegzője/faxjelentés/érkeztetés/iktatás), mely a helyszíni ellenőrzések során ellenőrzésre kerül. Az alátámasztó dokumentumok (árajánlatok, kimutatások) nem lehetnek a megrendelés időpontjához képest 6 hónapnál régebbiek.

Kifizetési igénylés ellenőrzése során amennyiben az ajánlatok a piaci ár igazolására alkalmatlanok (különösen: nem összehasonlíthatóak, nem azonos tárgyak, nem egymástól és a projektgazdától/ajánlatkérőtől független¹⁸ piaci szereplőktől származnak, a tényleges piaci árat jelentősen meghaladják) a felmerült költségek a projekt terhére nem elszámolhatóak.

A személyi jellegű ráfordítások megalapozására benyújtandók a támogatási kérelem benyújtását megelőző évre vonatkozó bérkartonok vagy egy nyilatkozat az érintett időszak személyi jellegű ráfordításainak értékéről, melynek megalapozottságát a támogató ellenőrzi. Amennyiben célfeladat kerül megállapításra a projektben elvégzendő feladatokra, úgy a célfeladat keretében megállapított bér/illetmény havi összege nem haladhatja meg az adott munkavállaló, Kedvezményezettnek, a támogatási kérelem benyújtásakor érvényes bérének/illetményének havi összegét. A támogatási kérelem költségvetésében minden esetben szükséges megjelölni, hogy az adott személy foglalkoztatása milyen jogviszonyban történik majd, és részletesen kerüljön bemutatásra a tervezett költség számítási módja.

Meglévő foglalkoztatott esetében az elszámolható személyi jellegű ráfordítások csak indokolt esetben (pl.: munkaidő növekedés, feladatbővülés, munkakörbővülés) és mértékben emelkedhetnek a támogatási igény benyújtását megelőző utolsó évi átlagbérhez képest.

A piaci ár bizonyítása a Kedvezményezett feladata és felelőssége. Ezáltal a projekt költségvetésének és az abban szereplő költségtételeknek megfelelően részletezettnek, szakmai indoklással ellátottnak és ilyen módon ellenőrizhetőnek kell lenniük ahhoz, hogy a piaci áraknak

¹⁸ Nem független az az ajánlattevő, amelyben a támogatást igénylő, illetve kedvezményezett vagy tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója, tulajdonosi, fenntartói, vagyongazdálkodói, irányítási, képviselői, munkáltatói, vagy kinevezési jogokat gyakorol, vagy fordítva, amely olyan szállítótól származik, amelynek tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója a kedvezményezett szervezetében vagy a másik ajánlattevő szervezetében tulajdonosi, fenntartói, vagyongazdálkodói, irányítási, képviselői, munkáltatói vagy kinevezési jogokat gyakorol. Nem független továbbá az ajánlattevő, ha a támogatást igénylő, illetve kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsolt vállalkozásnak minősül.

történő megfelelés ellenőrizhető legyen. A költségvetés részletezettségét és bemutatását minden költségelem vonatkozásában úgy kell megtenni, hogy beazonosítható legyen a tervezett egységár, annak felosztása költség tételekre, az egység megnevezése, szakmai indoklás a mértékére vonatkozóan.

A piaci ár igazolásától eltekinteni csak az Irányító Hatóság által adott egyedi engedély alapján, a beszerzendő eszköz vagy szolgáltatás egyedi jellegének alátámasztásával lehet (pl.: hatósági árak, közüzemi szolgáltatás, vagy olyan speciális eszköz, technológia, amelyek csak egy gyártótól szerezhető be, vagy az adott eszközt, berendezést csak egy kizárólagos forgalmazó hozhatja be Magyarországra). Az ellenőrzéshez ilyen esetben biztosítani kell legalább egy referenciaárat, az alábbi források valamelyikéből (a gyártó hivatalos árlistái, katalógusai; külföldi képviselők árlistái, katalógusai; a forgalmazó által más, a kedvezményezettől független szervezeteknek adott árajánlat – amennyiben a forgalmazó ezeket rendelkezésre bocsátja).

Nem kell alátámasztani a piaci áraknak való megfelelést, ha az adott költség elszámolása egyszerűsített költségelszámolás (százalékban meghatározott átalány, átalányalapú egységköltség, egyösszegű átalány) keretében történt. Ilyen esetekben alátámasztó dokumentációt sem kell biztosítani, kivéve, a Felhívás 7.3.1 pontjában hivatkozott benyújtandó dokumentumokat.

A támogatást igénylő és a kedvezményezett köteles vizsgálni az ajánlattevők szerződés teljesítésére való alkalmasságát.

A projekt megvalósítás szakaszában költségvetési tételt érintő szerződésmódosítás esetén minden releváns esetben szükséges benyújtani a piaci ár megfelelőségét alátámasztó, Rendeletben meghatározott dokumentumokat és szakmai indoklást a módosításra vonatkozóan. A módosítást minden esetben a módosítással érintett költség, elszámolásra történő benyújtása előtt szükséges benyújtani.

A piaci ár kedvezményezetti tájékoztatója az alábbi linken érhető el:

<https://www.palyazat.gov.hu>

- 4) A felhívás keretében egyszeri elszámolásra nincs lehetőség.
- 5) Az alábbi költségek tekintetében összesítőként történik a megvalósítás során az elszámolás, amennyiben releváns:
  - a) Személyi jellegű költségek elszámolása a Személyi jellegű költségek összesítőjén (kivéve: egyszerűsített költségelszámolás alkalmazásához kapcsolódóan)
  - b) Áfa-összesítő fordított adózás esetére alkalmazandó
  - c) Az utazási és kiküldetési (napidíj) költségtérítés elszámolása az Összesítő az utazási és kiküldetési (napidíj) költségtérítés elszámolásához összesítőn (kivéve: egyszerűsített költségelszámolás alkalmazásához kapcsolódóan)
  - d) Kis támogatástartalmú számlák a Kis támogatástartalmú számlák összesítőjén
- A kis támogatástartalmú bizonylatok összesítőjén elszámolható bizonylatok maximális támogatástartalma: amennyiben a 25 millió forintnál kevesebb támogatással megvalósuló projektek esetén az elszámoló bizonylat támogatástartalma a 100 ezer forintot nem haladja meg, illetve a legalább 25 millió forint támogatással megvalósuló projektek esetén az elszámoló bizonylat támogatástartalma az 500 ezer forintot nem haladja meg, az elszámoló bizonylatot „Kis támogatástartalmú számlák összesítőjén” szükséges elszámolni.
- 6) Önnnek nincs lehetősége költségelszámolásra, ha az szóbeli megállapodáson alapul.
- 7) Közszéfera szervezetek esetén a projektmenedzsment költségek elszámolhatósága tekintetében figyelembe kell venni az Elszámolási Útmutatóban foglalt előírásokat.
- 8) Saját teljesítés az Elszámolási Útmutatóban leírtak szerint az alábbi költségkategóriák költségtípusai vonatkozásában számolható el:
  - Projektelőkészítés költségei (összes költségtípus vonatkozásában);
  - Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei (összes költségtípus vonatkozásában, kivéve: szakmai megvalósításhoz kapcsolódó bérleti díj);
  - Projektmenedzsment költségek (összes költségtípus vonatkozásában, kivéve: projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség és egyéb projektmenedzsment költség).

Saját teljesítés keretén belül az Elszámolási Útmutató értelmében a közreműködő munkatársak személyi jellegű ráfordításait számolhatja el.

Ha Ön helyi önkormányzat kedvezményezett és az adott költség tekintetében a saját teljesítést lehetővé teszi a felhívás, akkor elszámolhatja a polgármesteri hivatal vagy közös önkormányzati hivatal alkalmazásában álló munkatársak bruttó munkabér- és bérjárulék költségét is a vonatkozó szabályozás feltételeinek betartásával.

Összeférhetetlenségi szabályok:

A Korm. rendelet értelmében a nem közbeszerzés köteles beszerzések esetében figyeljen az alábbi összeférhetetlenségi szabályokra:

Nem független az az ajánlattevő,

- a) amelyben a támogatást igénylő / kedvezményezett vagy ezek tulajdonosa - irányító vagy felügyeleti szerve -, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviseletre jogosult személy, továbbá ezen személy hozzátartozója az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviseleti, munkáltatói, vagy kinevezési;
- b) amelynek tulajdonosa - irányító vagy felügyeleti szerve -, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviseletre jogosult személy, a támogatást igénylő / kedvezményezett szervezetében vagy ugyanazon beszerzés vonatkozásában másik ajánlattevő szervezetében az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviseleti, munkáltatói vagy kinevezési; vagy
- c) ha a támogatást igénylő / kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsolt vállalkozásnak minősül.

Az összeférhetetlenség vonatkozásában hozzátartozónak minősül a Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 1. és 2. pontja értelmében a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, a testvér, az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, és a testvér házastársa.

7.5. Melyek az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások?

A projekt tervezése során az egyes elszámolható költségtípusok vonatkozásában vegye figyelembe a következő korlátozásokat.

Költségtípus	Maximális mértéke az összes elszámolható költségre vetítve (%)
Műszaki dokumentáció költségei (Felhívás 7.3. 1))	5,00 %
Tartalék	5,00 %

A felhívás keretében a fenti táblázatban meghatározott százalékos korlátok betartása a támogatási kérelem összeállítása, valamint a projektmegvalósítás során kötelező. A költségvetés összeállításakor kérjük, hogy figyeljen arra, hogy az egyes költségtípusok maximális mértékére vonatkozó százalékot két tizedes jegy pontossággal határozza meg, mert a kérelem elbírálásakor ezt megvizsgáljuk.

A táblázatban szereplő százalékos korlát a projektmegvalósítás befejezésekor – a műszaki-szakmai tartalom csökkenésével nem járó – projektszintű megtakarítás eredményeként átléphető azzal, hogy az egyes költségtípusokra megállapított összeg nem növekedhet.

A fenti korlátozások nem jelentik a felsorolt költségtípusok százalékban meghatározott átalánnyal történő elszámolását. A költségvetésnek meg kell felelnie a felhívás 7.3.1 pontjában leírtaknak is.

Szakmai jellegű belső költségvetési korlátok:

Költség típus	A projekt elszámolható összköltségei arányában számított %-os korlát	Maximális nettó elszámolható mérték (Ft)
I. SEAP felülvizsgálat		50.000 lakosig: 3 millió Ft; 50.001 – 100.000 lakos között: 5 millió Ft; 100.000 lakos feletti városok: 7 millió Ft
II. SEAP átdolgozás SECAP-pá		50.000 lakosig: 3 millió Ft; 50.001 – 100.000 lakos között: 5 millió Ft; 100.000 lakos felett: 7 millió Ft
III. SECAP kidolgozása		50.000 lakosig: 7 millió Ft; 50.001 – 100.000 lakos között: 8,5 millió Ft; 100.000 lakos felett: 10 millió Ft
Okos hálózat (smart grid) és okos mérés (smart metering) rendszer együttes létrehozása		maximum nettó 800 millió Ft
Okos mérés (smart metering) rendszer létrehozása, amennyiben pilot projekt keretében csak okos mérés rendszer kerül kialakításra		maximum nettó 400 millió Ft
Szemléletformálás, képzéshez kapcsolódó költségek	2 %	maximum nettó 1,5 millió Ft

7.6. Milyen költségek nem számolhatók el?

A támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan nem elszámolható költségnek minősül mindazon költség, amely nem szerepel az 7.3. pontban, különösen:

- Új épület építése, kivéve az 50 nm-nél kisebb méretű, az alkalmazott technika befogadására szolgáló vagy biomassza tárolásához szükséges melléképület;
- Bírságok, kötbérek, perköltségek;
- A felhívásban foglalt fejlesztésekhez közvetlenül nem kapcsolódó költségek;
- Banki és pénzügyi költségek, kamattartozás kiegyenlítése, hiteltúllépés költsége, egyéb pénzügyforgalmi költségek;
- Ingatlan lízing, bérlet – kivéve projektmenedzsmenthez kapcsolódó iroda bérlete;
- Használt gépek, berendezési tárgyak, felszerelések beszerzési költségei;
- Járművásárlás (személygépkocsi, szállító jármű stb.);
- Saját teljesítés (kivéve a felhívás 7.4.8. pontjában felsorolt költségkategóriákat);

- Reprezentációs költségek;
- Minden olyan költségvetés, amely vonatkozásában a piaci ár a felhívás 7.4. pontjának megfelelően nem alátámasztott
- A 2.3 pont 35) és 40) 2.3 és 2.4 alpontjaiban foglaltak szerint a méretezett éves hőigényt 25%-nál nagyobb mértékben meghaladóan tervezett, beépített teljesítményű hőtermelő beruházási többletköltsége nem elszámolható költségnek minősül. A méretezett hőigényhez képest felmerülő túllépés mértékével arányosan csökkentett költségrészt a projektben a támogatást igénylő nem elszámolható hozzájárulásaként szükséges feltüntetni.
- Bivalens üzemmódban tervezett hőszivattyúk esetén a meglévő hőtermelő (pl. gázkazán) mellett új kiegészítő hőtermelő beszerzésének költsége nem elszámolható, kivéve, ha a meglévő hőtermelő igazolhatóan 5 évnél régebben van üzemben és/vagy a kiegészítő funkciót műszaki okból igazoltan – a Projekt Terv B/2.3.3/e/2) alpontjában indokoltak és igazoltak alapján – nem tudja ellátni.

8. KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSREND ÉS KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK

8.1. Milyen eljárásrend alapján történik a támogatási kérelmek kiválasztása?

A felhívásra beérkező támogatási kérelmek a Korm. rendelet alapján standard eljárásrend vonatkozó szabályai szerint, területi kiválasztási eljárásrend alapján kerülnek elbírálásra.

A projektekről standard, illetve kiemelt eljárásrendben születik döntés.

Amennyiben a projektekről standard eljárásban születik döntés, a támogatási kérelmekről az irányító hatóság vezetője szakaszos elbírálással dönt. Amennyiben a projektekről kiemelt eljárásban születik döntés, a támogatási kérelmekről az irányító hatóság vezetője folyamatos elbírálással dönt.

Az eljárás során a Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van hiánypótlásra.

Az eljárás során a Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) szabályai szerint lehetőség van tisztázó kérdés alkalmazására.

Az eljárás során a Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van szóbeli egyeztetésre.

Az irányító hatóság a támogatási kérelmekről való döntés megalapozására Döntés-előkészítő Bizottságot hív össze.

Az eljárásrendre vonatkozó további információk az "ÁÚF 21-27" 3. fejezetében találhatók.

A TKR kiemelt eljárásrendet alkalmazó megyék esetén a kiválasztási eljárásrendre vonatkozó előírások – a fentiekől eltérő módon – a területi szereplőre vonatkozó területspecifikus mellékletben találhatók meg. A Felhívás 13.3. pontja tartalmazza a területspecifikus mellékleteket, külön jelölve a TKR kiemelt eljárásrendben hirdető megyéket.

8.2. Melyek a kiválasztási kritériumok?

Azok a támogatási kérelmek támogathatóak, amelyek megfelelnek a vonatkozó jogszabályi feltételeknek, a felhívásban és mellékleteiben foglalt kritériumoknak, és az alábbi kritériumoknak:

1) Nem hiánypótlható jogosultsági kritériumok:

- a) A támogatást igénylő által benyújtott nyilatkozat a felhívásban előírt módon került aláírásra vagy hitelesítésre, az aláírás hiánytalan, érvényes és hiteles.
- b) A támogatást igénylő átlátható szervezetnek minősül az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 1. § 4. pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint.

- c) A támogatást igénylő a jelen felhívásban meghatározott lehetséges támogatást igénylő körbe tartozik.

A fenti jogosultsági kritériumok nem hiánypótlhatóak. Ezért ha a támogatási kérelem nem felel meg ezeknek a szempontoknak, akkor a kérelmet hiánypótlási felhívás nélkül elutasítjuk.

2) Hiánypótlható jogosultsági szempontok:

- a) A támogatási kérelmet magyar nyelven nyújtották be.
- b) A támogatási kérelem adatlapjának valamennyi rovata jelen Felhívás, illetve az "ÁÚF 21-27" c. dokumentumban megadott szempontok szerint ki van töltve és minden kérdésére hiánytalanul választ ad.
- c) A támogatási kérelemben szereplő, az igényelt támogatásra vonatkozó táblázatok adatai egyezők.
- d) A fejlesztés megvalósításának időtartama a felhívásban megadott időintervallum maximumán belül van.
- e) A hiánypótlható, kötelezően csatolandó mellékletek benyújtásra kerültek.
- f) A támogatást igénylő rendelkezik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-a szerinti öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programmal vagy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. §-a szerinti esélyegyenlőségi tervvel.

A fenti jogosultsági kritériumok esetében egy alkalommal hiánypótlási felhívást küldünk, ha az adott jogosultsági kritérium, vagy az adott jogosultsági szempontot igazoló dokumentum hiánya vagy hibája hiánypótlás keretében pótlható.

3) Tartalmi értékelési szempontok:

Az értékelés megfelelt/nem felelt meg/nem releváns minősítéssel történik. A „megfelelt”, „nem felelt meg” minősítést a szakmai értékelőnek részletes indoklással kell alátámasztania.

Amennyiben az adott szempontra vonatkozó információk alapján nem dönthető el egyértelműen, hogy a projekt megfelel-e vagy sem a kritériumban elvártaknak, akkor tisztázó kérdés kerül megküldésre a támogatást igénylőnek. A tisztázó kérdés megválaszolása során a kérelem tartalmi elemeinek módosítására nincs lehetőség. Amennyiben a kérelmező a tisztázó kérdésben foglaltakat nem teljesíti, vagy válasza alapján továbbra sem egyértelmű a kritériumnak való megfelelés, akkor az adott szempont a rendelkezésre álló információk alapján kerül értékelésre.

„Nem felelt meg” válasz esetén a szakmai értékelő támogatási vagy szerződéskötési feltételt szabhat az adott szempont teljesülésére.

Amennyiben az 1.1, 1.2., 1.3, 2.1., 3.1 pontok valamelyikében az értékelési szempont „nem felelt meg” minősítést kap, abban az esetben az Irányító Hatóság a támogatási igénylést elutasítja.

	Értékelési szempont	Minősítés (Megfelelt/ Nem felelt meg/ Nem releváns)
1.	Illeszkedés a TOP Plusz céljaihoz	

	Értékelési szempont	Minősítés (Megfelelt/ Nem felelt meg/ Nem releváns)
1.1	<p>A projekt illeszkedik a felhívás céljához. A fejlesztés a felhívásban szereplő célokat teljesíti, indokolatlan fejlesztési célokat nem nevesít.</p> <p>A tevékenységek hozzájárulnak az intézmények primerenergia-fogyasztásának, valamint az intézmények ÜHG-kibocsátásának csökkentéséhez.</p> <p>A vegyes (fosszilis és megújuló) hőenergiaforrással ellátott épületek energiahatékonysági korszerűsítése során a projektszinten jelentkező megújuló hőenergia-felhasználás csökkenés akkor elfogadható, amennyiben a korszerűsítés a fosszilis hőenergia- felhasználás részarány csak olyan mértékű csökkenését eredményezi, hogy a projekt megfelel a jelen felhívás ÜHG fajlagos mutató elvárásainak.</p> <p>Amennyiben releváns, úgy annak bemutatása, hogy projekt illeszkedik a Duna Régió Stratégiához.</p>	megfelelt/nem felelt meg
1.2	<p>Az érintett épületek többségi önkormányzati tulajdonban vagy többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság tulajdonában vannak. Kivétel a megyei önkormányzat kisebbségi tulajdonában álló olyan épületek, amelyek tekintetében egyúttal az állam a további (többségi) tulajdonos, erre vonatkozóan jelen felhívás követelményei az önkormányzati tulajdoni hányad mértékétől függetlenül alkalmazandók.</p>	megfelelt/nem felelt meg/ nem releváns
1.3	<p>TKR kiemelt eljárásrendű projekt esetében a támogatási kérelem tartalma megfelel az illetékes területi szereplő által, a vonatkozó Integrált Területi Programban meghatározott, és a TOP Plusz Monitoring Bizottsága által jóváhagyott területi kiválasztási kritériumoknak és az illeszkedés minden kiválasztási kritérium vonatkozásában külön ismertetésre került, az illeszkedés mindezek alapján igazolt.</p> <p>Az illeszkedés a PT-ben szöveges formában kifejtésre került. Az adott területi szereplő területi kiválasztási kritériumok szempontjai jelen felhívás terület-specifikus mellékleteinek a 8.2. pontjában találhatóak. Megfelelt minősítés csak akkor adható, ha a támogatási kérelem valamennyi szempontnak megfelel.</p> <p>TKR standard eljárásrend esetében nem releváns minősítést szükséges adni.</p>	megfelelt/nem felelt meg/ nem releváns
2.	Szakmai indokoltság, megalapozottság	
2.1	<p>A támogatást igénylő és a támogatási kérelem tárgya nem tartozik a jelen felhívás 1.2 pontja, valamint az ÁÚF 21-27 dokumentumban meghatározott kizáró okok alá.</p>	megfelelt/nem felelt meg/
2.2	<p>Az érintett épület rendelkezik hiteles energetikai tanúsítvánnyal (HET) vagy „összetett projekt” esetében rendelkezésre áll a projekt tervezett fizikai-műszaki kiterjedését lefedő épületenergetikai</p>	megfelelt/nem felelt meg/ nem releváns

	Értékelési szempont	Minősítés (Megfelelt/ Nem felelt meg/ Nem releváns)
	átvilágítás és annak javaslatai. Amennyiben a projekt csak 2.1.1. 4. vagy 2.1.1. 7. vagy 2.1.1. 8 vagy 2.1.1.9 tevékenységre irányul, úgy a HET benyújtása nem releváns. Illetve összetett projekt esetén, ha a projekt tervet a 2.3. 6) előírásai alapján nyújtják be, úgy az épületenergetikai átvilágítás benyújtása nem releváns.	
2.3	Az épületek hőtechnikai jellemzőinek javítását magába foglaló 2.1.1.1 tevékenységet nem tartalmazó projektek esetén - a 2.1.1. 4 ; 2.1.1. 7; 2.1.1. 8; vagy 2.1.1. 9 tevékenységek kivételével - a megújuló energiaforrást alkalmazni kívánó épületnek meg kell felelnie legalább a felhívás megjelenésekor hatályos 176/2008. (VI. 30) Kormányrendelet szerinti „DD – korszerűt megközelítő” kategóriának.	megfelelt/nem felelt meg/ nem releváns
2.4	Az energetikai mellékletben a fejlesztés előtti-, köztes- és utáni állapot számított energiafelhasználási adatainak bemutatása a tanúsítványokkal összhangban került kitöltésre, valamint az energetikai mellékletben a fejlesztést megelőző-, és a fejlesztést követő energia felhasználás és költségek a Projekt Tervvel összhangban kerültek elkészítésre. A megvalósítási ütemterv szakmailag tekintetben megfelelő. A 2.1.1. 8. vagy 2.1.1. 9. tevékenység esetén szakértői számítással alátámasztották a rendszer alkalmazásával elérhető primer energia megtakarítást és az abból adódó ÜHG csökkenést az érintett épületekre vonatkozóan.	megfelelt/nem felelt meg/ nem releváns
2.5	Fejlesztési szükség, indokoltság bemutatása. A támogatást igénylő vállalja a Felhívás 2.3., 2.4., 5 és 6. pontjában meghatározott előírások teljesítését.	megfelelt/nem felelt meg
2.6	A betervezett hőtermelő kapacitás megfelel a Felhívásban és az Energetikai melléklet „Hőtermelők” munkalapján előírt követelményeknek. A Projekt Terv B/2. 3.3/d pontjában foglaltak szakmailag értelmezhetően kifejtésre kerültek és a Projekt Terv IV. számú melléklete benyújtásra került.	megfelelt/nem felelt meg/ nem releváns
2.7	A támogatást igénylő a 7/2006. TNM rendelet által definiált „BB - közel nulla” szint elérését vagy meghaladását vállalja. Több épület esetén, amennyiben az épületek több mint fele „BB - közel nulla” szintet kíván elérni, a szempont megfelelő, egyéb esetben nem megfelelő.	megfelelt/nem felelt meg/ nem releváns
2.8	Az érintett épületek fejlesztés előtti energiaigénye alapján a meglévő állapot hiteles energetikai tanúsítványának Ep értéke nagyobb, mint 250 kWh/m2a.	megfelelt/nem felelt meg/ nem releváns
3	Fenntarthatóság és horizontális szempontok	
3.1	A tervezett tevékenység hosszú távú (legalább 5 éves) fenntartásának intézményi, műszaki és pénzügyi háttere bemutatott. A projekt pénzügyi fenntarthatósága biztosított, a támogatást igénylő megfelelően felmérte és biztosítani képes az üzemeltetési, karbantartási, pótlási költségeket	megfelelt/nem felelt meg/ részben megfelelt/ nem releváns

	Értékelési szempont	Minősítés (Megfelelt/ Nem felelt meg/ Nem releváns)
3.2	Teljesülnek az esélyegyenlőség és környezetvédelmi szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások.	megfelelt/nem felelt meg/ nem releváns
4.	Költségvetés vizsgálata	
4.1	A támogatási kérelem tartalma megfelel a felhívás 7.4 és 7.5 pontjaiban meghatározott fajlagos költségeknek, költséglimiteknek és belső arányoknak.	megfelelt/nem felelt meg

Terüleetspecifikus értékelési szempontok a felhívás adott területi egységre vonatkozó terüleetspecifikus mellékletében találhatók.

A 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 106.§ f) alpontja szerint az irányító hatóság vizsgálja a támogatást igénylő korábbi projektjeivel kapcsolatban a monitoring és információs rendszerben rendelkezésre álló információkat, különösen a pénzügyi korrekciót eredményezett szabálytalanságokat.

A 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 106.§ g) alpontja értelmében az irányító hatóság figyelembe veszi az adott támogatási kérelemmel összefüggő, a rendelet IX. fejezete szerinti közbeszerzési eljárások ellenőrzésének eredményét annak érdekében, hogy el nem számolható támogatási összeg ne kerüljön odaítélésre.

9. AZ ÁLLAMI TÁMOGATÁSOKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

9.1. Állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések

Azonos, vagy részben azonos azonosítható elszámolható költségek esetén állami támogatás abban az esetben halmozható más, helyi, regionális, államháztartási vagy uniós forrásból származó állami támogatással, ha az nem vezet a csoportmentességi rendeletekben, vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitás túllépéséhez.

Állami támogatás különböző azonosítható elszámolható költségek esetén halmozható más, helyi, regionális, államháztartási vagy uniós forrásból származó állami támogatással.

Az egy projekthez igénybe vett összes támogatás - függetlenül attól, hogy annak finanszírozása uniós, országos, regionális vagy helyi forrásból történik - támogatási intenzitása vagy összege nem haladhatja meg az irányadó uniós állami támogatási szabályokban meghatározott támogatási intenzitást vagy támogatási összeget.

9.2. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok

Közszolgáltatásért járó ellentételezés

A közszolgáltatásért járó ellentételezésre vonatkozó részletes szabályokat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 106. cikke (2) bekezdésének az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásával megbízott egyes vállalkozások javára közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról szóló, 2011. december 20-i 2012/21/EU bizottsági határozatnak (HL L 7., 2012.1.11., 3. o.), a 2021–2027 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról

szóló Korm. rendelet, valamint az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

A 2012/21/EU bizottsági határozat alapján támogatás kizárólag a támogatható tevékenység tekintetében megbízási aktussal rendelkező kedvezményezett részére nyújtható.

A 2012/21/EU bizottsági határozat 4. cikke értelmében a megbízási aktusnak (támogatási szerződésnek) a következőket kell tartalmaznia:

- a) a közszolgáltatási kötelezettségek tartalma és időtartama;
- b) a vállalkozás megnevezése és adott esetben az érintett terület;
- c) a támogatást nyújtó által a vállalkozásnak adott kizárólagos vagy különleges jogok jellege;
- d) az ellentételezési mechanizmus leírása és az ellentételezés kiszámításának, ellenőrzésének és felülvizsgálatának paraméterei;
- e) a túlkompenzáció elkerülésére és visszafizettetésére hozott intézkedések.

A vállalkozás közszolgáltatás nyújtásával való megbízásának időtartama nem haladhatja meg a tíz évet. Tíz évnél hosszabb megbízási időtartam esetén a 2012/21/EU bizottsági határozat csak akkor alkalmazható, ha a közszolgáltató olyan jelentős beruházásra kényszerül, amelyet az általánosan elfogadott számviteli elvekkel összhangban hosszabb időtartam alatt kell amortizálni.

Amennyiben a Támogatott a közszolgáltatás körén belül és kívül is végez tevékenységeket, akkor a 2012/21/EU bizottsági határozat 5. cikkének (9) bekezdése értelmében a közszolgáltatás költségeit és bevételeit a többi szolgáltatásétól elkülönítve kell kimutatnia belső számláiban, a költségek és bevételek elkülönítésének paramétereivel együtt. A közszolgáltatáson kívül eső tevékenységek költségei magukban foglalják az összes közvetlen költséget, a közös költségek arányos részét és a megfelelő tökemegtérülést. E költségekre nem adható ellentételezés. A Támogatott a támogatásról olyan elkülönített elszámolást köteles vezetni, amelyből a 2012/21/EU bizottsági határozat 5. cikkének (2)-(4) bekezdésben meghatározott követelmények ellenőrizhetők.

Ha a Támogatott a 2012/21/EU bizottsági határozat 5. cikkének megfelelően meghatározott összeget meghaladó támogatásban részesül, a kedvezményezettnek a túlkompenzációt vissza kell fizetnie. Amennyiben a túlkompenzáció összege nem haladja meg az átlagos éves ellentételezés összegének 10 %-át, a túlkompenzáció átvihető a következő időszakra és levonható az arra az időszakra fizetendő támogatás összegéből.

Kultúrát és kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás

A kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatásra vonatkozó részletes szabályokat a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belsőpiacra összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet) szóló 651/2014/EU bizottsági rendelet (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.) I-II. fejezete és III. fejezetének 53. cikke, a 2021–2027 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló Korm. rendelet, valamint az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

A kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító beruházási támogatásként a következőkhöz nyújtható:

- a) muzeális intézmény, levéltár, könyvtár, művészeti vagy közművelődési intézmény - ide értve a közösségi teret -, koncertterem, filmszínház,
- b) tárgyi kulturális örökség, régészeti lelőhely, emlékmű, történelmi emlékhely és épület, a kulturális örökséghez kapcsolódó természeti örökség, kulturális vagy természeti örökséggé nyilvánított örökség,
- c) a szellemi kulturális örökség valamennyi formája (pl. népi hagyományok, kézművesség),
- d) művészeti vagy kulturális esemény, előadás, fesztivál, kiállítás és hasonló kulturális tevékenység,

- e) kulturális és művészeti oktatási tevékenység, a kulturális kifejezésmódok sokfélesége védelmének és támogatásának jelentőségét tudatosító oktatási és társadalmi célú figyelemfelhívó programok, ideértve az új technológiák alkalmazását is ezen célokra,
- f) zenei és irodalmi alkotások írása, szerkesztése, gyártása, terjesztése, digitalizálása, kiadása és fordítása.

A beruházási támogatás esetén az immateriális javak és a tárgyi eszközök következő költségei:

- a) az infrastruktúra építésének, korszerűsítésének, bővítésének, megvásárlásának, megőrzésének és fejlesztésének költsége, ha az infrastruktúra időbeli vagy térbeli kapacitását évente legalább 80%-ban kulturális célra használják,
- b) a kulturális örökség megszerzésének költsége (pl. a lízingdíj, a kapcsolódó illetékek vagy a kulturális örökség áthelyezésének költsége),
- c) a tárgyi és szellemi kulturális örökség védelmének, megőrzésének, újjáépítésének és helyreállításának költsége (pl. a megfelelő körülmények között történő tárolás költsége, a speciális eszközök, anyagok használatából fakadó többletköltség, valamint a dokumentációs, kutatási, digitalizálási és publikációs költség),
- d) a közönség kulturális örökséghez való hozzáféréseinek javítását szolgáló intézkedések költsége (pl. a digitalizálással és egyéb új technológiákkal, a speciális szükségletű személyek hozzáférési lehetőségeinek javításával kapcsolatos, valamint a prezentációk, programok és látogatók tekintetében a kulturális sokszínűség elősegítésével kapcsolatos költség),
- e) a kulturális projektek és tevékenységek, együttműködési és csereprogramok, valamint ösztöndíjak költsége (pl. a kiválasztási eljárással kapcsolatos marketing és a projekt eredményeként közvetlenül felmerülő költség)

számolható el.

Csekély összegű támogatás:

A csekély összegű támogatásra vonatkozó részletes szabályokat az Európai uniós működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2013. december 18-i 1407/2013/EU bizottsági rendelet (HL L 352, 2013. 12.24. 1.o), a 2021–2027 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló Korm. rendelet, valamint az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

Az egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások részére az 1407/2013/EU bizottsági rendelet hatálya alá tartozó, Magyarországon az adott évben valamint az azt megelőző két pénzügyi évben odaítélt csekély összegű támogatás (ezen alcím vonatkozásában a továbbiakban: támogatás) bruttó támogatástartalma nem haladhatja meg a 200 000 eurónak, közúti kereskedelmi árufuvarozást ellenszolgáltatás fejében végző, egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozások esetén a 100 000 eurónak megfelelő forintösszeget, figyelembe véve az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 3. cikk (8) és (9) bekezdését.

A támogatás a csekély összegű közszolgáltatási támogatással a 360/2012/EU bizottsági rendeletben meghatározott felső határig halmozható. A támogatás más csekély összegű támogatásokról szóló rendeleteknek megfelelően nyújtott csekély összegű támogatással a fent meghatározott felső határig halmozható.

A csekély összegű támogatás, amennyiben azonosítható elszámolható költségekkel nem rendelkezik, bármely egyéb, azonosítható elszámolható költségekkel rendelkező állami támogatással halmozható. A támogatás nem halmozható azonos elszámolható költségek vagy azonos kockázatfinanszírozási célú intézkedés vonatkozásában nyújtott állami támogatással, ha az így halmozott összeg meghaladná a

csoportmentességi rendeletekben vagy az Európai Bizottság jóváhagyó határozatában meghatározott legmagasabb támogatási intenzitást vagy összeget.

A kedvezményezettnek az 1407/2013/EU bizottsági rendelet 5. cikk (1) bekezdése figyelembevételével - az ott meghatározott feltételek teljesítésének megállapítására alkalmas módon - nyilatkoznia kell a részére a támogatás odaítélésének évében és az azt megelőző két pénzügyi évben nyújtott csekély összegű támogatások támogatástartalmáról.

Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás:

A helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatásra vonatkozó részletes szabályokat a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belsőpiacra összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet) szóló 651/2014/EU bizottsági rendelet (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.) I-II. fejezete és III. fejezetének 56. cikke, a 2021–2027 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló Korm. rendelet, valamint az európai uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 37/2011. (III. 22.) Korm. rendelet szabályozza.

Helyi infrastruktúra fejlesztéséhez nyújtott beruházási támogatás helyi infrastruktúra építéséhez, bővítéséhez vagy korszerűsítéséhez nyújtható, ha ezen infrastruktúra helyi szinten hozzájárul az üzleti és a fogyasztói környezet korszerűsítéséhez és ipari bázisok fejlesztéséhez.

A támogatás nyújtásának feltétele, hogy a megvalósuló infrastruktúrát nyílt, átlátható és megkülönböztetés-mentes alapon kell a felhasználók rendelkezésére bocsátani. Az infrastruktúra használatáért felszámított vagy eladása során meghatározott árak szokásos piaci árak kell lennie.

Az infrastruktúra működtetését koncesszióba adni vagy azzal harmadik felet megbízni csak nyílt, átlátható és megkülönböztetés-mentes módon, a vonatkozó jogszabályok betartásával lehet.

10. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Tájékoztatjuk, hogy a támogatási kérelmek elbírálásához felhasználjuk az Önről a közhiteles adatbázisokban elérhető adatokat.

10.1. Milyen adatkezelési kötelezettségek vannak?

Az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) előírásaiból fakadó kötelezettségek

A támogatási kérelem benyújtásának célja, hogy Ön – sikeres elbírálás és támogatási döntés esetén – a tervezett projekt megvalósítására támogatási szerződést kössön. A támogatási kérelem feldolgozásához szükséges, hogy kezeljük azokat a személyes adatokat, amelyeket Ön a támogatási kérelemben és annak mellékleteiben tüntetett fel. Az adatokat a <https://www.palyazat.gov.hu> honlapon elérhető Adatvédelmi nyilatkozatban szereplő adatkezelési célok szerint kezeljük.¹⁹

Ön felelős azért, hogy – az (EU) 2016/679 rendelet (általános adatvédelmi rendelet) előírásainak megfelelően – a támogatási kérelemben és annak mellékleteiben feltüntetett további érintettek (Ön és az esetleges konzorciumi partnereinek, tulajdonosainak nevében és érdekében eljáró más személyek) személyes adatainak a kezelése és a fejlesztéspolitikai intézményrendszer számára történő rendelkezésre bocsátása megfelelő jogalappal és az érintettek megfelelő tájékoztatását követően történik. Az adatkezelés jogalapját jogszabályi felhatalmazás, az érintettre vonatkozó szerződéses kötelezettség, vagy az érintett előzetes, egyértelmű, megfelelő tájékoztatáson alapuló, önkéntes és határozott hozzájárulása képezheti, amelyben félreérthetetlen hozzájárulását adja a rá vonatkozó

¹⁹ Az adatkezelés jogalapja az (EU) 2016/679 rendelet 6. cikk (1) bekezdés b) pontja.

személyes adatok meghatározott célból és körben történő kezeléséhez. Az érintettektől személyes adatai kezeléséhez általános jelleggel hozzájárulás nem kérhető.

Felhívjuk a figyelmet, hogy ha helyszíni szemlére kerül sor, akkor ennek keretében azt is megvizsgálhatjuk, hogy a fentieket megfelelően dokumentálták-e. Ha az adatkezelés jogszerűségével kapcsolatban a döntés-előkészítési folyamat bármely szakaszában kétség merül fel, akkor ennek vizsgálatához a releváns dokumentumokat be kell nyújtania.

10.2. További dokumentumok

A Felhívás elválaszthatatlan része az Általános Útmutató a 2021-2027-es programozási időszakban meghirdetett felhívásokhoz c. dokumentum és az Elszámolási Útmutató, amelynek hatályos verziója megtalálható a www.palyazat.gov.hu honlapon.

Az Általános Útmutató a 2021-2027-es programozási időszakban meghirdetett felhívásokhoz és az Elszámolási Útmutató az alábbiakról nyújt tájékoztatást:

Általános Útmutató a 2021-2027-es programozási időszakban meghirdetett felhívásokhoz

1. Az Útmutató célja, hatálya
2. Kizáró okok listája
3. A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja
4. Tájékoztatás kifogás benyújtásának lehetőségéről
5. Tájékoztató támogatói okirat kibocsátásáról vagy a támogatási szerződés megkötéséről
6. A biztosítéknyújtási kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
7. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek
8. Tájékoztatás a projektek megvalósításáról, finanszírozásáról, és előrehaladásának követéséről
9. A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
10. Tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó kötelezettségek
11. A horizontális (környezetvédelmi, esélyegyenlőségi és a nők és férfiak egyenlőségét biztosító) követelmények
12. A felhívással, a projekt kiválasztási eljárással és a projektmegvalósítással kapcsolatos legfontosabb jogszabályok

Elszámolási Útmutató

- I. Nemzeti Szabályozás az Elszámolható Költségekről
- II. A kifizetési kérelemben benyújtandó, elszámolható költségek valódiságát igazoló, valamint a szakmai beszámolót alátámasztó dokumentumok – „Mátrix”
- III. A kifizetési kérelemben benyújtandó alátámasztó dokumentumok hitelesítését szolgáló ellenőrzés szempontjai
- IV. Pályázati általános forgalmi adóról szóló útmutató

Kérjük, hogy a támogatási kérelmet az útmutatók figyelembevételével készítse el!

11. ÜGYFÉLSZOLGÁLATOK ELÉRHETŐSÉGE

Ha további információkra van szüksége, forduljon bizalommal a Széchenyi Terv Plusz ügyfélszolgálatához a **06/1 896-0000** normál díjazású telefonszámon, ahol hétfőtől csütörtökig 8:30-16:00 óra között, pénteken 8:30-14:00 óra között fogadják hívását.

Kérjük, kövesse figyelemmel a felhívással kapcsolatos közleményeket a palyazat.gov.hu oldalon, ahol a Széchenyi Terv Plusz ügyfélszolgálat elektronikus elérhetőségeit is megtalálhatja!

12. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

12.1. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási kérelemhez?

Kérjük, csatolja a kérelemhez az alábbiakat:

1. Az érintett ingatlanok tulajdonviszonyainak igazolásáról szóló okiratokat az ÁÚF-ben leírtaknak megfelelően;
2. Nyilatkozat a 2.3 pont 3) funkciók igazolására, releváns esetben a funkcióváltásra, 2.3. pont 39), 40), 48), 55) alpontjaira, valamint a 2.4 pont valamennyi releváns alpontjára vonatkozóan;
3. Projekt Terv és a „Kötelezően csatolandó” mellékleteinek (I.-VI.) benyújtása a felhívás 2.3. 16)-ban leírtak alapján történik. Amennyiben csak a felhívás szerinti 2.1.1.7. tevékenységre nyújtanak be támogatási kérelmet, úgy ezek benyújtása nem releváns.
Amennyiben csak a felhívás szerinti 2.1.1. 8. vagy a 2.1.1. 9. tevékenységre nyújtanak be támogatási kérelmet, úgy a Projekt Terv releváns részei töltendőek és csak a releváns mellékletek benyújthatók. Ez esetben nyilatkozatba kell foglalni, hogy mely mellékletek benyújtása nem releváns a projekttel kapcsolatban;
4. Épületenergetikai mellékletek (a 2.1.1. 7. és 2.1.1. 9. tevékenységek esetén nem releváns):
  - a) Energetikai melléklet (a megadott Excel sablon alapján), amely tartalmazza a Szakértői nyilatkozatot, a Kivitelezői nyilatkozatot (2. mérföldkőnél szükséges benyújtani), a napelem és/vagy hőszivattyú betervezése esetén a Tervezői nyilatkozatot, továbbá a záró beszámoló (ZB) nyilatkozatot (2. mérföldkőnél szükséges benyújtani), melyet a beruházás megvalósítását követően, a záró beszámolóhoz szükséges csatolni. A mellékletben szereplő nyilatkozatokat nyomtatvány, továbbá aláírt, szkennelt, kereshető, elektronikus (pdf) formátumban is csatolni szükséges;
  - b) Az épület beruházás megvalósítását megelőző (kiinduló) állapotára vonatkozó, tanúsító program használatával készített – a 176/2008. (VI.30.) Korm. rendelet szerinti - hitelesített energetikai tanúsítvány a 7/2006. (V.24.) TNM rendelet szerinti számítással, mely a CO₂ kibocsátási értékeket tartalmazza;
  - c) Az energiahatékonysági fejlesztések hatására bekövetkező (köztes) állapotot, valamint a beruházás megvalósítását követő (tervezett) állapotot rögzítő, tanúsító program használatával készített, a 7/2006. (V.24.) TNM rendelet szerinti számítás, mely a CO₂ kibocsátási értékeket tartalmazza;

A 7/2006. (V.24.) TNM rendelet szerinti számítások készíthetők egyszerűsített vagy részletes módszerrel, azonban a megelőző (kiinduló), az energiahatékonysági fejlesztések hatására bekövetkező (köztes) és a tervezett állapot kizárólag azonos számítási módszer/tanúsító szoftver alapján kerülhet meghatározásra.
5. „Nyilatkozatok” mellékletek benyújtása.
6. Ha a projekt beruházási költsége tartalmaz nem elszámolható költségeket is, úgy a projekthez kapcsolódó önerő rendelkezésre állását a támogatási kérelem benyújtójának a támogatási kérelem benyújtásakor nyilatkozattal szükséges igazolnia (amennyiben releváns).
7. Konzorciumi megállapodás támogatásban részesített projekt megvalósítására (amennyiben releváns)
8. Adatlap a Turizmus 2.0-hoz történő szakmai illeszkedés bemutatásáról, továbbá az MTÜ ezzel kapcsolatban kiadott, a fejlesztésről szóló szakmai véleménye (amennyiben releváns)

Felhívjuk figyelmét, hogy a fent felsorolt mellékleteket a támogatási kérelem elkészítésekor kell csatolni! A támogatást igénylő adatait tartalmazó *Nyilatkozat* c. dokumentum példányát pedig a támogatási kérelem véglegesítése és lezárása után az elektronikus kitöltő program fogja generálni, így az a

csatolandó mellékletek között nem került felsorolásra. A Nyilatkozat aláírását és elküldését, továbbá támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának folyamatát az „ÁÚF 21-27” 3. pontja tartalmazza.

A Projekt Terv VII.–XIV. számú mellékleteit legkésőbb az első mérföldkő időpontjáig szükséges benyújtani.

12.2. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási szerződéshez?

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási szerződés megkötése során csatolni szükséges:

1. A kedvezményezett nevében aláíró személy vagy személyek - a költségvetési szerv, a helyi önkormányzat, a kisebbségi önkormányzat, az egyházi jogi személy, a felsőoktatási intézmény, a közalapítvány és az állam kizárólagos tulajdonában lévő gazdasági társaság kivételével - pénzügyi intézmény által igazolt, ügyvéd által ellenjegyzett vagy közjegyző által hitelesített aláírás mintáját,
2. a kedvezményezett - a költségvetési szerv, a helyi önkormányzat, a nemzeti önkormányzat, az egyházi jogi személy, a felsőoktatási intézmény, a közalapítvány és az állam kizárólagos tulajdonában lévő gazdasági társaság kivételével - alapító (létesítő) okiratát vagy jogszabályban meghatározott nyilvántartásba vételét igazoló okiratát,
3. A Konzorciumi megállapodást a támogatásban részesített projekt megvalósítására (amennyiben releváns).

12.3. Milyen dokumentumokat kell csatolni az első kifizetési kérelemhez?

Minden olyan dokumentum, mely a támogatási kérelem benyújtásától a támogatási szerződés megkötéséig nem kerül benyújtásra és a Korm. rendelet az 1. kifizetési igénylés benyújtásáig előírja.

13. A FELHÍVÁS SZAKMAI MELLÉKLETEI

13.1. A felhívás indokoltsága és az OP-hoz való illeszkedése

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) stratégiai célja az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés ösztönzése, csatlakozva a globális erőfeszítésekhez. Bár a klímaváltozás alapvető okainak nagy része a városias térségekben összpontosul, a széndioxid-kibocsátás csökkentés és az erőforrás-hatékonyság megvalósítása valamennyi településen kihívást jelent, így a város-vidék együttműködés is nagy szerepet kaphat a célkitűzések megvalósításában.

Magyarországon az éghajlatváltozás kapcsán a fő stratégiai keretet a nemzeti katasztrófakockázat-értékeléséről szóló jelentés és a második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (NÉS-2) biztosítják. Az új Nemzeti Energiastratégia és a NEKT legfontosabb célkitűzése az energiaszuverenitás és az energiabiztonság megerősítése. A felhívás eredményeként rendelkezésre álló beavatkozások elengedhetetlenek ahhoz, hogy Magyarország ÜHG kibocsátása legalább 40%-kal csökkenjen 2030-ig 1990-hez képest, azaz a kibocsátás 2030-ban nem haladja meg az 56,19 millió t CO₂-egyenértéket, továbbá, hogy 2030-ra a bruttó végső energiafogyasztásban elérhető legyen a legalább 21%-os megújuló energiaforrás részarány.

A beavatkozások elengedhetetlenek a 2012/27/EU irányelv szerinti energiahatékonysági illetve a 2009/28/EK irányelv szerinti megújuló energia részarányra vonatkozó kötelezettségek tagállami teljesítéséhez. Az intézkedés átfogó célja a felhívásban meghatározott önkormányzati intézmények hatékonyabb energiahasználatának, racionálisabb energiagazdálkodásának elősegítése, amelyen belül alcélként jelenik meg:

- Többségi önkormányzati és/vagy Többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok tulajdonában lévő épületek, illetve infrastrukturális létesítmények energiahatékonyságot célzó

felújítása és fejlesztése, amennyiben az egyes beruházások a fosszilis energiahordozókból származó üvegházhatású gázok (ÜHG) kibocsátásának csökkentését szolgálják;

- a hazai megújuló energiaforrások fokozottabb használata, mivel az elmarad az EU átlagtól, ugyanakkor Magyarország ilyen jellegű potenciálja több területen is kimagasló. Ezért további cél a projektek keretein belül a megújuló energiaforrások elérhetőbbé tétele, használatának ösztönzése, népszerűsítése.

A felhívás hozzájárul a Duna Régió Stratégia fellépésének megvalósulásához:

- 1. pillér, KK2, 1. fellépés: A tiszta biomassa, napenergia, földhőenergia, vízenergia és szélenergia fenntartható felhasználásának további lehetőségeinek vizsgálata, hogy ezzel erősítsük az energia-függetlenséget és támogassuk a többcélú határokon átnyúló megújuló energiafelhasználási projekteket.
- 1. pillér, KK2, 2. fellépés: Az energiahatékonyság és a megújuló energia épületekben és fűtési rendszerekben való felhasználásnak ösztönzése, beleértve a távfűtést és a hűtési és kombinált hűtési és energiatermelő létesítményeket.
- 1. pillér, KK2, 4. fellépés: Az energiahatékonyság és költséghatékonyság javítása és az innovatív alacsony szén-dioxid kibocsátású technológiák támogatása, beleértve az intelligens megoldásokat, mindeközben szem előtt tartva a technológia semlegesség elvét.
- 2. pillér, KK6, 9. fellépés: Intézkedések foganatosítása a légszennyezettség fokozatos csökkentése érdekében, a minimálisan megvalósítandó cél a Levegőminőségi irányelvben előírt szennyező anyag határértékeknek való megfelelés.

13.2. A felhíváshoz kapcsolódó jogszabályok

Törvények, rendeletek

A kapcsolódó jogszabályok listáját a felhívás 6. számú melléklete tartalmazza.

13.3. További mellékletek

A) Területsspecifikus mellékletek:

1. Bács-Kiskun megye (TKR standard eljárásrend, EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-1.2.3-21-BK1)
2. Baranya megye (TKR standard eljárásrend, EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-1.2.3-21-BA1), Baranya megye (TKR kiemelt eljárásrend, EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-1.2.3-21-BA2)
3. Békés megye (TKR standard eljárásrend, EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-1.2.3-21-BS1), Békés megye (TKR kiemelt eljárásrend, EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-1.2.3-21-BS2)
4. Borsod-Abaúj-Zemplén megye (TKR standard eljárásrend, EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-1.2.3-21-BO1) , Borsod-Abaúj-Zemplén megye (TKR kiemelt eljárásrend, EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-1.2.3-21-BO2)
5. Csongrád-Csanád megye (TKR standard eljárásrend, EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-1.2.3-21-CS1), Csongrád-Csanád megye (TKR kiemelt eljárásrend, EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-1.2.3-21-CS2)
6. Fejér megye (TKR standard eljárásrend, EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-1.2.3-21-FE1)
7. Győr-Moson-Sopron megye (TKR standard eljárásrend, EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-1.2.3-21-GM1)
8. Hajdú-Bihar megye (TKR standard eljárásrend, EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-1.2.3-21-HB1)

9. Heves megye (TKR standard eljárásrend, EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-1.2.3-21-HE1)
10. Jász-Nagykun-Szolnok megye (TKR standard eljárásrend, EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-1.2.3-21-JN1)
11. Komárom-Esztergom megye (TKR standard eljárásrend, EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-1.2.3-21-KO1)
12. Nógrád megye (TKR standard eljárásrend, EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-1.2.3-21-NG1)
13. Pest megye (TKR standard eljárásrend, EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-1.2.3-21-PT1)
14. Somogy megye (TKR standard eljárásrend, EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-1.2.3-21-SO1)
15. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye (TKR standard eljárásrend, EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-1.2.3-21-SB1), Szabolcs-Szatmár-Bereg megye (TKR kiemelt eljárásrend, EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-1.2.3-21-SB2)
16. Vas megye (TKR standard eljárásrend, EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-1.2.3-21-VS1)
17. Veszprém megye (TKR standard eljárásrend, EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-1.2.3-21-VE1)
18. Zala megye (TKR standard eljárásrend, EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-1.2.3-21-ZA1)
19. Tolna megye (TKR standard eljárásrend, EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-1.2.3-21-TL1)

B) Szakmai mellékletek:

1. Projekt Terv útmutató és mellékletei
2. Energetikai melléklet, és annak főbb nyilatkozatai
  - a) Szakértői nyilatkozat
  - b) Kivitelezői nyilatkozat
  - c) Tervezői nyilatkozat
  - d.) Záró beszámoló nyilatkozat (ZB)
3. „Nyilatkozatok” mellékletek:
  - a) Fenntartói/Üzemeltetői/Vagyongazdálkodói hozzájárulás és igazolás
  - b) A beruházással érintett ingatlanra vonatkozó önkormányzati nyilatkozat
4. Akadálymentesítéssel kapcsolatos elvárások
5. Összesítők
6. Jogszabályok listája és fogalomjegyzék
7. Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez
8. Adatlap a Turizmus 2.0-hoz történő szakmai illeszkedés bemutatásáról